

OHK - Muzikologija

Per

BILTEN

2001

78(497.12)(060.55)

5460000108,15

COBISS ©

UNIVERZA V LJUBLJANI - FF

Slovensko muzikološko društvo

Slovenian Musicological Society

BILTEN

VSEBINA

Društvene dejavnosti

Jurij Snoj, <i>Poročilo predsednika SMD o društvenem delu v obdobju 1996–2000</i>	5
<i>Zapisnik osmega (volilnega) občnega zbora Slovenskega muzikološkega društva</i>	7
<i>Pregled prihodkov in izdatkov Slovenskega muzikološkega društva v letu 1999</i>	10
<i>Zapisnik seje Nadzornega odbora Slovenskega muzikološkega društva</i>	11
<i>Zapisnik seje Izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva</i>	11

Predavanja

Larisa Vrhunc, <i>Suita XX. stoletja</i>	12
Alenka Bagarič, <i>Leonardo, lira in posvetna glasba v severnoitalijanskih mestih</i>	14
Radovan Škrjanc, <i>Obrazi glasbene postmoderne na Slovenskem?</i>	15

Nove diplomske naloge

<i>... na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani</i> ..	18
<i>... na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani</i>	18
<i>... na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani</i>	19
<i>... na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, Leon Stefanija</i>	19

Odmevi

Ana Kokotec, <i>Prva Mednarodna poletna orgleska šola v Zavodu sv. Stanislava I.</i>	20
Maša Poljanec, <i>Prva Mednarodna poletna orgleska šola v Zavodu sv. Stanislava II.</i>	22
Darja Frelih, <i>Tomaž Svete prejel nagrado J.-J.-Fux za novo opero Kriton</i>	23
Lucija Čačkovič, <i>Muzifest – 2. mednarodni festival nove glasbe</i>	24
Darja Frelih, <i>Obletnica skladatelja Piccinnija tudi v Ljubljani</i>	25

Simpoziji

Urša Šivic, <i>Glasba in manjšine / Music and Minorities I.</i>	26
Svanibor Pettan, <i>Glasba in manjšine / Music and Minorities II.</i>	27
Svanibor Pettan, <i>Folk Music in Public Performance: Europe Encounters Cultures of the World</i>	29
Simona Moličnik Šivic, <i>Mednarodna organizacija in smernice v razvoju glasbenega knjižničarstva</i>	30
Jurij Snoj, <i>Oxfordska Konferenca o srednjeveški in renesančni glasbi</i>	33
Jurij Snoj, <i>Deseto srečanje študijske skupine Cantus planus</i>	37
Svanibor Pettan, <i>The Past in the Present / Preteklost v sedanjosti</i>	41
Dalibor Miklavčič, <i>1. Evropski orgelski kongres The Organ as European Cultural Heritage</i>	42
Svanibor Pettan, <i>Drugi mednarodni simpozij Muzika u društvu / Glasba v družbi I.</i>	45
Alma Zubović, <i>Drugi mednarodni simpozij Muzika u društvu / Glasba v družbi II.</i>	46
Svanibor Pettan, <i>Musical Intersections</i>	50
Darja Frelih, <i>Dolarjev simpozij</i>	51
Ivan Florjanc, <i>Mednarodni kongres za cerkveno glasbo v Rimu</i>	53

Ocene in poročila

... monografij

Jože Sivec, <i>Musica noster amor / Glasbena umetnost na Slovenskem od začetkov do danes / Antologija, Reprezentativna in globalna zvočna predstavitev razvoja slovenske glasbe</i>	56
Leon Stefanija, <i>Lojze Lebič, Od blizu in daleč; Hanka Lebič, Lojze Lebič / katalog del</i>	59
Darja Frelih, <i>Marija Gombač: Pesnika glasbe in krasa: Pavle Merkù – Srečko Kosovel.</i>	61
Lidija Podlesnik, <i>Dr. Henrik Neubauer, Vodnik po operah slovenskih skladateljev; Dr. Henrik Neubauer, Vodnik po baletih slovenskih skladateljev</i>	63
Peter Bedjanič, <i>Slavica Mlakar: Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka</i>	65
Tomaz Faganel, <i>Luisa Antoni: Oder, šola življenja / Operni pevec Danilo Merlak</i>	67

Tomaz Faganel, <i>Ljerka Perči: Prilog poznavanju života Ivana Padovca 1800–1973; Ivan Padovec 1800.–1873.; Okviri za životopis; Varaždinska voskarnica Rosina</i>	68
--	----

... prevodov

Leon Stefanija, <i>Niall O'Loughlin: Novejša glasba v Sloveniji. Osebnosti in razvoj</i>	70
Mitja Reichenberg, <i>Michel Chion: Glasba v filmu</i>	73

Objava

Pavel Mihelčič, <i>Svetovni glasbeni dnevi – Slovenija 2003 / World Music Days – Slovenia 2003</i>	77
--	----

Novosti s knjižnih polic

... v Glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Simona Moličnik Šivic	82
... v knjižnici Muzikološkega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, Darja Frelih	94
... v knjižnici Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, Lidija Podlesnik	97
... v knjižnici Akademije za glasbo, Ksenija Požar Žižek	100
... v knjižnici Glasbenonarodopisnega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, Maša Komavec	107

Obvestila

<i>Muzikološki simpoziji na svetovnem spletu, Zoran Krstulović</i>	110
--	-----

DRUŠTVENE DEJAVNOSTI

Poročilo predsednika Slovenskega muzikološkega društva o društvenem delu v obdobju 1996–2000

Pred osmimi leti, spomladi 1992, so se z ustanovitvijo SMD uresničile v slovenski muzikologiji že dalj časa prisotne težnje po stanovskem društvu, takem, kakršna obstajajo na drugih področjih in kakršna obstajajo za področje muzikologije v drugih deželah. Prvi izvršilni odbor je pod vodstvom prvega predsednika SMD, gospoda profesorja dr. Andreja Rijavca, oral ledino, in ko je bil na zadnjem volilnem občnem zboru pred štirimi leti izvoljen drugi izvršilni odbor, je bilo društveno delovanje že utečeno; društvo je izdajalo Bilten, ki ga je urejevala gospa profesorica dr. Katarina Bedina, publikacijo *Varia musicologica*, prirejalo je predavanja, sodelovalo pri organizaciji ljubljansko-zagrebskih srečanj in še drugače skrbelo za muzikološko stroko.

Drugi izvršilni odbor SMD, ki je bil izvoljen 8. maja 1996, so sestavljali Julijan Strajnar, Borut Smrekar, Matjaž Barbo, Aleš Nagode in Jurij Snoj; istega dne kot drugi izvršilni odbor sta bila izvoljena tudi novi nadzorni odbor in novo častno razsodišče. Novi IO se je trudil, da bi nadaljeval delo po ustaljenih poteh in ga po možnosti – prilagajoč se dejanskim okoliščinam – širil.

Društveno delo je v zadnjem mandatnem obdobju potekalo med drugim zlasti prek društvenih teles, sekcij in uredništev obeh društvenih publikacij: uredništva Biltena (Tomaž Faganel, Metoda Kokole, Zoran Krstulovič in Leon Stefanija) in uredništva zbirke *Varia musicologica* (Katarina Bedina, Marija Bergamo, Andrej Rijavec). Sicer ima društvo dve sekciji: sekcijo za zgodovino glasbe na Slovenskem in Slovensko etnomuzikološko študijsko skupino. Nekaj časa v zadnjem mandatnem obdobju je obstajala tudi Komisija za spremljanje šolske preнове, ki je bila razpuščena po tem, ko problematika, s katero se je ukvarjala, ni bila več aktualna.

Dovolite, da v poročilu naštejemo vse, kar je bilo v zadnjih štirih letih narejeno. V času iztekajočega se mandata je izšlo 9 številčk društvenega glasila, od tega dve izredni, v katerih so bili objavljeni referati s kolokvija o Urošu Kreku in s posvetovanja o novi zgodovini glasbe na Slovenskem. Dvakrat je društvo z Oddelkom za muzikologijo sodelovalo pri pripravi ljubljansko-zagrebskega srečanja: leta 1996, ko smo v Ljubljani gostili prof. Davida Greera z univerze v Durhamu, in leta 1999, ko je imel ciklus predavanj prof. Bojan Bujić (Oxford). Živahna je bila predavateljska dejavnost: v društvenih okvirih je bilo organizirano 23 predavanj z različnih področij muzikološke, etnomuziko-

loške stroke, predavanja pa so zadevala tudi aktualna vprašanja. Na društvenih predavanjih so nastopili nekateri mednarodno uveljavljeni strokovnjaki.

Poleg predavanj je društvo organiziralo ali sodelovalo pri organiziranju strokovnih srečanj; tako je pomladi 1997 sodelovalo pri organiziranju kolokvija o Urošu Kreku, ki je potekal sicer v organizaciji društva Slovenicum in SAZU; marca 1998 je priredilo posvetovanje o novi zgodovini glasbe na Slovenskem, danes* pa o aktualnih vprašanjih slovenske muzikologije. Omeni se še lahko, da je na mednarodnem muzikološkem kontresu leta 1997 v Londonu SMD organiziralo razstavo slovenskih muzikoloških publikacij. Ob polemikah o šolski prenovi se je javno zavzelo za smotrno in strokovno reševanje vprašanja o deležu glasbene vzgoje v splošnem šolstvu. Skladno s spremenjeno zakonodajo je društvo v zadnjem mandatu uskladilo svoj statut ter ga predložilo v potrditveni postopek. Ta je bil z registracijo društva tudi izpeljan. Slednjič je bilo društvo v zadnjem letu v sodelovanju z Založbo ZRC izdajatelj samostojne muzikološke publikacije, Zbornika ob jubileju Jožeta Sivca.

Ob koncu poročila, ki ga dajem članom v presojo in ki bi lahko bilo osnova za pogovor o društvenem delovanju v prihodnje, se želim kot predstavnik celotnega članstva zahvaliti vsem, ki so bili nosilci društvenih akcij ali so kakorkoli sodelovali pri društvenem delu. Zlasti se moram zahvaliti članom izvršilnega odbora in urednikom Biltena; posebno zahvalo moram v imenu vseh izreči gospe mag. Nataši Cigoj Krstulovič, ki je vodila blagajniška dela od srede leta 1998 do konca leta 1999. Naj povem, da je bilo delo v društvenih organih in delovnih skupinah, vključno z blagajničarskih delom, prostovoljno in nenagrajevano. V imenu celotnega društva se moram zahvaliti tudi vsem tistim, ki so v društvenih okvirih delovali strokovno: kot pisci razprav, člankov, kot predavatelji in referenti. V imenu IO pa dolgujem zahvalo celotnemu članstvu: za izkazano zaupanje in za konstruktivno spremljanje društvenega dela.

Prepričan sem, da bo mogel novi izvršilni odbor osemletno društveno dediščino s pridom množiti.

Jurij Snoj

* 4. maja 2000 (op. ur.)

Zapisnik osmega (volilnega) občnega zbora Slovenskega muzikološkega društva

Občni zbor je bil dne 4. maja 2000 v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4/II, Ljubljana.

Prisotni: Tomaž Faganel, Branka Baša-Maček, Ruška Kristan - Demšar, Milena Nograšek, Manica Špendal, Danica Dolinar, Marko Studen, Darja Frelih, Franc Križnar, Jasna Novak, Jelica Porenta, Ivo Jelerčič, Vida Kopač, Gregor Pompe, Lidija Podlesnik, Alenka Bagarič, Simona Moličnik Šivic, Leon Stefanija, Andrej Misson, Svanibor Pettan, Alenka Barber - Keršovan, Julijan Strajnar, Aleš Nagode, Jurij Snoj, Andrej Rijavec.

Opravičil se je Borut Smrekar.

Dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva
2. Sprejem dnevnega reda
3. Sprejem zapisnika prejšnjega (7.) občnega zbora
4. Predsednikovo poročilo
5. Blagajnikovo poročilo
6. Poročilo nadzornega odbora
7. Razprava o poročilih
8. Predstavitev kandidatov za nove organe društva
9. Izvolitev volilne komisije
10. Volitve novih organov društva
11. Predlogi in pobude
12. Razno

Ad 1

Prisotni so soglasno izvolili delovno predsedstvo v sestavi A. Rijavec (predsednik), Simona Moličnik Šivic in L. Stefanija (overovatelj), A. Nagode (zapisnikar).

Ad 2

Dnevni red je bil sprejet brez pripomb.

Ad 3

Zapisnik prejšnjega (7.) občnega zbora je bil sprejet brez pripomb.

Ad 4

Predsednikovo poročilo (gl. poseben prispevek; op. ur.).

Ad 5

Blagajnikovo poročilo je v odsotnosti B. Smrekarja predstavil J. Snoj (gl. nadaljevanje; op. ur.).

Ad 6

Poročilo nadzornega odbora je predstavil M. Studen. (gl. nadaljevanje; op. ur.).

Ad 7

Prisotni niso imeli vsebinskih pripomb k poročilom. A. Barber - Keršovan je menila, da si dosedanji organi društva zaslužijo priznanje in zahvalo za uspešno delo.

Ad 8

J. Snoj je predstavil listo kandidatov za društvene organe, ki jih je po prejetih predlogih članstva in ob soglasju predlaganih pripravil izvršilni odbor:

Za izvršilni odbor: D. Frelih, P. Kuret, A. Misson, A. Nagode, G. Pompe.

Za nadzorni odbor: M. Barbo, J. Snoj, J. Strajnar.

Za častno razsodišče: A. Rijavec, D. Pokorn, B. Smrekar, L. Stefanija, M. Špendal.

Občni zbor je na predlog IO sprejel sklep, da OZ voli le člane IO, ki si bodo določene funkcije (predsednik, namestnik predsednika, tajnik, blagajnik, član) razdelili, ko se bo IO zbral na konstitutivni seji.

Ad 9

Izvoljena je bila volilna komisija v sestavi J. Snoj in F. Križnar.

Ad 10

S tajnim glasovanjem prisotnih članov društva (24), ki so oddali 23 veljavnih glasovnic, so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Za izvršilni odbor: D. Frelih (23), P. Kuret (19), A. Misson (22), A. Nagode (23), G. Pompe (23).

Za nadzorni odbor: M. Barbo (22), J. Snoj (23), J. Strajnar (22).

Za častno razsodišče: A. Rijavec (22), D. Pokorn (22), B. Smrekar (23), L. Stefanija (23), M. Špendal (23).

Kot dodatni kandidat je bil za člana IO predlagan F. Križnar, ki je dobil 1 glas.

A. Rijavec je predlagal, da se častno razsodišče konstituira tako, da se

pri določanju članov in namestnikov upošteva število prejetih glasov. Tako ima častno razsodišče sestavo: B. Smrekar, L. Stefanija, M. Špendal (člani), A. Rijavec, D. Pokorn (namestnika). Predlog je bil soglasno sprejet.

Konstitutivno sejo novega IO skliče tajnik prejšnjega IO, A. Nagode.

Ad 11

V. Kopač je predlagala, da se obnovi delo sekcije, ki bo spremljala vlogo glasbe v splošnem šolstvu in s tem povezane probleme.

Smernice s posveta o vlogi muzikologije na Slovenskem danes so lahko pobude za nadaljnje delo SMD.

Ad 12

Ni bilo razprave.

Delovni predsednik: prof. dr. Andrej Rijavec

Zapisnikar: doc. dr. Aleš Nagode

Overovatelj: Simona Moličnik Šivic, dr. Leon Stefanija

Pregled prihodkov in izdatkov Slovenskega muzikološkega društva v letu 1999

Stanje na računu Slovenskega muzikološkega društva je bilo 1. januarja 1999 1,236.360 tolarjev, 31. decembra istega leta 807.434 tolarjev.

V letu 1999 je Slovensko muzikološko društvo imelo 817.234 tolarjev prihodkov in 1,246.160 tolarjev izdatkov. Največji del izdatkov je bil povezan s stroški izdaje dveh številčk Biltena, podrobnejši izdatki pa so navedeni v nadaljevanju:

Prihodki

Ministrstvo za kulturo RS, Sofinansiranje Filozofske fakultete	810.000,00
Obresti	7.234,44
Skupaj	817.234,44

Odhodki

Materialni stroški	116.994,00
Tisk	513.723,10
Avtorski honorarji	418.423,00
Dnevnice	82.000,00
Stroški Agencije RS za plačilni promet	5.879,10
Članarine (IMS, ICMT)	109.140,30
Skupaj	1,246.160,66

Pripravila Nataša Cigoj Krstulović

Zapisnik seje Nadzornega odbora Slovenskega muzikološkega društva

Nadzorni odbor se je sestel na svoji četrti seji 4. maja 2000. Prisotni so bili člani: Marjana Mrak, Marko Studen in Mirko Cuderman.

Nadzorni odbor je ugotovil, da je dokumentacija o delovanju društva in njegovih organov urejena in shranjena na sedežu društva. O sejah organov društva se vodijo zapisniki, ki so ustrezno overovljeni. Večji del društvenega arhiva obsega korespondenca, ki je urejena kronološko. Poseben del arhiva sestavlja dokumentacija o prireditvah, ki jih društvo organizira, ter obsega vabila, objave, plakate in podobno. Dokumentacija o finančnem poslovanju se vodi v skladu z ustreznimi predpisi ter je pod nadzorom pristojnih državnih organov.

Marjana Mrak, Marko Studen, Mirko Cuderman

Zapisnik seje Izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva

Seja je bila 16. maja 2000 v prostorih oddelka za muzikologijo, na Filozofski fakulteti.

Prisotni: prof. dr. Primož Kuret, Darja Frelih, Gregor Pompe, doc. dr. Aleš Nagode.

Odsotni: dr. Andrej Misson se je opravičil.

Dnevni red:

1. Konstituiranje izvršilnega odbora in razdelitev funkcij
2. Razno

Ad 1

Člani izvršilnega odbora so si delovne obveznosti po pooblastilu občnega zbora razdelili, kot sledi: prof. dr. Primož Kuret – predsednik, Darja Frelih – namestnik predsednika, doc. dr. Aleš Nagode – tajnik, Gregor Pompe – blagajnik, doc. dr. Andrej Misson – član.

Ad 2

Izvršilni odbor je pregledal stanje poslovanja SMD, ter določil najnujnejše naloge za dokončanje prehodnega obdobja, med katerimi je najnujnejša ureitev finančnega poslovanja.

Predsednik: prof. dr. Primož Kuret
Zapisnikar: doc. dr. Aleš Nagode

PREDAVANJA

Suita XX. stoletja

Habilitacijsko predavanje Larise Vrhunc
na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, 25. oktobra 1995

Namen predavanja je bil pojasniti, kaj v dvajsetem stoletju pomeni oblika suite in kakšne so njene povezave s preteklostjo. Da bi to lahko ustrezno utemeljila, sem najprej predstavila njen razvoj od prvih zametkov v 13. in 14. stoletju (inštrumentalna glasba za ples), prek prvih zasnov poznejše baročne suite v 16. stoletju (pojavijo se prvi pari plesov s kontrastnima naravama: svečano – hitro, npr. pavana – gagliarda), do oblike, kot jo poznamo v Bachovem času.

Baročna suite (iz francoske besede suite – zaporedje, vrsta) upravičeno nosi to ime, saj je sestavljena iz zaporedja bolj ali manj stiliziranih plesov, njihov vrstni red je precej ustaljen (štirje obvezni stavki z intermezzi, ki so včasih tudi neplesne narave, včasih tudi s preludijem), oblikovno pa se vsi opirajo na isti model, na model baročne dvodelne oblike, ki sem ga tudi razložila na primeru iz Bachove Angleške suite št. 2.

Suita nikoli ni bila enotna oblika, v vseh obdobjih je hkrati obstajalo več tipov. Tako že v času baroka najdemo francoski, angleški in nemški tip, poleg teh pa še svobodnejšo baletno obliko z uvodnim in sklepnim stavkom za prihod in odhod plesalcev, vmes pa se zvrstijo različni plesi. Nekatera dela te vrste imajo programske naslove, na primer Händlova Glasba na vodi in še mnogo drugih, posebej suit francoskih skladateljev.

V drugi polovici 18. stoletja začne zanimanje skladateljev za baročno suito usihati, deloma tudi zaradi razvoja sonatne oblike in ciklusa ter zaradi težnje po svobodnejše vezanih cikličnih oblikah (serenada, divertimento). Pravzaprav se razvoj neprekinjeno nadaljuje le pri baletnem tipu prek Glucka, Mozarta, Schuberta, Čajkovskega, Glazunova, Ravela, Debussyja in mnogih drugih v dvajseto stoletje. Glasba iz baletov in baletnih vložkov v operah se začne pojavljati na koncertnih odrih.

Nekateri teoretiki uporabljajo pojem "novejša suite" za opredelitev tipov suit, ki jih najdemo po baroku. Razdelimo jih lahko v tri skupine: poleg omenjenega tipa baletne suite, kamor poleg baletne glasbe ali njenih odlomkov lahko uvrstimo tudi glasbo iz oper, odlomke scenske glasbe za gledališče ali filmske glasbe, govorimo še o psevdoarhaični suiti, vse ostale suite pa sodijo v tretjo skupino.

Psevdoarhaična suite je naslonjena na starejše oblike. Leto 1800 se zdi mejnik: dlje ko se oddaljujemo od njega, dlje v preteklost segajo skladatelji. Prvi je segel v barok že Mozart; v njegovi Suiti za klavir K 399/385i opazimo formalno-tehnične vplive Bacha, po duhu pa je seveda delo klasicistično. Pri tem je pomembno omeniti tudi, da je že baročna suite temeljila na stiliziranih plesih iz predbaročnih obdobj.

Tretja skupina je precej heterogena, sem spadajo suite, ki so sestavljene iz niza plesnih ali deloma tudi neplesnih stavkov, le da so ti novejšega izvora: Ländler, valček in podobno. V delih iz prve polovice dvajsetega stoletja zaznamo tudi vplive jazza. Posebej pomembne so suite, ki temeljijo na ljudski glasbi, na primer Bartokove, pa tudi številne druge. Tudi baročna suite je gradila na plesih, ki so bili prvotno ljudski. Poznamo tudi suite, kjer stavki sicer nimajo plesnega značaja, združuje pa jih program, kar nadaljuje tradicijo programskih suit Couperina in Rameauja. Tudi pozneje je ta tip najbolj razširjen v Franciji, poleg tega pa še v Skandinaviji in v Rusiji.

Vse opisano sem ponazorila s številnimi primeri iz svetovne literature različnih obdobj, s poudarkom na delih po letu 1900 ter naredila kratek pregled najbolj znanih slovenskih suit dvajsetega stoletja.

V drugem delu predavanja sem postopek obrnila. Tako sem predstavila štiri suite dvajsetega stoletja, ki sem jih skozi razlago in analizo poskusila umestiti v zgoraj obravnavano klasifikacijo. Izbrala sem naslednja dela: Pulcinello Igorja Stravinskega kot primer psevdoarhaične suite, kjer sem orisala pojav neoklasicizma, vlogo Pergolesijeve glasbe v tej skladbi in tudi vlogo Sergeja Djagileva in Ballets Russes pri nastanku številnih suit tega obdobja; Malo suito Witolda Lutosławskega kot predstavnico plesnofolklorne smeri, v kateri smo z analizo odkrili številne zelo zanimive in uspele postopke obdelave ljudske tematike v harmonskem, oblikovnem in inštrumentacijskem smislu; Skitsko suito Sergeja Prokofjeva kot predstavnico baletne suite, čeprav ravno ta balet ni bil nikoli uprizorjen, v tretjem stavku Noč pa smo si tudi ogledali primer neplesnega stavka in nedvo- ali tridelne oblike (stavek je v zrcalni obliki v razmerjih zlatega reza); ter primer iz slovenske literature, Suito za orkester Slavka Osterca, ki jo lahko razumemo kot variacije na tridelno obliko, saj ta princip uporabi v vseh petih stavkih, le da vsakokrat na drugačen način, v prvih treh stavkih z eno temo, v zadnjih dveh pa z dvema. Že imena stavkov nam povedo, da ne gre za plesno ali stilizirano plesno idejo, čeprav se v zadnjem stavku pojavlja tudi ljudska plesna tematika, torej delo lahko umestimo v zadnjo skupino.

Iz vsega povedanega je jasno, da je suite v dvajsetem stoletju zelo prisotna. Kot vsaka druga oblika je tudi ta le model, ki jo uporabljajo sklada-

telji za artikuliranje glasbenih idej. Ker je suita zelo širok in razvejan pojem, se ni bati, da bi postala njena obleka pretesna za kakršnekoli slogovne težnje, kar nam potrjuje tudi pogled v literaturo zadnjih desetletij.

Larisa Vrhunc

Leonardo, lira in posvetna glasba v severnoitalijanskih mestih

Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 29. 2. 2000

Od 3. novembra 1999 do 5. marca 2000 je v *Narodnem muzeju Slovenije* gostovala zelo odmevna razstava z naslovom *Leonardo da Vinci, znanstvenik, izumitelj, umetnik*, namenjena predstavitvi ustvarjalnosti znamenitega italijanskega renesančnega genija *Leonarda da Vincija* (1452–1519). Od leta 1993, ko so razstavo prvič postavili na Švedskem, je bila v Ljubljani že njena trinajsta postaja. Predstavljenih je bilo približno 250 predmetov, slik, risb, knjig, kipov in modelov, ljubljanski prireditelji pa so poskrbeli za vodstvo po razstavi, strokovna predavanja in nekatere druge spremljevalne prireditve.

V nizu strokovnih predavanj ob razstavi je Leonardovo glasbeno delovanje predstavila Metode Kokole. V predavanju z naslovom *Leonardo, lira in posvetna glasba v severnoitalijanskih mestih* nam je približala vrsto manj znanih podatkov in pričevanj o Leonardovem zanimanju za glasbo ter podrobnosti iz glasbenega življenja mest italijanske visoke renesanse.

Uvodoma nam je predavateljica predstavila glasbo Firenc v času vladavine Lorenza de Medici, okolja, v katerem je Leonardo odraščal. Z mestnega obzidja so se oglašali *pifferi*, poklicni glasbeniki, ki so ob posvetnih priložnostih igrali na pozavne, kornete, šalmaje, bombarde in dude, v predpustnem času in med majejskimi kalendami so po firenških ulicah maskirani pevci in godci igrali za ples in prepevali karnevalske pesmi, na dvorih pa so ob improvizirani spremljavi akordskega glasbila peli ali recitali klasična besedila. Čeprav se nobena Leonardova skladba ni ohranila, najzgodnejša biografska dela pravijo, da so ga sodobniki hvalili kot odličnega izvajalca, ki je znal dobro igrati na liro in peti ob improvizirani spremljavi na omenjeni inštrument, s čimer je glasbo do neke mere tudi ustvarjal. Bil je glasbeni učitelj, sestavljal je nova glasbila in izboljševal obstoječa, ukvarjal se je z glasbeno estetiko in imel izviren odnos do filozofije glasbe. Viri poročajo, da je Leonardo leta 1483 milanskemu vojvodi Ludovicu Sforzi poklonil nenavadno glasbilo v obliki konjske lobanje, ki ga je sam izdelal. Znano je, da se je Leonardo po prihodu na

milanski dvor veliko ukvarjal z načrtovanjem najrazličnejših mehanskih naprav, a tudi z načrtovanjem novih glasbil in izboljšavami obstoječih, za kar so se ohranile številne skice. Zanimali so ga akustika in fizikalne lastnosti zvočka in z raznimi mehanskimi pripomočki je poskušal izboljšati njegovo obstojnost. Med Leonardovimi anatomskimi študijami je najti tudi skico delovanja glasbenikove roke in živalskih dihalnih organov. Leonardo pa je kot kostumograf, scenograf, odrski inženir, režiser zapletenih odrskih efektov in verjetno tudi glasbenik dokumentirano sodeloval pri vsaj dveh gledaliških spektaklih. Tik pred iztekom stoletja je Leonardo Milano zapustil in odšel v Mantovo, kjer je po zaslugi Isabelle d'Este cvetela posvetna glasba. Leonardo je svoje najzanimivejše misli o naravi glasbe in njenem visokem mestu med umetnostmi vključil v svoje spise o slikarstvu.

Pregled italijanske posvetne dvorne glasbe in Leonardove povezanosti z glasbenim dogajanjem svojega časa je predavateljica ilustrirala s skrbno izbranimi diapozitivi podob obravnavanega stoletja in Leonardovih risb, obenem pa poskrbela za glasbene primere in ustrezen zvočni vtis.

Alenka Bagarič

Obrazi glasbene postmoderne na Slovenskem?

O histori(c)izmu, transhistoricizmu in estetskih plateh slovenske simfonične glasbe iz zadnje četrtine 20. stoletja

Habilitacijsko predavanje dr. Leona Stefanije za izvolitev v naziv docenta na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. aprila, 2000

Predavanje je svoj osnovni namen – prikazati pedagoško usposobljenost kandidata za poučevanje na univerzitetni stopnji – vsekakor ustrezno izpolnilo tudi s tem, da je njegovo didaktično vzorno predočanje “učne vsebine” študentom v celoti temeljilo na predavateljevi izvorni refleksiji izbrane tematike, tj. na avtorjevem lastnem razmisleku o *histori(c)izmu, transhistoricizmu in estetskih plateh slovenske simfonične glasbe iz zadnje četrtine 20. stoletja*, s čimer je bilo še dodatno zanimivo tudi za “neštudentski del” navzočih.

Predavanje je bilo razdeljeno v štiri dele:

Po krajšem uvodnem orisu problemov, ki jih sprožajo različni vidiki pojma *postmoderne* v glasbi (njegov relativizem, vsebinsko nejasen obseg,

“uravnalovski” značaj, ...) je sledila iztočnica za osrednji del predavanja, v obliki vprašanja, ki se nanaša na eno izmed pomembnejših plati “glasbene postmodernosti”: kaj je v posameznih opusih slovenskih skladateljev, dejavnih v zadnji četrtini minulega stoletja, spremenjeno glede na preteklost?

V dveh osrednjih delih – z naslovoma: *Histori(c)zem* in *Transhistorici- zem* – so bili na podlagi “vzorčnih” primerov predstavljeni temeljni argumenti oz. vzroki za predavateljevo opredelitev posameznih simfoničnih del slovenske glasbe zadnjih desetletij z dvema skrajnicama “*miselnega tokokroga o estetskem*” (*historičnost – transhistoričnost* in *semantičnost – sintaktični ustroj*), kot pripomočkom analize obravnavanih glasbenih stavkov.

Sklepni del predavanja je imel naslov *Obraznost postmoderne*, saj sodobna simfonična glasba pri nas – po mnenju Stefanije – ponuja pravcato množico obrazov v spreminjanju minulega in obstoječega. Vendar pa je kljub tej t. i. novi nepreglednosti skladateljskih estetik vendarle težko zanikati določeno tematsko – nikakor vsebinsko – povezavo med njimi, katere ponazorilo je lahko omenjeni *miselni tokokrog o estetskem*, s štirimi premisami “zvočnega videza”. Z omenjenim ponazorilom je tako po avtorjevem mnenju mogoče razmejiti *tri vodila oblikovanja glasbenega toka* ali *tri tipe estetik*, značilnih za slovensko glasbeno sodobnost. Pri čemer je seveda treba omeniti, da se ti tipi v praksi prepletajo; vendar pa je obenem mogoče tudi celotne opuse posameznih skladateljev razmeroma jasno prepoznati po naslednjih značilnostih:

(I) Kot osrednjo značilnost prvega načina oblikovanja ali tipa estetike je treba označiti načelo zasledovanja ideala avtonomije glasbene oblike. Pomembno je za skladbe oz. skladatelje, ki sledijo bodisi določeni zgodovinski obliki bodisi posameznim kompozicijskim postopkom, kot so razvijanje, variranje ali izpeljevanje, kot npr. v *Simfionetti in modo classico in due tempi* Sama Vremška in v delu *Dresdener Konzert* Iva Petrića. V obeh primerih gre za kakovostno, vselej avtorsko domišljeno “brušenje” delov klasične kompozicijske tradicije.

(II) Osrednjo značilnost drugega načina oblikovanja glasbenega toka ali tipa estetike, pomembnega za skladbe oz. skladatelje, ki prav tako sledijo bodisi načelom določene zgodovinske oblike bodisi posameznim kompozicijskim postopkom, je videti v “dihotomiziranju” (ali “potujevanju”) zgodovinskih kompozicijskih danosti, kot npr. v skladbi *In mentem venit mihi* Marka Mihevca in delu *Post Art ali Glej, piše ti Wolfgang* Alda Kumarja. Tu gre predvsem za poudarjeno kontrastiranje določenega “glasu preteklosti” v sicer avtorskem mišljenju – in ne za “sintezo” avtorskega glasbenega mišljenja in oblikotvornih postopkov ter “obrazov” preteklosti kot pri prvem načinu oblikovanja glasbenega stavka.

(III) Osrednja poteza tretjega načina oblikovanja ali tipa estetike je pomembna za skladbe, katerih značilnosti se kljub posameznim sorodnostim izmikajo vzporejanjem z zgodovinskimi predlogami. Gre za načelo izmikanja zgodovinskim kompozicijskim vzporednicam v imenu določene transhistorične estetske povednosti, kot npr. v *Evokaciji* Uroša Rojka ter *Queensland Music* in *Glasbi za orkester-Cantico I* Lojzeta Lebiča. Tu kaže izpostaviti predočbo nekakšne “nastajajoče”, ciljno nepredvidljive oblike, pri kateri je upravičeno iskati “narativne okruške”, čeprav jih skladatelj morda ni namerno vpletel v delo. Tovrstna domnevna semantizacija se lahko pojavi tudi v različnih oblikah “čisto glasbene” figurativnosti, kot “gestičnost”, v obliki “aluzij” ali očitnejših “priklicev” določenega sloga, kompozicijske rešitve oz. postopka ipd. V vseh primerih je vprašljivo zamejiti estetske značilnosti na vzporednice z oblikami, izpričanimi v preteklosti, oziroma “tujerodnimi” kompozicijskimi izrazili. Nasprotno, njihova dela zahtevajo premislek o glasbeni “strukturni semantiki” (A. J. Greimas): figurativni igri zvočnih vzorcev, ki jo je mogoče označiti kot svojevrstno “zvočno-fizikalistično” poetiko ali glasbenoestetski “umišljeni univerzalizem”, katerega vsebinske vzporednice so v drugem spoznavnem okolju razvijali teoretiki, ki jih je R. Schäfke v 30. letih minulega stoletja označil kot energetike.

Radovan Škrjanc

NOVE DIPLOMSKE NALOGE

... na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

- Anita Grajfoner (Matjaž Barbo, mentor): Temeljne poteze estetike Ivana Ščeka
- Gregor Pompe (Matjaž Barbo, mentor): Racionalna serialna organizacija in naključje – enakost različnega
- Domen Prezelj (Katarina Bedina, mentorica): Kompozicijski stavek božičnih pesmi Leopolda Cveka

... na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani

- Nataša Ževart (Breda Oblak, mentorica): Razvitost glasbenih sposobnosti učencev v 2. triletju osnovne šole (4., 5., 6., razred)
- Apolonija Vratinar (Breda Oblak, mentorica): Reprodukcijska in interpretacijska primerov iz instrumentalne glasbene literature pri nauku o glasbi
- Petra Neuman (Jakša Zlatac, mentor): Franz Joseph Haydn: Instruktivna analiza Haydnove sonate v G-duru, Hob. XVI/40
- Igor Seme (Jakša Zlatac, mentor): Motivacija
- Katarina Šuštar (Jakša Zlatac): Haydn, Franz Joseph Haydn: Instruktivna analiza Haydnove sonate v G-duru, Hob. XVI/48
- Melita Nanut (Jakša Zlatac, mentor): Analiza štirih klavirskih začetnic – E. Kvartič, I. Dekleva, A. Nikolajev, M. Aaron
- Snježana Pleše (Jakša Zlatac, mentor): Wolfgang Amadeus Mozart: Instruktivna analiza Mozartove sonate F-dur, KV 332
- Monika Höferle (Jakša Zlatac, mentor): Franz Joseph Haydn: Instruktivna analiza Sonate v G-duru, Hob. XVI/35 Josepha Haydna
- Andreja Burger (Breda Oblak, mentorica; Marko Vatovec, somentor): Učitelj zborovodja
- Jasmina Dobaj (Marko Vatovec, mentor, Breda Oblak, somentorica): Vpliv srednješolskih zborov na oblikovanje višjih kulturnih potreb
- Primož Malavašič (Edo Škulj, mentor): Orgle v dekaniji Vrhnika

... na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani

- Barbara Alič (Darinka Škerjanc, mentorica): Glasbene didaktične igre za 5–7 letne otroke
- Jožica Planinšek (Darinka Žager, mentorica): Primernost Nackovih pesmi avtorja Mirka Slosarja za predšolske otroke
- Tanja Kočevar (Darinka Žager, mentorica): Vloga in pomen glasbene pravljice za otroke od 4. do 6. leta starosti
- Majda Hočevar (Darinka Žager, mentorica): Glasbena vzgoja v vrtcu in primerjava z glasbeno vzgojo v mali glasbeni šoli I in II
- Mateja Maver (Darinka Žager, mentorica): Celovita glasbena dejavnost pri 3–5 let starih otrocih
- Helena Hrvatina-Kandido (Darinka Žager, mentorica): Ljudska glasba v Slovenski Istri

... na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru

- Samo Ivačič (Jože Fürst, mentor; Tomaž Svete, somentor): Zborovske skladbe za ženske glasove iz obdobja 20. stoletja
- Darja Hladin (Olga Denac, mentorica): Otroško zborovsko petje
- Kristjan Borovšak (Tomaž Svete, mentor; Renata Neuvirt, somentorica): Franz Liszt: Trois etudes poetiques (La Leggierezza)
- Peter Novak (Edo Škulj, mentor): Orgle v dekaniji Radovljica
- Slavica Lajh (Tomaž Svete, mentor): Lojze Lebič: mladinski zborovski opus
- Polonca Strelec (Olga Denac, mentorica): Vodenje otroških zborov v vrtcih

Zbral in uredil Leon Stefanija

ODMEVI

Prva Mednarodna poletna orgleska šola v Zavodu sv. Stanislava

Ljubljana, 28. avgusta – 1. septembra 2000

V prejšnjem letu so se v Sloveniji zvrstile razne mednarodne poletne orgleske šole, kjer se je lahko izobraževal vsak ljubitelj orgel in orgleske glasbe. Ena izmed poletnih orgleskih šol pa je bila tudi prva mednarodna poletna orgleska šola v Zavodu svetega Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani, in sicer od 28. avgusta do 1. septembra lani pod vodstvom profesorja Carla Hommla iz Luksemburga in domačega predavatelja, profesorja Daliborja Miklavčiča.

V sklopu poletne orgleske šole so bila štiri predavanja in tečaj orgel, kjer je lahko vsak po svojem izboru predstavil in zaigral orgleska dela. Poleg tega pa smo imeli na voljo slišati tudi dva koncerta, in sicer 30. avgusta orgleski koncert aktivnih udeležencev poletne šole, ki so zaigrali dela Frescobaldija, Buxtehudeja, Bruhnsa, J. S. Bacha, Ebna in Papandopula ter koncert 31. avgusta, ki sta ga pripravila Carlo Hommel in Dalibor Miklavčič ter izvedla dela J. S. Bacha, Benoita, Couperina in Durufleja.

Od štirih predavanj smo lahko najprej prisluhnili uvodnemu predavanju z naslovom *Pedagoške metode J. S. Bacha*. Predstavljeno je bilo, kako je slavni virtuoz poučeval orgle, klavikord in čembalo. Bach je vsakega učenca najprej naučil svojega posebnega prstnega udarca ter za vsakega posebej napisal vaje za prste in udarec, ki so jih učenci igrali najmanj šest mesecev ali več, dokler niso popolnoma osvojili te tehnike ter se otresli prisiljenih in nepotrebnih gibov. Šele ko je njihov udarec oziroma ton postal jasen in s tem tudi njihova tehnika, je Bach učence vodil k zahtevnejšim skladbam. Genialnost Bachove metode in virtuozne tehnike je brezpogojna sproščenost, naravnost ter zbrano opazovanje. V Bachovih pedagoških metodah je bilo tudi izhodišče za enega izmed ciljev tečaja: zaznavanje in odpravljanje nenaravnih gibov in napačne, nesproščene drža pri igranju ter osvajanje smiselnih načinov vadenja.

Naslednje predavanje je imelo naslov: *Razvoj in značaji taktovskih načinov ter oznak za tempo od 16. do začetka 19. stoletja*. Izvedeli smo, zakaj so baročni mojstri skladali v 6/16, 24/16 ali 4/2 taktu, zakaj se je 2/4 takt pojavil šele v 18. stoletju, zakaj Händel, Vivaldi in Bach niso uporabljali oznak kot andantino ali larghetto, Mozart pa jih je, kako se tempo razlikuje glede na obdobje in kdaj se pojavijo in nastanejo taktnice in takti. Vse, kar smo zvedeli o taktovskih načinih ter oznakah za tempo in taktov ter taktnic, pa smo si ogledali še na konkretnih primerih. Tretje predavanje z naslovom

Bach in galantni stil, vsa predavanja je pripravil profesor Miklavčič, pa je želelo opredeliti pojem galantnega sloga, spoznati njegova izrazna sredstva ter preveriti, ali je Bach kot skladatelj odklanjal galantni stil, ki je bil v njegovem času v modi, ali je gojil resni, polifoni stil, ki je bil že zastarel. Bach je v svojem zrelem, leipziškem obdobju že uporabljal moderna, "galantna", izrazna sredstva, vendar se ni odpovedal staremu slogu, kar je lepo videti v njegovih trisonatah ter celo v delih, kot je na primer Glasbena daritev. Vse to pa je pomembno za interpretacijo njegovih poznejših orgleskih del.

Četrto predavanje *Pravila registriranja v stari francoski glasbi* je imel profesor Hommel, ki nam je predstavil zvočni svet orgel stare Francije, pravila registriranja, registrske kombinacije in odkod izvirajo, kako se danes na modernih orglah lahko približamo takemu zvoku ter način igre stare francoske orgleske glasbe. Vsa ta pravila, predvsem pa registracijo nam je profesor Hommel predstavil tudi v praksi na novih orglah v Zavodu svetega Stanislava, in sicer z delom François Couperina oziroma z njegovo mašo v G-duru, *Messe pour les convents*.

Profesor Hommel, ki je orgle študiral na Kraljevem konzervatoriju v Liègu v Belgiji pri profesorju Schoonbroodtu in tam tudi poučeval, je danes glavni organist katedrale Notre Dame v Luksemburgu, poleg tega pa je tudi dirigent ansambla Madrigal de Luxembourg, posveča se gregorijanskemu koralu, poučuje na luksemburških konzervatorijih ter poletnih šolah in je član žirij mednarodnih orgleskih tekmovanj. Večino časa v Ljubljani je profesor Hommel posvetil poučevanju in vsem aktivnim udeležencem poletne šole, ki so pripravili posamezne skladbe različnih skladateljev iz različnih obdobjev ter jih odigrali pred njim in vsemi pasivnimi udeleženci tečaja. Profesor Hommel je poudaril predvsem tehniko igranja, kjer v rokah in nogah ni treba uporabljati odvečnih gibov, saj je s tem igranje samo oteženo, poleg tega pa je za sproščeno igranje potrebna tudi ravna hrbtenica oziroma drža, ki omogoča prosto prepono in pravilno dihanje ter s tem zlitje z orglami in njihovo glasbo v eno. Poleg tehnike morata biti pravilni tudi registracija in interpretacija, kjer je lahko vsak podal zaželeno, svoje mnenje. Seveda pa je na koncu, poleg vseh že naštetih dejavnikov, najpomembnejša glasba in v njej posameznikov osebni pečat.

Prva mednarodna poletna orgleska šola je lahko vsakemu ljubitelju orgleske glasbe, po zaslugi čudovitih novih orgel in obeh sijajnih profesorjev Carla Hommla ter Daliborja Miklavčiča, ponudila marsikatero novost in dala spodbudo za nadaljnji poglobljen študij.

Ana Kokotec

1. Mednarodna poletna orgelska šola

Nekateri srečneži smo imeli možnost, da se udeležimo mednarodnega orglarskega seminarja v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani, ki sta ga vodila tamkajšnji organist in profesor Dalibor Miklavčič ter luksemburški organist Carlo Hommel. Predavatelja sta nam v petih dneh predstavila več tem s teoretičnega in praktičnega vidika. Tako smo vsa posredovana pravila udeleženci preizkusili tudi v praksi.

Profesor Hommel je predstavil francosko baročno registracijo v skladbah tega slogovnega območja, ki jih je tudi sam zaigral, poprej pa je navedel izčrpne podatke o splošnih značilnostih registriranja v francoskem prostoru. Profesor Miklavčič pa nam je predstavil odnos skladatelja J. S. Bacha do galantnega stila ter nam podrobno predaval o baročnih taktovskih načinih. Posebno predavanje je bilo namenjeno Bachovim pedagoškim metodam, ki se dajo rekonstruirati iz izjav njegovih učencev ter nekaterih skladb, npr. Dvo-glasnih invencij.

Predavanje o Bachu in galantnem stilu je Miklavčič začel s podrobnim opisom značilnosti tega obdobja, da smo se vsi lahko vživeli v ta čas. Naštel nam je vse njegove predstavnike in njihove posebnosti. Dodatno pa je poživilo predavanje poslušanje posameznih Bachovih del z galantnimi značilnostmi, ki jih je predavatelj zaigral na orgle ali klavir. Na podlagi vsega zaigranega in povedanega smo dobili jasen in nazoren vpogled v to obdobje z glasbenega, kulturnega, političnega in sociološkega vidika.

Vrh seminarja se mi je zdela Miklavčičeva delavnica improvizacije. Ne le zame kot pianistko, ki večinoma igra že napisane skladbe, temveč tudi za že uigrane organiste, ki so bolj ali manj že improvizatorji, so bile ure improvizacije ob inštrumentu pravi izziv (vsakemu posebej je predavatelj povedal, kako izboljšati igro, improvizacijo), šola, zabava in poglobljanje ustvarjalnih zmožnosti. Videlo se je, da smo vsi dobili nešteto novih idej in napotkov, kako in v kateri smeri naj razvijamo svoj osebni poudarek.

Kot glasbenica, ki se je udeležila že mnogih predavanj in seminarjev s tega področja, lahko rečem, da je bila v tem tednu dodobra nasitena naša radovednost, ukaželjnost; na racionalnem področju smo bili obdarjeni z mnogimi novimi podatki, z redkostmi, ki jih najdeš le v težko dostopni literaturi ali pri kakem glasbenem sladokuscu; na čustvenem smo bili izpolnjeni ob poslušanju koncerta, ki sta nam ga priredila predavatelja vsak s svojim najljubšim programom. Udeleženci tečaja smo pripravili koncert, kjer je vsak predstavil skladbe, obravnavane v tem tednu. Na duhovnem področju pa so nas obogatili glasbeni komentarji in osebne izkušnje obeh umetnikov.

Bilo je čutiti, da svojega znanja in umetniškega poustvarjanja ne črpata le iz črnih not, zapisanih na belem papirju, temveč tudi iz globoke, neizčrpne zakladnice življenja, kjer se poraja vse dobro, lepo, plemenito. Kjer se slabo spreminja v dobro, kjer je zaigrana nota zvok nadrejene, resnične harmonije.

Maša Poljanec

Tomaž Svete prejel nagrado J.-J.-Fux za novo opero Kriton

Nagrado za operno kompozicijo, ki jo od leta 1997 vsako tretje leto podeljuje Dežela Štajerska, je za leto 2000 prejel slovenski skladatelj Tomaž Svete.

Prvonagrajena opera Kriton, za katero je komponist na podlagi Platonovih Dialogov sam pripravil tudi besedilo v nemščini, je bila premierno uprizorjena v okviru festivala Štajerska jesen 15. oktobra v Gradcu. 25. novembra. Na eni od ponovitvenih predstav, ki so se odvijale v dvorani Theater im Palais, smo bili priča več kot solidni, profesionalni predstavitvi omenjenega dela v izvedbi solistov, opernega zbora in opernega orkestra tamkajšnje Univerze za glasbo, ki so jo pripravili: Wolfgang Schmid (glasbeno vodstvo), Christian Pöppelreiter (inscenacija in oprema), Susanna Borchers (koreografija) idr. Delo, ki vseskozi drži poslušalca v napeti pozornosti, vsebinsko temelji na dveh temeljnih nasprotjih. Na eni strani sta protagonist filozof Sokrat s svojimi etičnimi načeli, odigral in odpel ga je Kyoung-Min Park, in njegov občudovalec Kriton, Choel Hwang, ki hoče filozofa s pomočjo podkupovanja spraviti iz ječe. Na drugi strani pa je poudarjen konflikt med posameznikom in množico, drhaljo, ki ni sposobna demokratičnih odločitev. Glasbena izrazna sredstva, ki jih je Svete uporabil v vokalnem in orkestrskem delu skladbe, so bila v funkciji dramatskega dogajanja. Ustvaril je sveže, moderno glasbenodramatsko delo v enem kosu, na katero se je publika odzvala s simpatijami in odobravanjem.

Po operah Kralj Malhus, Ugrabitev iz Laudaškega jezera, Pesnik in upornik ter drugih komornih, vokalnih in orkestralnih delih skladatelja Sveteta, mu je opera Kriton zanesljivo pomagala narediti preboj na mednarodno prizorišče in prinesla potrditev njegovih sposobnosti na tem področju. Iskrene čestitke!

Darja Frelih

Muzifest – 2. mednarodni festival nove glasbe

Ljubljana, 15., 22.–23. november, 12. december 2000

Drugi festival Muzifest, katerega prireditelj in organizator je društvo Muzina, je širšemu občinstvu letos predstavil nove in sodobne skladbe skladateljev starejše in mlajše generacije druge polovice dvajsetega stoletja. Muzifest, lani še v dvorani Osnovne šole Prežihovega Voranca v Ljubljani, se je letos preselil v prenovljeni Studio 14 Radia Slovenija.

Na skupno štirih koncertih so se zvrstile skladbe, med katerimi so prireditelji izbrali vokalni deli Larise Vrhunc in Brine Jež - Brezavšček, *Trio* (godalni) Alfreda Schnittkeja z izredno ostro in živo izvedbo, z delom, ki v svoji osnovni formi sledi grobemu načrtu sonatne gradnje, ter *Godalni trio* Sofije Gubajduline.

S skladbo *Klavierstücke* v Krakovu rojenega, a pozneje naturaliziranega Avstrijca Romana Huberja - Ramatija in deli Kurta Hueberta, Wolfganga Suppana in Wima van Zuphtena so člani ansambla *Austrian Art Ensemble* omogočili vpogled v sodobno avstrijsko snovanje.

Na tretjem koncertu, posvečen je bil kosovskim skladateljem, je z neverjetno dobro izvajalsko sposobnostjo *Ansambl Vivendi* dokazal, da nekatera od izvajanih del spadajo v sam umetniški vrh sodobnega kosovskega ustvarjanja in se lahko brez zadržkov soočijo z evropskim glasbenim dogajanjem.

V sklepnem koncertu festivala z naslovom Noč mladih slovenskih skladateljev so člani Sekcije mladih skladateljev, ki deluje pod okriljem Društva študentov ljubljanske Akademije za glasbo, v sodelovanju s Komornim ansamblom *Slavko Osterc*, predstavili rezultate individualnega iskanja homogenosti in reda v brezmejnem zvočnem svetu. Žal pa je razmerje med številom zasedenih in prostih sedežev na koncertih spet dokazalo, da se razdalje med skladateljem, ki mu je zgodovinski razvoj glasbenega mišljenja podrl vse meje in ga pahnil v navidezno svobodo, in poslušalcem, ki ga tradicionalen programski ustroj raznih glasbenih institucij hoče zavarovati pred novimi dosežki, še vedno povečujejo.

Lucija Čačkovič

Obletnica skladatelja Piccinnija tudi v Ljubljani

Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji, ki je nedavno odprl svoje prostore na Kongresnem trgu v Ljubljani, je februarja letos v sodelovanju s Centrom Niccolò Piccinni iz Barija organiziral vrsto dogodkov v počastitev nedavne 200. obletnice smrti italijanskega skladatelja Niccolòja Piccinnija. O skladatelju, ki se je rodil leta 1728 v italijanskem Bariju in umrl 1800 v bližini Pariza, so jeseni 2000 v njegovem rojstnem mestu pripravili mednarodni muzikološki simpozij, ob njem pa ob drugih prireditvah tudi bogato razstavo, ki smo jo, potem ko je gostovala v Parizu, imeli priložnost videti tudi v Ljubljani. Razstavo z naslovom *Niccolò Piccinni; življenje in delo* sta 12. februarja v Ljubljani odprla direktorica Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji Carla Maria Burri in predstavnik Centra Niccolò Piccinni iz Barija Dinko Fabris. Slednji je imel pred otvoritvijo razstave uvodno predavanje z naslovom *Niccolò Piccinni in italijanska komična opera 18. stoletja: iz Neaplja v Evropo*.

Metoda Kokole z Muzikološkega inštituta ZRC SAZU je 26. februarja predavala o N. Piccinniju in njegovi operi *Cecchina* oz. *La Buona figliuola*, ki jo je že za časa skladateljevega življenja leta 1773 gostujoča italijanska operna družina Gaetana Pecisa izvedla v Ljubljani. Na pobudo predavateljice, ki je sodelovala tudi na omenjenem muzikološkem simpoziju v Bariju, je razstava o Piccinniju prišla tudi k nam. Na zadnjem predavanju, 28. februarja, je Edi Majaron, predavatelj na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, govoril o tem, kako je kot režiser v sodelovanju z Granteatrino Casa di Pulcinella iz Barija pripravil lutkovno izvedbo Piccinnijeve opere *Cecchina* (prav tako ob priložnosti Piccinnijeve 200-letnice v Bariju). V drugi polovici letošnjega leta bodo lutkovno izvedbo opere predstavili tudi v Ljubljani. Vsa omenjena predavanja so bila opremljena z zanimivim ilustrativnim vizualnim in zvočnim gradivom. Prireditve so bile zgleden primer meddržavnega kulturnega sodelovanja na področju glasbe oziroma muzikologije.

Darja Frelih

SIMPOZIJI

Glasba in manjšine / Music and Minorities

Prvo srečanje študijske skupine glasba in manjšine

Ljubljana, 25. – 30. junija 2000

I.

Študijska skupina Glasba in manjšine je le ena izmed skupin Mednarodnega sveta za tradicionalno glasbo (ICTM), ki je največje svetovno združenje etnomuzikologov. Pričujoča študijska skupina je bila ustanovljena oktobra 1998. Organizacijo njenega prvega znanstvenega srečanja so prevzeli Svanibor Pettan, Glasbenonarodopisni inštitut ter Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Slovenski etnografski muzej in dunajski Institut für Volksmusikforschung. Teme, predvidene za konferenco, so se navezovala na glasbeno in plesno tradicijo ter identiteto manjšin. Manjšina je bila definirana kot "skupina ljudi, ki se od dominantne skupine razlikujejo glede na kulturne, etnične, družbene, verske ali ekonomske značilnosti".

Na konferenci je sodelovalo prek trideset strokovnjakov z vsega sveta, od slovenskih pa Mitja Žagar (o Sloveniji kot večetnični in večkulturni družbi), Maša Komavec (o Glasbenonarodopisnem inštitutu in njegovem raziskovanju slovenskih manjšin zunaj etničnega ozemlja in tujih manjšin na slovenskem ozemlju), Julijan Strajnar (o lastni izkušnji izseljenca), Leon Stefanija (o muzikološki klasifikaciji manjšin), Svanibor Pettan pa je predstavil projekcijo svojega filma z naslovom *Kosovo z očmi tamkajšnjih romskih glasbenikov*. Največ pozornosti je seveda pritegnila glasba beguncev in Romov, in sicer zaradi geografske bližine območij, od koder je prihajala večina predavateljev (Slovenija, Hrvaška, Bosna, Srbija, Avstrija) in kot posledica politične aktualnosti te problematike. Prav tako so predavatelji obravnavali manjšine in njihove glasbene tradicije s številnih vidikov: glasba manjšin kot posledica zgodovinskih dogodkov, glasba kot identiteta manjšin, metodologija preučevanja manjšin, spreminjanje, preoblikovanje ljudske glasbe manjšin in vpliv politike in institucij na njihovo glasbo.

Vsak konferenčni dan se je končal s pestrim, etnično pisanim koncertnim dogajanjem: prvi večer so nastopile skupine Folk Slovenija, sledil pa je koncert etnično različnih ustvarjalcev, zatem večer makedonske romske glasbe s F. Mustafovim, koncert romskih poustvarjalnih skupin in za konec večer ljudske glasbe italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji.

Kongres je s pomočjo projekcij, slikovnega in avditivnega gradiva prikazal številne neznane manjšine in njihove glasbene tradicije, obenem pa izpostavil problematiko raziskovanja in razpravljajal o nadaljnjih temah, predvidenih za drugo srečanje študijske skupine, ki bo čez dve leti.

Urša Šivic

II.

Kot pobudnik in predsedujoči organizacijskega odbora znanstvenega srečanja Glasba in manjšine se iskreno zahvaljujem vsem, ki so prispevali k vsebinskemu in mednarodno odmevnemu uspehu tega srečanja. Hkrati izražam začudenje nad molkom nekaterih medijev, ki javnosti niso posredovali niti osnovne informacije o tem dogajanju v slovenski prestolnici. Zato k poročilu kolegice Urše Šivic dodajam še nekaj podatkov, da bi lahko ostali javno registrirani.

Srečanja so se udeležili nekateri vrhunski svetovni etnomuzikologi, kot so npr. Krister Malm, predsednik Mednarodnega sveta za tradicijsko glasbo (ICTM), Marianne Bröcker, ki je v predsedstvu ICTM-a in hkrati voditeljica nemškega nacionalnega odbora, Adelaida Reyes, vodilna svetovna avtoriteta v raziskovanju glasbe beguncev, in Ankica Petrović, ki je prva v nekdanji Jugoslaviji uveljavila sodobno podobo etnomuzikologije.

Teoretično zasnovani prispevki so obravnavali distinkcijo med individualnimi (človeškimi) in skupinskimi (kulturnimi) pravicami (Šved Krister Malm), problematiko beguncev (Američanka Adelaida Reyes) in priseljencev (Irec John Morgan O'Connell), ekološke vidike (Norvežan Kjell Skjellstad), odnos med ljudsko glasbo in identiteto (Julijan Strajnar) ter muzikološko pojmovanje manjšin (Leon Stefanija). Nekateri avstrijske udeležence so predstavile izbrano osebo (Gerlinde Haid) oziroma institucijo (Christiane Fennesz-Juhász, Gerda Lechleitner).

Del udeležencev je obravnaval glasbo pripadnikov lastne etnične oz. nacionalne skupnosti, ki je manjšina zunaj raziskovalčeve države. Prispevki v tej kategoriji so obravnavali npr. Slovence v zamejstvu (Maša Komavec), Bosance v Sloveniji (Vesna Andree Zaimović), Hrvate v Avstriji (Jerko Bezić) ter Slovake v ZDA (Jadranka Važanova). Drugi udeleženci so predstavili glasbo izbranih manjšinskih skupnosti na območju raziskovalčeve države. Primeri za to kategorijo so se nanašali npr. na versko manjšino na Poljskem (Anna Czekanowska), Nemce na Slovaškem (Hana Urbancova) ter Rome na Češkem (Zuzana Jurkova), v ZR Jugoslaviji (Nice Fracile, Dimitrije Golemović) in na

Madžarskem (Katalin Kovalcsik). Tretji so obravnavali glasbo manjšinskih skupnosti, v katere sami ne sodijo in na območju države, katere niso državljani. V to kategorijo sodita npr. prispevka o Romih, ki nastopajo za krimske Tatare (Nemec Wolf Dietrich) ter o Indijancih Lakota v ZDA (Nemec Michael Schlottner). Tovrstno kategorizacijo so obogatili tisti udeleženci, ki raziskujejo v državah, od koder so, v njih pa ne živijo več, kot npr. Shui Cheg Cheng (Francija) na Kitajskem, Anca Giurchescu (Danska) v Romuniji, Željka Kamhi (Avstrija) in Alma Zubović (Hrvaška) v Bosni in Hercegovini; mednje lahko uvrstimo še Ardiana Ahmedajo (Avstrija), katerega prispevek je obravnaval glasbo albanske skupnosti v Italiji.

K raznovrstnosti ljubljanskega srečanja sta prispevala filma o sefardski pevki Flori Jagodi (Ankica Petrović) ter o romskih glasbenikih na Kosovu (podpisani) in razstave fotografij: Me hinju Rom – Romi iz Hudej (Mojca Terčelj in Jaka Repič) ter Romski glasbeniki – prizori s Kosova (podpisani).

Vsi konferenčni večeri so potekali v znamenju glasbe. V nedeljo, 25. junija, so v okviru 5. tradicionalnega letnega koncerta Kulturnega društva Folk Slovenija z manjšinskim repertoarjem nastopili Bogdana Herman, LaZonta, Ljoba Jenče, Katice, Kurja koža, Tolovaj Mataj in Trutamora Slovenica. V ponedeljek so se predstavili skladateljica Bojana Šaljič s skladbama na srbske motive ter skupine Duma Levantina z balkanskim repertoarjem, Vali z bosansko-hercegovskim in Strune z makedonskim. Naslednja dva večera sta bila v znamenju romskih zvokov – v torek so nastopile skupine Langa iz Murske Sobote ter Amala in Šukar iz Ljubljane, v sredo pa makedonski romski zvezdnik Ferus Mustafov. Četrtek večer je prinesel koncertno predstavitev glasbene dediščine italijanske in madžarske manjšine na Slovenskem.

Odzivi udeležencev, ki smo jih prejeli po elektronski pošti, daleč prekašajo kurtoazne zahvale. Nedvomno smo naredili pomemben korak naprej k uveljavitvi študija glasb manjšin in hkrati postavili visoke organizacijske standarde za nadaljnja srečanja. Zbornik referatov bo izšel pri Založbi ZRC. Naslednji sestanek študijske skupine Glasba in manjšine bo potekal avgusta 2001 v sklopu ICTM-ove 36. svetovne konference v Rio de Janeiru.

Svanibor Pettan

Folk Music in Public Performance: Europe Encounters Cultures of the World

Rudolstadt, 5. – 6. julija 2000

Rudolstadtski Tanz & Folk Fest je prireditev, ki po konceptu spominja na ljubljanski festival Druga godba, le da je bistveno večji – nastopi udeležencev potekajo v treh dneh na 26 odrih hkrati. Deseti, svečani festival je julija letos prvič zaznamovalo tudi znanstveno srečanje, ki so ga omogočili Evropski glasbeni svet, Visoka glasbena šola Franz Liszt iz Weimarja ter Oddelek za etnomuzikologijo Univerze v Bambergu, na katerem sicer predava glavni organizator srečanja Max Peter Baumann. Za to priložnost je povabil posamezne etnomuzikologe iz Avstrije, Avstralije, Francije, Litve, Nemčije, Norveške, Slovaške, Slovenije, Španije in Švedske. Nekateri, ki so tudi odlični glasbeniki, so po končanem znanstvenem delu pripravili koncertne nastope oziroma delavnice za širše občinstvo (Tran Quang Hai, Hans-Hinrich Thedens), drugi smo imeli še dodatna predavanja (poleg podpisanega tudi Erich Stockmann in Josep Marti I Perez).

Izhodišče za razprave je bila vloga festivalnih prireditev v interkulturnih procesih na ravneh v razponu od lokalne do globalne. Modela univerzalizma, ki od razsvetljenstva naprej propagirata enakost in kulturni relativizem, ki poudarja drugačnost, sta se – vsaj v ekstremnih interpretacijah – pokazala kot neprimerna za današnji čas, ki ga zaznamuje naraščajoči medkulturni stik globalnih razsežnosti. Srečanje je ponudilo kot alternativo dinamičen koncept "dialoga kultur", v katerem so "tuje" kulture deležne pozornosti, ne da bi zaradi tega povzdigovali ali podcenjevali "lastne" kulture. Študije primerov iz različnih delov sveta so ob tem upoštevale dialoške ravni med tradicionalisti in modernisti, odnose med evropskimi in zunajevropskimi glasbami ter med ljudsko, preporodno in popularno glasbo na regionalnih, nacionalnih in transnacionalnih ravneh. V svojem prispevku sem na primeru romskih glasbenikov, ki jih marsikje obravnavajo kot "tujce od znotraj", izpostavil vprašanje regije kot prizorišča medkulturnega glasbenega srečanja.

Znanstveni del srečanja je imel nadaljevanje v posvetovanju o ljudski glasbi v medijih, inštitucijah in v drugih nefestivalnih okvirih. Predstavitve so imeli posamezniki iz Danske, francoskega Réuniona, Kanade in Slovenije (Bogdan Benigar).

Svanibor Pettan

Mednarodna organizacija in smernice v razvoju glasbenega knjižničarstva

Edinburg, 6. – 11. avgusta 2000

V času, ko gospodarstvo, tehnika in politika spreminjajo dele sveta v "en" svet, se meje podirajo tudi v znanosti in kulturi. Torej tudi med institucijami s polnimi policami krhkega, drobljivega, razpadljivega, a izjemno trdoživega in dragocenega gradiva, ki ohranja glasbene misli od začetkov do današnjih dni. Takih knjižnic je v svetu več kot dva tisoč.

Kot klic k mednarodnemu skupnemu delu in zaščiti podobnih zanimanj je bilo leta 1951 ustanovljeno Mednarodno združenje glasbenih knjižnic, arhivov in dokumentacijskih središč, International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres – IAML. Danes združuje večino sorodnih ustanov iz približno 45 držav vsega sveta, med njimi glasbene zbirke, mediateke, arhive, bibliotekarje in izvedence za glasbeno dokumentacijo, muzikologe, založnike in prodajalce notnih tiskov. Ima t. i. nacionalne, strokovne in delovne skupine, štiri področne komisije ter pripravlja več pomembnih projektov. *Nacionalne skupine* so razvite v 22 državah (za zgled: v Italiji, Češki, Slovaški, Poljski, na Madžarskem idr.). *Strokovne skupine* združujejo člane iz enakih poklicnih področij ali vrst institucij. Mednje sodijo: arhivi in dokumentacijski centri, radijske in orkestrske knjižnice, knjižnice na visokih glasbenih šolah, knjižnice odprtega tipa ter znanstvene oz. arhivske knjižnice. *Področne komisije*, kot so Komisija za avdio-video gradivo, za bibliografije, za katalogizacijo ali za izobraževanje, se ukvarjajo z določenimi knjižničnimi dejavnostmi. *Delovne skupine* pa so tiste, ki se sestavljajo po potrebi za izvedbo različnih nalog, pripravo poročil ali izdajo publikacij. Takšna skupina je npr. sodelovala pri pripravi Mednarodnega standarda ISBD za neknjižno gradivo in glasbene tiske ter pri razvoju Mednarodne standardne številke za glasbene tiske (ISMN).

V sodelovanju z Mednarodnim muzikološkim društvom že dolgo časa nastajajo štiri obsežne glasbene bibliografije. RISM (*Répertoire international des sources musicales*, Mednarodni leksikon glasbenih virov) popisuje glasbene tiske in rokopise po l. 1600. RILM (*Répertoire international de littérature musicale*, Mednarodni repertoar glasbene literature) vsebuje kratke opise referatov in bibliografijo strokovnih spisov o glasbi iz vsega sveta. RIdIM (*Répertoire international d'iconographie musicale*, Mednarodni popis glasbene ikonografije) dokumentira vizualno glasbeno gradivo. RIPM (*Répertoire international de la presse musicale*, Mednarodni popis glasbene publicistike) zbira podatke o glasbenih člankih in ilustracijah v neglasbeni literaturi 18. in

19. stoletja. Tudi *Documenta musicologica*, *Catalogus musicus* ter *Terminorum musicae index septem linguis redactus* izhajajo pod IAML-ovim pokroviteljstvom.

Organizacija spodbuja dejavnosti glasbenih knjižnic, usmerja k boljšemu razumevanju njihovega kulturnega pomena, pomaga pri medknjižnični izmenjavi odvečnih izvodov in medknjižnični izposoji, podpira razvoj mednarodnih in nacionalnih standardov za katalogizacijo, varovanje in uporabljanje glasbenih dediščin ter vsako leto organizira konferenco za svoje člane. Traja teden dni, vsakič v drugi državi.

6.–11. avgusta 2000 je bila konferenca v Edinburghu. V šestih dneh smo slišali množico predavanj o smernicah razvoja glasbenega knjižničarstva, doživeli mnogo zanimivih ogledov (kot so npr. sodobno opremljeni knjižnični prostori s poslušalnicami, zbirka škotske nacionalne glasbe, bogat muzej starih inštrumentov s tipkami, tudi knjižnična skladišča in protipožarni varnostni sistemi) in razpravljali o številnih skupnih problemih.

Odkar so knjižnice postale javne inštitucije (od prve polovice 17. st.) in odprte za vsakogar, izražajo duh svojega časa. Zadnje desetletje je zaznamovano z računalnikom, razumljivo je, da se tudi glasbeni knjižničarji ukvarjajo z idejami o združitvi vseh možnih informacij in omogočiti njihovo dostopnost kjerkoli in kadarkoli. Veliko besed je bilo namenjenih predstavljanju "on line" dosegljivih podatkovnih baz. Nekatero nastajajo na novo, pri drugih gre za preoblikovanje listkovnih katalogov. Zanimiv primer je projekt z imenom *Digitalni skriptorij ali razsvetljeno okno v preteklost*, ki ga pripravlja Univerza v Berkleyju. Organiziran je natančen popis neurejenih srednjeveških in renesančnih glasbenih ostalin, ki zahteva ugotovitev avtorja glasbe in besedila, letnice nastanka ter provenience, transkripcijo notnega zapisa v sodobno pisavo in digitalizacijo dokumenta. Dragoceni viri so deloma že dosegljivi na internetu, z možnostjo iskanja po vseh ugotovljenih parametrih. (<http://sunsite.berkeley.edu/Scriptorium/data/dic>). Drugačen je projekt angleške nacionalne knjižnice z imenom *MOLCAT (The British library's Manuscripts OnLine CATalogue)*, kjer gre za pretvorbo listkovnega rokopisnega kataloga. Prek interneta (<http://molcat.bl.uk>) je mogoče iskati in naročiti rokopisno gradivo angleške nacionalke.

Kljub brezsrčni tehnologiji, in morda prav zavoljo nje, je opaziti večje zanimanje za človeka, tudi tistega, ki je od nas drugačen. V svetu se razvijajo glasbene knjižnice za slepe in slabovidne, za invalide, posebne pozornosti so deležni ljudje (zlasti otroci) s povojnega Balkana. Tehnologija je pomagala, da lahko slepi pišejo in berejo partiture, invalidi sami pridejo do zelenega gradiva, vojno preživelim otrokom v Mostarju, Sarajevu in Skopju pa je po-

sebna glasbena terapija, ki so jo izvajali profesorji edinburškega konservatorija, baje pomagala premagati strah in depresijo.

Zdi se, da tudi človekova občutljivost za zaščito svojega dela ni bila nikoli tako močna, kot je zdaj. Beseda "copyright" varuje založnike in avtorje, a otežuje delo v knjižnici. Založniki prepričljivo opravičujejo svoje, avtorji v debati skoraj ne sodelujejo, knjižničarji pa kličemo na pomoč IAML, naj skuša pridobiti večje pravice v zvezi s fotokopiranjem tistih notnih tiskov, ki jih na glasbenem tržišču ni več, in tistih, ki bi se potrebovali za študij. Problem ni nov, na vsaki konferenci spodbudi vročo razpravo, a brez sporazuma.

Denar je sveta vladar! Tudi v deželah z bogato glasbeno-knjižničarsko tradicijo, kot so Velika Britanija, Francija in Nemčija, je umazanega papirja za kulturne ustanove zmeraj premalo. Knjižnice, ki naj bi sledile sodobni tehnologiji, si zato vedno bolj organizirajo lastne zasluge ter svoje ideje in izkušnje posredujejo drugim.

Angleži so upravičeno ponosni na muzikologa Georgea Grova in njegov leksikon *Dictionary of Music and Musicians*. Ob 100. obletnici smrti (1820–1900) sta mlajša kolega Stanley Sadie in John Tyrrell pripravila 2. izdajo obsežne glasbene enciklopedije *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, tokrat v knjižni in digitalni obliki, ter jo predstavila na konferenci. Knjižna oblika vsebuje 29 zvezkov in indeks, okoli 29.000 gesel, med njimi 9000 novih in več kot 6000 dodatkov iz vsega sveta. Po dvajsetih letih (toliko je minilo od 1. izdaje) se je muzikološko vedenje obogatilo s poznavanjem glasbe v prej povsem tujih deželah, in hkrati z novimi odkritji in dodatki k že znanemu (pri večini obstoječih gesel z biografijami in deli skladateljev se je povečalo število na novo odkritih ali rekonstruiranih del). Vsebina digitalne oblike je enaka, le da drugačen medij ponuja več iskalnih možnosti in povezav.

Če dogajanje glasbeno-knjižničarske dejavnosti v svetu primerjamo s slovenskimi razmerami, smemo reči, da skromnost in zadržanost nista potrebni. Glasbena zbirka NUK, Knjižnica oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete, knjižnica na Akademiji za glasbo, glasbeni oddelek v Univerzitetni knjižnici Maribor, knjižnica na Muzikološkem inštitutu ZRC SAZU, arhiv Slovenske filharmonije, arhiv RTV Slovenija, arhiv SNG Opere, niz splošnoizobraževalnih knjižnic z zbirkami zvočnih posnetkov, knjižnice na srednjih in nižjih glasbenih šolah ..., hranijo bogato in zgledno urejeno gradivo. Skupaj ustvarjamo obsežno "on line" dosegljivo informacijsko zbirko v sistemu COBISS. Načrtujemo in izvajamo različne postopke digitalizacije ter pretvarjamo listkovne kataloge. Dosledno upoštevamo avtorsko in založniško zaščito ter nam je nerodno vsakič, ko uporabniku lahko ustrezemo z notnim tiskom le na vpogled. V načrtu je knjižnica za slepe in slabovidne. Finančne stiske so nam

dobro znane tako pri sprotne dopolnjevanju gradiva kakor pri opremljanju knjižnice s sodobno tehnologijo. Upati je, da bodo načrti izpeljani in da se v prihodnje okrepijo aktivnosti pri Mednarodni organizaciji glasbenih knjižnic, arhivov in dokumentacijskih središč.

Simona Moličnik Šivic

Oxfordska Konferenca o srednjeveški in renesančni glasbi

Oxford, 20. – 22. avgusta 2000

Vsaki dve leti je na eni od angleških univerz večja mednarodna konferenca, posvečena vprašanju srednjeveške in renesančne glasbe. Lani je "Konferenco o srednjeveški in renesančni glasbi" priredil v sodelovanju s Fakulteto za glasbo Oxfordske univerze kolidž sv. Petra v Oxfordu, kjer je tudi dejansko potekala. Predavanja – vseh je bilo 40 do 50 – so bila razvrščena v več kot petnajst vsebinsko zaokroženih in tudi naslovljenih sej, ki so potekale v dveh hkratnih skupinah. Tako so bile posamične seje posvečene različnim vprašanjem: mesto glasbe znotraj življenja različnih institucij; izzvenevanje antike v srednjeveški in renesančni umetnosti; G. de Machaut; nova izdaja del T. Morleyja; vprašanja struktur onstran zapisanega; analiza; povezave med liturgičnoglasbenimi tradicijami itd. Kljub tematski razvrstitvi pa so referati vsebinsko pogosto presegali ali se oddaljevali od zastavljenih okvirov.

Na seji, posvečeni povezavam med liturgičnoglasbenimi tradicijami, je bil zanimiv in tehten prispevek Rebecce Maloy (Univerza v Cincinnatiju); primerjala je ofertorije v starorimski in gregorijanski melodični verziji. Z izdelano in preiščeno metodologijo, ki je vključevala primerjanje melodičnih kontur, skupnega tonskega prostora in razporeditve melizmov, je ugotavljala stopnjo podobnosti in različnosti ter dognala, da je v začetnem delu liturgičnega leta, se pravi v adventu, podobnost med ofertoriji enega in drugega izročila mnogo večja kot pozneje. Kako si je mogoče to pojasniti? Zdi se, je ugotavljala, da je ciklus ofertorijev nastajal postopno, začeni s prvim delom liturgičnega leta, in so bili pozneje nastali ofertoriji, se pravi tisti za poznejša obdobja leta, preneseni na Frankovsko ohlapneje. Prav tako se zdi, da za nekatera besedila frankovski kantorji niso imeli rimskih glasbenih predlog in so jih zato zasnovali samostojno. S podobno tematiko se je ukvarjala Emma Hornby (Oxford, Christ Church), ki je primerjala trakte drugega modusa v starorimskem in gregorijanskem izročilu, zlasti z ozirom na to, kako smiselno so sintaktični členi besedila združeni z glasbo. Njene primerjave so pokazale, da so galski

transalpinci slabše razumevali latinska besedila; prav tako so v glasbo vstavljali nekatere melodične fraze, ki niso imele svojega izvora v rimskih verzijah melodij. V luči teh razločkov je predavateljica učinkovito sklenila svoj referat z znanim citatom iz Janeza Diakona, ki je v življenjepisu Gregorja Velikega z duhovitimi, če ne žaljivimi besedami slabo ocenil glasbene sposobnosti takratnega evropskega severa v primerjavi z italiskim jugom.

Na seji o glasbi institucij je bil poučen Bruno Bouckaert (Leuven); njegov v zgodovinopisnem smislu zastavljeni referat je spregovoril o glasbenem življenju v cerkvi sv. Petra v Lillu, kjer je Filip Dobri leta 1425 ustanovil maîtrise: eno od tistih ustanov, ki so odločilno vplivale na prevlado franko-flamske, "nizozemske" smeri v 15. in 16. stoletju. Referat je izhajal iz minucioznega prebiranja arhivskih zapisov in je nazorno pokazal, iz kakšnih drobcev je sestavljena glasbenozgodovinopisna podoba kateregakoli zgodovinskega prostora. J. Šnoj je govoril o rokopisih iz samostana Žiče in domneval, da je bil najstarejši ohranjeni žiški antifonal tam že na začetku 14. stoletja.

Na seji, posvečeni reformaciji in protireformaciji, je Christian Leitmeir (Univerza v Münchnu) skušal opozoriti na drugo, neznano stran flamskega mojstra Jacobusa de Kerleja. De Kerle je poznan le kot skladatelj v tridentinskem duhu pisanih cerkvenih kompozicij; takega ga kažejo zgodovinski prikazi, in sicer zato, ker druga njegova dela niso znana. Iz de Kerlovega neobjavljenega opusa, katerega prvo celotno izdajo pripravlja referent sam, pa je po njegovem mnenju razvidno, da je bil de Kerle širše usmerjen in razgledan skladatelj in da je njegov skladateljski svet znatno presegal okvire, ki jih kaže njegovo doslej znano delo. Z manj znanim se je ukvarjal tudi Franz Körndle (Univerza v Münchnu), ki je v okviru seje, posvečene renesančnemu motetu, predstavil Lassovo gledališko glasbo: med mojstrovimi moteti se skrivajo skladbe, ki so bile napisane za razne gledališke igre, zlasti za predstave jezuitskih kolegijev. Pravi namen teh kompozicij je razviden pogosto le iz drugih zgodovinskih dokumentov, ne iz same glasbe, in referentov prispevek si je na podlagi arhivskega gradiva prizadeval osvetliti prav rekonstruiranje Lassove prikrite glasbenogledališke dejavnosti.

Da je zgodovina glasbe, če jo gledamo od daleč, sicer urejena zbirka znanja, če jo pogledamo od blizu, pa večkrat zgolj sklop nepreverjenih, a uveljavljenih hipotez, je pokazal referat Davida Smitha (Univerza v Aberdeenu), ki je na seji o rokopisih govoril o sloviti Fitzwilliam Virginal Book. Tudi osnovna dejstva o tej veliki antologiji čembalske glasbe z začetka 17. stoletja so nejasna: pisec, namen, kraj pisanja. Zdi se vendarle, da je bil pisec zbranih skladb neki Francis Tregian, da je bil rokopis začet ok. leta 1605, da je bil zamišljen kot ljubiteljska, zasebna zbirka kompozicij za strunsko glasbilo

s tipkami in da se v izboru oz. nabirki skladb kaže mreža takratnih katoliško usmerjenih skladateljev. Atrakcija za ljubitelje srednjeveške poezije in kodeksov pa je bil referat Margaret Bent (All Souls College, Oxford), v katerem je predstavila novo odkriti rokopis s francoskimi pesniškimi besedili, "chanson-nier" v zasebni lasti. Pesmi novoodkritega rokopisa, ki vsebuje le besedila, ne pa tudi glasbe, so v glavnem znane iz drugih virov in le dve imata tudi glasbene konkordance. Čeprav so besedila v francoščini in izkazujejo mnoge poteze srednjeveške, iz trouverskega pesništva izvirajoče poetike, je očitno, da v pesemskih vsebinah odsevajo dogodki in duhovno ozračje milanskega dvora Viscontijev, in sicer tik pred smrtjo Galeazza Viscontija (1402). Čeprav se ni dotikal glasbe, je bil zanimiv tudi referat o zgodovini najbolj znanega vira glasbe poznega 14. st., kodeksa Chantilly 564. Referentki (Anne Stone, Mestna univerza v New Yorku, in Yolanda Plumley, University College, Cork), ki sodelujeta tudi pri novi izdaji rokopisa, sta skušali natančno opisati njegovo nejasno zgodovino. Na rokopisu samem je notica, iz katere je razvidno, da je bil sredi 15. st. v lasti nekega florentinskega bankirja Albertija in da ga je ta zapustil trem hčeram svojega someščana, bankirja Spinellija. Za tem je zgodovina rokopisa za štiristo let zavita v meglo, dokler ni sredi 19. st. rokopis spet prišel na dan, tudi v Firencah, kjer ga je leta 1861 neki florentinski bibliofil prodal sinu francoskega kralja Louisu-Philippu. Referat je skušal prikazati naravo kulturnega miljeja, bodisi sredi florentinskega 15. st. bodisi štiristo let pozneje, v katerem je imel rokopis kot nekaj nenavadnega – zlasti z glasbenimi zapisi v obliki slik – svojo posebno vrednost, čeprav je gotovo, da njegovi lastniki ne v 15. ne v 19. st. v njem zapisane glasbe niso znali prebrati.

Prizadevanja, videti glasbo v širšem družbenem, tj. kulturnem in političnem kontekstu, so zaznamovala referat Susan G. Lewis (Univerza v Princetону), ki je razpravljala o posvetilnih besedilih dveh danskih antologij italijanskih madrigalov z začetka 17. st. in skušala ugotoviti, kaj naj bi bilo "onstran" njihovega zapisa. Posvetili, katerih jezik je poln običajnih in na prvi pogled tudi izpraznjenih retoričnih tropov, razkrivata ob pozornem branju, upoštevajočem dejanske okoliščine časa in prostora, še druge vsebinske plasti in povezave. Prva od obeh zbirk je bila posvečena danskemu kralju Kristijanu IV. in ima posvetilo v italijanščini, druga pa je bila s francoskim posvetilom poklonjena njegovemu svaku, angleškemu kralju Jakobu I. To knjigo je kot eno od daril ob obisku na angleškem dvoru Kristijan tudi v resnici podaril svojemu svaku, kar pomeni: danski kralj je angleškemu kralju podaril italijansko vsebino s francoskim posvetilom. Vse to je mogoče prav videti in razumeti le ob upoštevanju družbenih in političnih silnic na evropskem severu na začetku 17. st. oz. ob upoštevanju danske težnje po močnejšem vplivu v

takratni severnoevropski politiki. Referat, ki je, tako kot še mnogi drugi, izkazoval izbrušen razpravljalni slog, je bil po svoji usmeritvi na sodoben način kulturnozgodovinski. Onstran zapisov je segala tudi Joanna Melville-Richards (Univerza v Bangorju), ki se je posvečala številčnim konstrukcijam v srednjeveških motetih; po njenih besedah so številčne konstrukcije v srednjeveških kompozicijah hkrati oblikovni princip in nosilec skritih, simbolnih sporočil. Razpravljalca je glede na številčne konstrukcije analizirala nekaj izoritmčnih motetov, išoč v njih različne kombinacije v zvezi s številom tri. Teh ni našla le v sami glasbi, se pravi v ritmiki glasov v njihovih medsebojnih razmerjih, pač pa vzporedno s tem tudi v metriki besedil. V podobno smer je segal tudi referat Hendrika van der Werfa, znanega poznavalca trubadurske in trouverške umetnosti; v svojem prispevku – uvrščen je bil v sejo o analizi – se je ukvarjal z notranjimi povezavami med glasovi v politekstualnih motetih 13. st. Primerjal je pesniško, metrično strukturo besedil z ritmom brezbesedilnih tenorjev in si ob tem zastavljal nerešena vprašanja v zvezi s tem nenavadnim žanrom srednjeveške umetnosti: kdo naj bi bil avtor forme danega moteta: pesnik ali skladatelj; sta bili to nujno dve različni osebi; kaj je bilo zamišljeno prej, glasba ali besedilo.

Med simpozijem je bil v obliki delavnice predstavljen projekt zbiranja fragmentov uničenih rokopisov z angleško srednjeveško polifonijo (Julia Craig-McFeely, Univerza v Londonu, Royal Holloway). V zadnjih nekaj desetletjih so se namreč angleški medievisti lotili načrtnega zbiranja tovrstnih preostankov, razpršenih širom po deželi in zunaj nje. Nabralo se je zajetno število več sto fragmentov, kar pomeni, da je obstajalo nekaj približno enako število kodeksov s polifonimi skladbami. Vse to gradivo je bilo skenirano in je zdaj dostopno tudi na mreži (... www.diamm.ac.uk). Ker so elektronski posnetki zelo natančni in ker je z ustreznimi orodji mogoče katerokoli barvo na posnetku bodisi ojačiti ali pa odstraniti, je omogočeno branje tudi povsem zbledelih ali prekritih zapisov, takih, ki se na prvi pogled zdijo docela nečitljivi.

Čeprav ni bila tako načrtovana, je bila oxfordska konferenca po vsebinski strani usmerjena predvsem v polifonijo, zlasti severnoevropsko. A zanimiva ni bila le zaradi predstavljenih vsebin, ki so pogosto relativizirale ustaljena gledanja, pač pa tudi zato, ker je bilo na njej mogoče videti različne tipe ukvarjanja z glasbo: od zgodovinopisnih prikazov posameznih okolij prek analitičnih razčlemb izbranih kompozicij ali rokopisov do poskusov kulturnozgodovinskega razumevanja in interpretiranja korpusov, ostalin in dejstev.

Jurij Snoj

Deseto srečanju študijske skupine Cantus planus Budimpešta, 23. – 28. avgusta 2000

Medkongresni simpozij Mednarodnega muzikološkega društva z naslovom "Preteklost v sedanjosti" je bil organiziran med dvema društvenima kongresoma – ti se organizirajo na vsakih pet let, po svoji širokopotezni zasnovi ni bil manjši od njih, saj je bilo na njem predstavljenih več kot 120 referatov. Simpozij, ki je potekal v središču Budimpešte, v poslopju po F. Lisztu imenovane Akademije za glasbo, je bil spremljan z bogatim koncertnim programom. Med različnimi simpozijскими sekcijami so bila tudi študijska srečanja skupine Cantus planus, ki združuje tiste člane društva, ki se ukvarjajo s srednjeveškim liturgičnim enoglasjem. Konferenca skupine Cantus planus se je po končanem simpoziju nadaljevala v madžarskem Visegrádu, ob Donavi, kjer se je končala 31. avgusta. Skupina Cantus planus, katere člani so doma la vsi pomembni poznavalci srednjeveškega liturgičnega enoglasja, bodisi vzhodnega bodisi zahodnega, se sestaja približno vsaki dve leti in njeno letošnje srečanje je bilo že deseto. Organizacijsko vodstvo skupine je bilo doslej v rokah Ruth Steiner (Univerza v Washingtonu), odslej pa jo vodi Charles M. Atkinson (Državna univerza v Ohio).

Srečanja skupine predstavljajo pregled tega, kar se dogaja na področju raziskovanja srednjeveškega liturgičnega enoglasja. Vsebinsko niso omejena in razpravljalci lahko predstavijo tisto, s čimer se dejansko ukvarjajo. Tudi na tokratnem srečanju so prevladovale zgodovinske teme, se pravi takšne, ki so obravnavale posamične plasti repertoarja, njihovo razširjenost, posamične rokopise ali skupine rokopisov, njihove povezave s časom in prostorom. Poleg tovrstnih razprav, ki so si zastavljale vprašanja kot "kaj", "kakšno", "kda", "kje" in dopolnjevale ali pa tudi popravljale ustaljeno zgodovinsko podobo, so bili prisotni tudi poskusi drugačnih pristopov: kulturnozgodovinskih oz. interdisciplinarnih, antropoloških ter semioloških (semioloških v smislu t. i. gregorijanske semiologije), čeprav so bili v manjšini. Opazni so bili specialisti za bizantinsko izročilo, tako grško kot slovansko.

Med razpravljalci s temami iz starejših, predkarolinških obdobij je bil zanimiv in nov Peter Jeffery (Univerza v Princetonu), ki je predstavil izsledke študija enega od grških rokopisov s Princetonske univerze (MS Garrett 24), ki ga je univerza pridobila leta 1942. Rokopis je sicer gruzinski prevod grške legende o najdenju križa, prevod, ki ga je leta 986 napravil gruzinski menih Johannes Zosimus. Gruzinsko besedilo je palimpsest na ostankih osmih različnih pergamentnih rokopisov, nastalih v 8. in 9. stoletju. Njihov prvotni zapis je vseboval zdaj še vedno berljiva pesniška besedila tedaj nastajajočega bi-

zantinskega korala, t. i. kanóne, med drugim tudi dela Janeza iz Damaska in Kozme iz Jeruzalema (Kozme Meloda), ki sta živela v samostanu Mar Saba pri Jeruzalemu in bila osrednji osebnosti v zgodovini nastanka bizantinskega korala. Vsaj na enem mestu je v grških zapisih znak, ki pomeni glasbo, in je tako – po Jeffereyjevem mnenju – najstarejša doslej znana nevma. Princetonski rokopis je zanimiv tudi zato, ker je nastal iz manjših, neobsežnih grških rokopisov in zvitkov, ki ponazarjajo, kako se je v času pred 9. st. repertoar bizantinskega korala širil z manjšimi zbirkami spevov, ki še niso bile povezane v eno vseobsegajočo knjigo.

S preizkušenimi in tudi zanesljivimi metodami se je lotila svoje teme Zszuzsa Czagány (Muzikološki inštitut Madžarske akademije znanosti), ki se že nekaj časa ukvarja s pesniškimi oficiji sv. Marte, še posebej z enim od njih. Predstavila je stvarno, na pozitivističnem primerjanju virov in glasbe temelječo študijo o razširjenosti oficija *locundetur* in *hoc solemnio* ter o njegovih tekstovnih, liturgičnih in glasbenih variantah. Oficij se v različnih oblikah pojavlja v več kot 20 rokopisih, zlasti na Češkem in Madžarskem, in primerjave njegovih verzij dajejo zanimiv vpogled v naravo srednjeveškega pesniškega in glasbenega snovanja. Podobno se je s svojim predmetom ukvarjala Lila Collamore (Univerza v Limericku); razpravljala je o enem od najstarejših znanih antifonalov, rokopisu Toledo, *Biblioteca Capitular*, 44.1. iz zgodnjega 11. st., ki je veljal doslej za izvirno francoskega. Vrsta kazalcev, tako liturgičnih kot paleografskih in vsebinskih, med katerimi je tudi očitna odsotnost clunyjskega vpliva, nakazuje, da je rokopis iberskega izvora. Ob dejstvu, da je v rokopisu liturgija sv. Saturnina, bi rokopis mogel biti uporabljan v kraju Tavèrnoles, kjer je bila tudi imenovanemu svetniku posvečena cerkev. Referat je bil zanimiv, saj je pokazal, da so lahko tudi zelo preprosta in osnovna vprašanja nerešena oz. da se ob preverjanju uveljavljenih hipotez pogosto pokaže, da so te vprašljive ali celo napačne. S čisto določenim gradivom se je ukvarjal tudi Martin Czernin (Dunaj, Schottenstift), ki je poročal o široko zastavljeni akciji zbiranja, popisovanja in študija fragmentov srednjeveških glasbenih rokopisov v Avstriji, katerega glavni pobudnik je sam. V času konference je bila tik pred izidom njegova knjiga o fragmentih glasbenih kodeksov iz dunajskega samostana Schottenstift. Z mejnega področja med latinistiko in muzikološko medievistiko pa je bil referat Gunille Iversen (Univerza v Stockholmu), ki je razpravljala o "verba canendi" v besedilih tropov in sekvenc, se pravi o glagolih in glagolskih izrazih, ki pomenijo petje. V imenovanih besedilih jih je našla 112. Ob tem se je odprl širok spekter vprašanj: v katerem delu korpusa srednjeveških tropov in sekvenc se pojavljajo; kaj pomeni predpona *con-* v vrsti glagolov (*collaudare, concinere, conclamare, consonare ...*); ali

so ti glagoli prisotni tudi v Vulgati, pri starejših himnografih; imajo stvarni ali zgolj preneseni pomen; katero glasbo imenujejo; kaj se v besedilih kaže "peti" nasproti "govoriti" itd.

Na drugačen način interdisciplinaren, pravzaprav metadisciplinaren, pa je bil referat Margot E. Fassler (Univerza v Yalu; referat je ob njeni odsotnosti predstavil P. Jeffery); v svoji raziskavi je skušala zarisati duhovno podobo srednjeveškega adventa (kot liturgičnega obdobja). Izhodišče ji je bila ikonografija črke "A" kot iniciale prvega responsorija domala vsakega srednjeveškega antifonala, responsorija *Aspiciens a longe*, 'Gledajoč od daleč'; prečka sredi črke je v inicialah tega responsorija pogosto mejnik, ki pomeni ločnico med časi, tako da so figure prerokov, apostolov itd. razporejene nad njo ali pod njo. Samo besedilo responsorija, njegove besedne slike, se navezujejo na mnoge misli in podobe drugih svetopisemskih besedil, tudi na tisto, ki mu je kot oficijskemu berilu responsorij dejansko sledil. Tako se ikonografija črke "A" oz. likovna vsebine začetnice prvega responsorija liturgičnega leta, vsebina petega besedila in glasba neločljivo stapljajo v svet, ki ga sicer lahko gledamo kot lik, razumevamo kot besedilo in slišimo kot glasbo, ki pa je vendarle nekaj več kot vsebina katerekoli od zgolj enemu čutu dostopnih pojavnosti.

S pomeni nevmatskih zapisov se je ukvarjal Stefan Engels (Univerza v Salzburgu), ki so mu tovrstna vprašanja – preučuje jih že vrsto let – blizu tudi kot interpretu. V semiotično obarvanem pristopu je Engels skušal v nevmatskih zapisih odkriti dva odnosa do zapisane vsebine: deskriptivnega in preskriptivnega. V prvem primeru naj bi zapisovalec objektivno podajal vsebino ("to je táko"), v drugem pa naj bi jo predpisoval, se pravi podajal njeno interpretiranje ("to mora biti, naj bo táko"). Po Engelsovem prepričanju je od tega, ali se določena grafična sestavina zapisa bere kot deskripcija ali pa kot preskripcija, odvisna dejanska vsebina; se pravi, da lahko vodi prvi način razumevanja zapisa k drugačni izvedbi kot drugi. Engelsova izvajanja so naletela na zadržan odziv: D. Hiley (Univerza v Regensburgu) ni videl, da bi bil Hartkerjev antifonal, katerega notacijo je razpravljalec označil kot izrazito subjektivno, po njegovih besedah "premeditirano", "teološko", vsekakor preskriptivno, v notacijskem pogledu bistveno drugačen od drugih nevmatskih zapisov. F.-K. Praßl (Univerza za glasbo in igralsko umetnost v Gradcu) pa je bil mnenja, da prikazano ni posebnost nevmatskih zapisov in da noben glasbeni zapis ne more podati izvedbe, saj je izvajanje nujno vedno glasbeno interpretiranje. Iz semiotične teorije, le da prenesene na drugo področje, je izhajal tudi Owain Edwards (Akademija za glasbo v Oslu, Norveška), ki se je soočal z vprašanji simbolnih, neglasbenih pomenov ob prenosu glasbe iz enega oficija v drugega: zakaj ima mašni proprij sv. Olava, norveškega kralja, iste speve kot pro-

prij sv. Tomaža Canterburyjskega? In zakaj ima oficij valižanskega svetnika iz 6. st., sv. Davida, iste melodije kot oficij sv. Tomaža? Po mnenju referenta to niso zgolj običajni, obrtniško zamišljeni kontrafakti; v teh glasbenih povezavah je mogoče videti bodisi načrtovana in hotena sporočila, morda celo politična, bodisi odsev sicer težko oprijemljivih in razložljivih duhovnih povezav, kot so obstajale med srednjeveškimi družbami. Na podoben način, le da nekoliko antropološko obarvano, je razmišljal Nils Holger Petersen (Univerza v Trondheimu, Norveška), ki se je prepustil drugačnemu načinu branja ene od najbolj znanih liturgičnih dram, Ludus Danielis; po lastnih besedah je skušal igro brati in gledati, kot bi jo lahko videl in sprejemal njen srednjeveški gledalec. Tok njegovih misli, ki je ves čas nakazoval širše implikacije in povezave z zunajtekstovnim, se je osredotočil v spoznanju, da ima v igri glavni junak dvojno vlogo: poleg igralca je tudi liturgični aktant, kar pomeni, da je bila tudi sama "liturgična drama" na dvojni in dvoumni način del okolja, v katerem je živela.

Zanimivost je bil referat, če ga smemo tako imenovati, ki ga je pripravil Jerome F. Weber, ameriški diskograf, ki je pred leti izdal kompletno diskografijo gregorijanskega koralala. Kot poznavalec je izbral pet izvedb znanega tropiranega rezponzorija *Descendit de caelis*, katerega "trojni melizem" – osnovo poznejše prozule – je kot "neuma triplex" omenil že karolinški liturgik Amalar iz Metzja. Med predstavljenimi izvedbami so bile tudi izvedba S. Engelsa, K. Livljanić in izvedba Janeza Boleta s Slovenskimi madrigalisti, in sicer po zapisu imenovanega rezponzorija v kranjskem antifonalu v transkripciji J. Snoja. Izvedbo J. Boleta je Weber našel na ameriškem tržišču, na kompaktni plošči z vsebino vinilne plošče, ki jo je izdala Založba kaset in plošč RTV Ljubljana. Dirigent J. Bole je za obstoj te (piratske?) plošče, ki je bila očitno izdelana po originalnem traku, čeprav je bila njena vsebina na enem mestu napačno spremenjena, izvedel le po naključju. Weber, ki je napako takoj opazil, izvedb ni komentiral; presojo je prepustil poslušalcem oz. razpravi, ki je sledila. Starejše izvedbe so bile sicer dovršene, vendar hladne, mlajše (Engels, Livljanićeva) pa živahne in barvitejše: Engels je zapis salzburškega kodeksa okusno in do neke mere tudi utemeljeno spremenil in tako osmislil za današnjega poslušalca težko razumljive melizme na sam po sebi nesmiseln zlog "fa". Dejstvo, da se prozula ne konča s finalisom, pa ga je napotilo k učinkovitemu triglasju v paralelnih kvintah in oktavah, s katerim se je odločil končati ta znameniti spev.

Poleg teh je bilo še mnogo drugih raznovrstnih referatov: Bryan Gillingham (Univerza v Carletonu) je predstavil življenjski utrip samostana Cluny v 12. st.; ta v zgodovini zahodnoevropskega monasticizma ključni samostan, v katerem so prebivali tudi ljudje iz najvišje plasti takratne družbe, je bil po

njegovem mnenju v 12. st. eden od najpomembnejših središč evropskega glasbenega življenja. Vendar pa je bilo glasbeno življenje samostana, ki ga zaradi poznejšega uničenja rokopisov ni mogoče poznati v potankostih, le del zelo razvejanega in bogato razkošnega življenjskega sloga, ki je obvladoval ustanovo in za katerega je bilo značilno ukvarjanje z najraznovrstnejšimi dejavnostmi, zlasti umetnostnimi. Gábor Kiss (Muzikološki inštitut Madžarske akademija znanosti) je poskušal relativizirati v glasbeni zgodovini uveljavljeno gledanje, da je mašni ordinarij, glasbena "maša", delo polifonikov zgodnjega 15. st. Dejstva govorijo drugače: v 15. st. so obstajali mnogi kot ena kompozicija zamišljeni koralni enoglasni ordinarijski cikli, za katere je mogel razpravljalec navesti zanimive ponazoritve iz mnogih srednjeevropskih virov. J. Snój je govoril o vzhodnoogledskem repertoarju sekvenc. Sekvenčni repertoar v kodeksih z oglejskega vzhoda (v glavnem današnje Slovenije) ima le malo skupnega s sekvenčnim repertoarjem obeh patriarhalnih sedežev, Ogleja in Čedadja. Theodore C. Karpe, avtor znanega dela o severnošpanski polifoniji 12. st., je razpravljal o glasbeni podobi gregorijanskega ofertorija *Deus tu convertens* v različnih tradicijah v 16. in 17. st. in ugotavljal, kako se je novi čas, "barok", izražal v melodičnih variantah tega starodavnega speva.

Referatov je bilo mnogo več, kot jih je tu mogoče omeniti. Splošni vtis tokratnega srečanja je bil, da tvorijo osrednji tok in tudi osrednje jedro študijskega ukvarjanja s srednjeveškim liturgičnim enoglasjem, bodisi zahodnim bodisi vzhodnim, zgodovinske študije posamičnih virov, rokopisov, vsebinskih plasti; zgodovinske v širšem smislu, v takem, ki presega zgolj zbirateljsko urejevanje nabranega gradiva. Referati, ki so se na tak način ukvarjali z izbranim gradivom, so prevladali in ob njih so se razvile najbolj živahne razprave.

Jurij Snój

The Past in the Present / Preteklost v sedanosti

Budimpešta, 23. – 28. avgusta 2000

Mednarodno muzikološko društvo (IMS) in Glasbena akademija Liszt Ferenc sta avgusta priredila "interkongresni simpozij" Preteklost v sedanosti, ki se ga je udeležilo okrog 150 znanstvenikov. Glavni organizator je bil László Dobszay.

Poleg srečanj, ki so bila posvečena različnim vidikom evropske umetne glasbe, od historiografije srednjeveškega obdobja do aktualizacije glasbene zgodovine na primeru skladateljev v 20. stoletju, jih je bilo nekaj posvečenih

ljudski glasbi ter raznovrstnim glasbam na določenih zemljepisnih področjih. Med slednje je sodilo tudi Glasbeno življenje v jugovzhodni Evropi v devetdesetih letih 20. stoletja v luči družbenih in političnih sprememb, ki sva mu pred dvema letoma na Dunaju vdihnili življenje angleška muzikologinja Ann Buckley in podpisani. Ideja je bila pripraviti "inventuro" glasbenih dogajanj pred vojnimi vihrami, v času vojn in po njih na območju nekdanje Jugoslavije. Prispevke so pripravili Zdravko Blažeković, ki je srečanje tudi vodil, Ivan Čavlović, Tatjana Marković, Albinca Pesek, Velika Stojkova, Ljerka Vidić - Rasmussen in podpisani.

Po svoje značilna je bila situacija na plenarnem zasedanju Kompromis med Starim in Novim, v kateri je Harold Powers, emeritus ameriške univerze Princeton, povezoval svoji profesionalni ljubezni – evropsko in indijsko umetno glasbo (njegovo geslo o modusih, vsaj po mojem mnenju, sodi med najbolje obdelana gesla v *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*). Eno od vprašanj iz občnstva se je nanašalo na ornamentacijo v indijski glasbi (gama), Powers pa je vprašanje razumel komaj po trikratni ponovitvi. Njegov komentar pa je bil: "Oprostite, nisem pričakoval vprašanja, v katerem je omenjen indijski strokovni termin na srečanju muzikologov" (pa čeprav sodi v področje tamkajšnje umetne glasbe).

Med številnimi spremljevalnimi prireditvami sta vsekakor izstopala koncert tolkalcev, zbranih v ugledni skupini Amadinda, ter vrhunski nastop članov Budimpeštanskega lutkovnega gledališča (Bartók: Leseni princ, Ligeti: Aventures, Stravinski: Petruška).

Na interkongresni simpozij se je navezalo srečanje Študijske skupine Cantus planus v Viségradu, na katerem je z referatom o slovenskem repertoarju sekvenc nastopil Jurij Snoj.

Svanibor Pettan

1. Evropski orgelski kongres The Organ as European Cultural Heritage Varaždin, 10. – 16. septembra 2000

Orgle so kot inštrument, ki Evropo spremlja že več kot tisočletje, eden izmed bistvenih nosilcev identitete te celine in hkrati zakladnica zvonečih spominov na večstoletni glasbeni in siceršnji razvoj zahodne civilizacije. Med vsemi celinami se le Evropa ponaša z ohranjenimi orgelskimi inštrumenti iz poznega srednjega veka, gotike, renesanse, baroka. Ti inštrumenti so edine še danes zvoneče priče duha preteklih stoletij; današnjemu Evropejcu pove-

do, kdo je bil, kako je čutil, veroval, se veselil, umiral in se rojeval v preteklih stoletjih. Zato mu tudi povedo, kdo danes sploh je.

Zavest filološkega odnosa do orgel je žal mlajša, kakor bi pričakovali. Podobno, kot so odkritelji Pompejev v 18. stoletju te sprva bolj izropali kot pa arheološko sistematsko ovrednotili in zaščitili, je tudi na področju odnosa do historičnih orgel še pred desetletji vladala poljubnost, ki je ireverzibilno uničila dragocene priče preteklosti, pogosto v imenu (nestrokovnih) restavriranja in izboljšav.

V zadnjih desetletjih 20. stoletja so v organološki zavesti opazni bistveni napredki v zahodni Evropi, medtem ko gre razvoj v deželah takratnih socialističnih režimov drugačna pota.

Med prvimi *vseevropskimi* projekti, ki uveljavljajo visokostrokovna merila tudi v deželah nekdanjega Vzhoda, je Evropska unija (v okviru programa Raphael) podprla ORSEV – Organ as a Symbol of European Vision – Safeguarding and Communicating a Common Heritage.

Kongres The Organ as European Cultural heritage je v znamenju teh teženj potekal na pobudo strokovnjakov organizacije ORSEV in še posebno nemškega organista in uglednega strokovnjaka Christopha Bosserta.

Varaždinsko srečanje je bilo prvo v vrsti načrtovanih vsakoletnih kongresov (2000 Varaždin, Hrvaška; 9.–14. junij, 2001, Göteborg, Švedska; 2002, Lizbona, Portugalska; 2003, Bratislava, Slovaška; 2004, Bologna, Italija; 2005, Vilnius, Litva). Potekal je pod pokroviteljstvom Papeškega sveta za kulturo in njegovega predstojnika, kardinala Paula Pouparda, ter hrvaškega ministra za kulturo. Prisotne so bile tudi nekatere vidne osebnosti evropske politike, iz Nemčije npr. nekdanji bavarski kulturni minister Hans Maier.

Sodelovali so strokovnjaki in delegacije iz več evropskih držav: iz Švedske, Švice, Nemčije, Italije, Avstrije, Nizozemske, Danske, Češke, Slovaške, Poljske, Ukrajine, Madžarske, Romunije (Sedmograško), Bolgarije, treh baltičkih dežel, Slovenije ter gostiteljice Hrvaške.

Iz večine držav so pripotovale šestčlanske delegacije, sestavljene iz organistov, organologov, muzikologov, predstavnikov Cerkve itd. Slovensko delegacijo so sestavljali inž. Brane Košir (Škofijska orgelska delavnica iz Maribora), Tomaž Močnik (Orglarstvo Močnik), muzikolog in organolog Edo Škulj in vodja delegacije, organist Dalibor Miklavčič.

Kongres se je začel s slavnostnim otvoritvenim koncertom in spremljajočimi protokolarni dogodki, otvoritveni referat pa je imel prof. dr. Luigi Ferninando Tagliavini (Bologna/Fribourg) z naslovom Osnovne poteze evropskega orgelskega spomeniškega varstva¹. Naslednji referati so se vsebinsko do-

¹ Referat je dosegljiv pri piscu tega članka.

tikal strokovnega varovanja orgel in njegovega vpliva na izvajalsko prakso (Luigi F. Tagliavini, Axel Unnerback, Paul Peeters). Prvi kongresni dan je sklenil koncert L. F. Tagliavinija in D. Miklavčiča na najstarejših hrvaških orglah v Lepoglavi iz l. 1649. Naslednji dan so delegacije udeležencev s slikovnim in drugim razstavnim gradivom predstavile specifičen položaj historičnih orgel v svoji deželi. Poročali so predstavniki Estonije, Latvije, Litve in Poljske. Dan je minil med ekskurzijo k zanimivejšim hrvaškim historičnim inštrumentom in se sklenil s koncertom Adama Viktore iz Prage. Podobna sta bila tudi naslednja dneva, ko so udeleženci spoznali historične orgle na Češkem, Slovaškem, v Ukrajini, Gruziji, Bolgariji ter na Sedmograškem in v Banatu v Romuniji. Referenti so orisali položaj zgodovinskih glasbil tudi na Hrvaškem, Madžarskem, v Jugoslaviji, v Bosni in Hercegovini ter v Sloveniji.

Ekskurziji sta udeležence vodili na Trški vrh in v zagrebško katedralo na Walckerjeve orgle iz l. 1855. Koncertirali so še Tälivaldis Deksnis iz Rige, Ferdinand Klinda iz Bratislave ter Harald Vorel iz Bremna. Udeleženci so za sklep kongresa pripravili seznam najdragocenejših in hkrati najbolj ogroženih glasbil v vsaki od držav udeleženk. Sklepni referat o evropskih merilih negovanja zgodovinskih orgel pa je imel Harald Vogel.

Člani Göteborgskega centra orgelske umetnosti – Göteborg Organ Art Center so kongresu predstavili projekt Evropske skupnosti Organ as a Symbol of European Vision – Safeguarding and Communicating a Common Heritage, predstaviti pa je sledil strokovni pogovor o merilih nege historičnih orgel v pravnem sistemu Evropske unije.

Postavljene so bile tudi prednostne naloge kongresa, ki so:

- reševanje, varovanje in trajno ohranjanje ogroženih historičnih inštrumentov v državah nekdanje vzhodne Evrope, začenši z eksemplaričnim "pilotskim projektom" (glej nadaljevanje);
  - pospeševanje in koordinacija mednarodnih visoko strokovnih projektov v zahodni Evropi;
  - izmenjevalni evropski programi za izpopolnjevanje znanja za pedagoge, študente, cerkvene organiste, koncertante, organologe, izdelovalce in restavratorje orgel;
  - vnos kodeksa varovanja in ohranjanja orgel v zakonodajni sistem Evropske unije;
  - oblikovanje ekspertne skupine v Evropski uniji, ki nosi pooblastila za to področje;
  - izgradnja podobnih struktur v državah izven Evropske unije.
- Za vsako izmed vzhodnoevropskih držav je bil najprej določen samo en t. i. "pilotski prrojekt", ki vključuje restavratorstvo enega glasbila. Znanstveno in

fizično ga bo vodil Göteborgski center orgelske umetnosti - Göteborg Organ Art Center, ki uživa nesporen sloves najbolj strokovno in znanstveno podkovane tovrstne inštitucije na svetu. Projekt pa ob tej strokovni pomoči izvede domač orglar. Tako se ta usposablja za nadaljnje samostojno delovanje. V okviru pilotskega projekta se zato organizirajo tudi seminarji in strokovni pogovori. Vsak pilotski projekt bo potekal ob spremljavi akribične znanstvene dokumentacije, podobno kot na področju arheološkega dela.

Kongres sta zaokročila razprava in podpis resolucije "Orgle kot evropska kulturna dediščina", rezultati pa bodo izčrpno predstavljeni na 2. kongresu junija letos v Göteborgu na Švedskem. Sledila je še konferenca za novinarje in slavnostni Te Deum v varaždinski katedrali.

"V mojih očeh in mojih ušesih pa so orgle kraljica inštrumentov ..."
Wolfgang Amadeus Mozart

Dalibor Miklavčič

Drugi mednarodni simpozij
Muzika u društvu / Glasba v družbi
Sarajevo, 27. – 28. oktobra 2000

I.

Muzikološko društvo Federacije Bosne in Hercegovine in njegov predsednik Ivan Čavlović sta organizirala 2. mednarodno bienalno srečanje Glasba v družbi. V dveh dneh je v dvorani sarajevske Muzičke akademije nastopilo 26 znanstvenikov iz Bosne in Hercegovine, Finske, Hrvaške, Slovenije in Srbije.

Referati so bili tematsko razporejeni v štiri skupine. Prva je predstavila različne vidike sodobne muzikologije, ki bi jim bilo skrajno nevhvaležno določiti bolj konkreten skupni imenovalec. Zastopana so bila področja estetike (Fatima Lavčević), zgodovinsko usmerjene muzikologije (Sanja Majer - Bobetko, Miljenko Grgić), sistematske muzikologije (Nikša Gligo, Dalibor Davidović) in etnomuzikologije (Gorana Doliner). Druga skupina referatov je osvetlila predvsem izhodišča in poti etnomuzikologije v Srbiji, k čemur je prispevala tudi udeležba predstavnikov treh generacij iz Beograda (Dragoslav Dević, Dimitrije Golemović, Selena Litvinović) in Novega Sada (Nice Fracile). Tretja sku-

pina referatov je poudarila raznovrstnost glasb Bosne in Hercegovine in načine njihovega obravnavanja (Ivan Čavlović, Miroslava Fulanović - Šošić, Naila Ceribašić, Maja Baralić Materne, Alma Zubović, Tamara Karača, Sanja Raljević, Jasmina Berberović Talam), četrta pa posledice globalizacijskih procesov na glasbo (Amila Ramović, Vesna Andree Zaimović) in glasbeno vzgojo in izobraževanje (Selma Ferović, Merima Purić - Čaušević).

Trije udeleženci iz Slovenije smo bili muzikolog Leon Stefanija (Obrazi glasbene postmoderne na Slovenskem), folklorist Marko Terseglav (Ljudska glasba kot identiteta in kot eksotika) ter podpisani etnomuzikolog (Glasbe sveta v vzgoji in izobraževanju – možnosti in izkušnje).

Svanibor Pettan

II.

V Sarajevu je bil septembra 2000 *Drugi muzikološki simpozij* na temo *Glasba v družbi*. Organizatorja tudi tega simpozija sta bila Muzikološko društvo Federacije Bosne in Hercegovine, ustanovljeno 11. aprila 2000, in Muzička akademija v Sarajevu, ki je slavila 45-letnico delovanja.

Obe ustanovi sta dve leti prej organizirali v Sarajevu tudi *Prvi mednarodni simpozij* z istim naslovom. Tedaj je sodelovalo 20 predavateljev, 11 iz Federacije Bosne in Hercegovine: Fatima Lačević (*Savremeni vidokrug umjetnosti kao izraz života čovjeka*), Ivan Focht: *Kritika semantičnog vidokruga muzike*, Boris Nivelic (*Muzički život u srednjovjekovnom bosanskom društvu*), Miroslava Fulanović - Šošić (*Tradicionalna narodna muzika u gradskim i seoskim društvenim zajednicama Bosne i Hercegovine*), Vesna Andrée - Zaimović (*Muzički izraz bosansko-hercegovačke dijaspore u Sloveniji*), Tamara Karača (*Utjecaj medija na promjene u načinu interpretiranje sevdalinke*), Maja Baralić (*Transformacija tradicijskog oblika ilahije u današnjoj muzičkoj praksi Bosne i Hercegovine*), Milorad Milić (*Liturgijska tradicija u staroj i sabornoj pravoslavnoj crkvi u Sarajevu*), fra Slavko Topić (*Zdravo tijelo Isusovo*), Vinko Krajtmajer (*Cigani i jedna tradicionalna muzička praksa*), Ivan Čavlović (*Neki problemi muzike u Bosni i Hercegovini*) in Selma Ferović (*Muzika u školskim nastavnim planovima i programima i odnos učenika prema njoj*). Na *Prvem mednarodnem simpoziju* je sodelovalo tudi 5 predavateljev iz Republike Hrvatske: Gorana Doliner (*Gospin plač*), Alma Zubović (*Aspekti muzičkog života u Bosni i Hercegovini u doba turske uprave*), Sanja Majer - Bobetko (*Glazbena historiografija s početka 20. stoljeća na primjeru Kratke povijesti glazbe Stjepa-*

na Hadrovića), Nikša Gligo (*Zašto volimo Simfonijsko kolo?*) in Eva Sedak (*Glazba u funkciji/kao funkcija krizom poremećene infrastrukture*). Dva predavatelja sta prišla iz ZDA: Dane Kusić (*Poštujući tradiciju i gledajući na inter/trans-nacionalne globalne trendove: tasavufska muzika u savremenom turskom društvu, kulturi i politici*) in Rajna Klaser (*Uloga opšte muzičke edukacije na univerzitetima u SAD. Primjer University of California at Berkeley*). Po eden predavatelj je sodeloval iz Jugoslavije in iz Slovenije: Dragoslav Dević (*Tradicionalna muzika i savremeni turizam. Konfrontacija ili koegzistencija*) in Marko Terseglav (*Muzika manjina – identifikacijski simbol većine?*).

Temo prvega simpozija *Glasba v družbi* so predavatelji obravnavali z zgodovinskega, sociološkega, etnomuzikološkega, analitičnega, nacionalnega, religijskega, ideološkega, estetičnega, pedagoškega in medijskega stališča. Čeprav *Prvemu mednarodnemu simpoziju* ni uspelo zbrati na enem mestu muzikologov in etnomuzikologov z vsega sveta, temveč so prišli udeleženci iz zahodno-vzhodnih območij nekdanje Jugoslavije, se mu je posrečilo – kar je bil tudi eden od razlogov organiziranja simpozija – ponovno vzpostaviti pretrgane človeške in strokovne vezi. Pri tem so muzikologi in etnomuzikologi Federacije Bosne in Hercegovine dobili informacije o dosežkih muzikološke in etnomuzikološke znanosti v svetu in preverili kakovost lastnega dela šele tedaj začetih raziskav. Na okrogli mizi ob koncu simpozija je potekala razprava o slišnem, o tiskanju zbornika in o organizaciji ter perspektivi simpozija. Organizatorji in udeleženci *Prvega mednarodnega simpozija* so se strinjali, naj ima simpozij v prihodnosti obliko bienala, kot priložnost srečevanja muzikologov in etnomuzikologov iz vseh delov nekdanje Jugoslavije. Zato je bil *Drugi mednarodni simpozij* bogatejši tako po številu udeležencev kakor tudi po raznovrstnosti tem.

Drugi mednarodni simpozij "Glasba v družbi" je pritegnil k sodelovanju 26 predavateljev, ki so prišli iz Bosne in Hercegovine (11), Hrvatske (7), Slovenije (3), Jugoslavije (3) oz. Vojvodine (1) ter iz Finske (1). Simpozij je imel štiri delovna zasedanja, po dva na dan. Prvo se je začelo s predavanjem Fatime Lačević (Sarajevo), katere prispevek *Muzička predaja ispravno znanje ili prohod u događanje predaje* je navdihnil razsvetljenski pogled na fenomen glasbe J. J. Rousseauja, ob katerem je imela estetsko interpretacijo podajanja glasbe s pomočjo odgovorov na vprašanja: kaj je pravo znanje podajanja in kaj je to razumevanje podajanja. Razpravljajoč o knjigi J. Kermana *Contemplating Music*, v kateri avtor zagovarja tezo o potrebi povezovanja muzikologije, etnomuzikologije in antropologije z namenom odmika od pozitivizma v muzikologiji, je Daliborju Davidoviću (Zagreb) v predavanju z naslovom *Sablasi autonomije* uspelo historizirati to zahtevo Kermana. Davidović je poudaril zahte-

ve učene komunikacije poznega razsvetljenstva ("antropološki obrat"), pretresajoč posamezna gledišča konstelacije okoli leta 1770, antropologijo J. G. Herderja in vlogo glasbe v njej. Nikša Gligo (Zagreb) se je v svojem predavanju *O glazbenom (neo)nacionalizmu još jednom: Stravinski kao glazbeni nacionalist. Bilješke uz čitanje Taruskinovog "životopisa" Stravinskievih djela do Mavre* navezal na razpravo, ki je spodbudila njegovo predavanje o določenih nacionalnega v glasbi s *Prvega mednarodnega simpozija*. V središču predavateljevega izvajanja je bila namreč študija R. Taruskina o "ruski fazi" Stravinskoga, v kateri so navedeni elementi, ki ponujajo podobo o Stravinskem kot (vendarle) "ruskem skladatelju". O glasbeni publicistiki kot viru glasbene historiografije in glasbene zgodovine je govorila Sanja Majer - Bobetko (Zagreb) v predavanju z naslovom *Glazbena publicistika kao glazbeno-historiografski i glazbeno-povijesni izvor primjeri iz Hrvatske*, izhajajoč iz razlike med terminoma historiografija in zgodovina (povijest) glasbe. Nadaljevanje predhodnega predavanja je bil prispevek Gorane Doliner (Zagreb) *Historiografija folklorne glazbe*, kjer je predavateljica prikazala zgodovinski tok historiografske misli o folklorni glasbi s posebnim ozirom na glasbo na Hrvaškem. Prvo delovno zasedanje je sklenil Leon Stefanija (Ljubljana) s prispevkom *Obrazi glasbene postmoderne na Slovenskem?*, v katerem je predstavil podal osnovna kompozicijska načela slovenske simfonične glasbe osemdesetih in devetdesetih let 20. stoletja.

V okviru drugega delovnega zasedanja je Dragoslav Dević (Beograd) pod naslovom *Istorijski aspekti folklornog višeglasja balkanskog kulturnog prostora* predstavil zgodovinski prerez ohranjanja bordunskega večglasja na območju južnoslovanskih ljudstev. O funkciji in formi kot dveh značilnostih ljudskega petja, njihovi soodvisnosti in medsebojni pogojenosti je predaval Dimitrije Golemović (Beograd) pod naslovom *Odnos funkcije i forme u narodnom pevanju*. Nice Fracile (Novi Sad) je v delu *Vokalna muzička tradicija Vojvodine u svetlu komparativnih istraživanja* nakazal skupne značilnosti vokalne tradicije Srbov, Madžarov, Slovakov, Romunov in Rusinov v Vojvodini. Selena Litvinović (Beograd) je raziskala vpliv pravoslavne Cerkve na formiranje in oblikovanje obredno običajne prakse prebivalstva v spodnjem Banatu v prispevku z naslovom *Isukrstu slavu dajemo, aleluja pevajmo. Prožimanja narodnog pevanja i crkvenog pojanja u donjem Banatu*. Na koncu drugega delovnega zasedanja se je Risto Pekka Pennanen (Finska) v prispevku *Nationalism and Music in the Balkans: the Case of Bulgaria* dotaknil vprašanja nacionalizma, nacionalne glasbe in nacionalnega v glasbi s posebnim ozirom na raziskovanja ljudske glasbe v Bolgariji v 20. stoletju.

Na začetku tretjega delovnega zasedanja je Miljenko Grgić prikazal razvoj

cerkvene glasbe v Splitu od začetka 17. do konca 20. stoletja pod naslovom *Tragom prošlosti crkvene glazbe u Splitu*. V luči estetičnih premislekov o pluralizmu v bosansko-hercegovski sodobni glasbi, trenutno obremenjeni z "nacionalnimi" zgodovinami, je govoril Ivan Čavlović (Sarajevo) v predavanju *Pluralizam savremene muzike u BiH: raskorak između prakse i teorije*. Miroslava Fulanović - Šošić (Sarajevo) se je v delu *Ograničenja i slobode u odnosu narodna muzika i društvo u Bosni i Hercegovini* osredotočila na svobodo nastajanja in zamejevanje obstajanja tvari tradicionalne glasbe vseh narodov Bosne in Hercegovine. *Seljačka sloga* kot neposredni tvorec diskurza o narodni kulturi tridesetih let 20. stoletja in njena bosansko-hercegovaška veja, ki je sodelovala tudi na reviji hrvaške kmečke kulture (1935–1941) sta bili predmet pretresanja Naile Ceribašić (Zagreb) v predavanju *Narodna glazbe u diskurzu Seljačke sloge 1930-ih godina: izvedbe bosanskohercegovačkih ogranaka*. Maja Baralić - Matere (Sarajevo) je v *Prožimanje muzičkih tradicija naroda BiH* kot eno od odlik glasbene tradicije bosansko-hercegovega ljudstva razkrila podobnost kot rezultat prežemanja. V prispevku *Glazba u funkciji vjerskog obreda derviškog reda mevlevija u Sarajevu u doba otomanske uprave* je Alma Zubović (Zagreb) – z navedbami opisov mevlevijske tekije v Sarajevu iz virov, ki datirajo v obdobje otomanske uprave v Bosni in Hercegovini – potrdila prisotnost glasbe v verskem obredu derviškega reda mevlevija v drugi polovici 17. stoletja. Na vprašanje *Sevdalinka – što je to?* je odgovarjala Tamara Karača (Sarajevo) ob zgledih dosedanjih pričevanj o tem pojmu in na podlagi opravljene ankete. O novokomponirani glasbi, ki je izzvala burno razpravo, so govorile Sanja Raljević (Sarajevo) v prispevku *Novokomponirana popularna muzika u Bosni i Hercegovini – pop i folk žanr: geneza, sličnosti i razlike* in Jasmina Berberović - Talam (Zenica) v prispevku *Mjesto i uloga novokomponovane narodne pjesme u bosansko-hercegovačkom društvu*. Na koncu zasedanja je Marko Terseglav (Ljubljana) v svojem prispevku *Folk Music as Identity and as Something Exotic* nadaljeval na prvem simpoziju začeto etnomuzikološko raziskovanje (o hrvaških beguncih v Beli krajini). Njegov prispevek temelji na prikazu ohranjanja bosansko-hercegove glasbene tradicije pri beguncih (Bošnjakih), ki so prišli v Slovenijo med letoma 1991 in 1995.

Četrto delovno zasedanje se je začelo s prispevkom *Umjetnost esencijalna ili sporedna aktivnost – škola i društvo* Selme Ferović (Sarajevo), v katerem je avtorica zastavila vprašanja o značaju in funkciji umetnosti pri oblikovanju osebnosti in življenja človeka ter njeni vlogi esencialne aktivnosti v razmerju šola - družba. O skladateljski dejavnosti žensk v Bosni in Hercegovini je tekla beseda v prispevku Merime Purić - Čaušević (Sarajevo) z

naslovom *Mjesto i uloga žene kompozitorke u Bosni i Hercegovini*. Amila Ramović (Sarajevo) je v prispevku *World Fusion – jedan prilog diskusiji o globalizaciji muzike* prikazala slogovno usmeritev sodobne glasbe, znano kot "World Fusion". Niz vprašanj o "glasbi sveta" in "svetovna glasba" je pretresala Vesna Andréa - Zaimović (Sarajevo) v prispevku *Muzike svijeta i svjetska muzika: od kulturnog altruizma ka profitu i nazad*. Na zadnjem delovnem zasedanju so se poslušalci simpozija seznanili z dosežki največjega svetovnega združenja glasbenih pedagogov ISME v predavanju Svaniborja Pettana (Ljubljana) z naslovom *Glasbe sveta v vzgoji in izobraževanju – možnosti in izkušnje*. Ob tej priložnosti je predavatelj ob video projekciji poudaril, da moderna etnomuzikologija postaja sestavni (če ne vodilni) del glasbene vzgoje in izobraževanja na prelomu v tretje tisočletje.

Kot na prvem je bilo tudi na *Drugem mednarodnem simpoziju* razvidno, da je bila tema "Glasba v družbi" predmet obravnave z različnih zorišč: estetskega, historičnega, sociološkega, etnomuzikološkega, muzikološkega, analitičnega, nacionalnega, pedagoškega in s stališča množičnih medijev. Spričo tega so se udeleženci na sklepnem zasedanju *Drugega mednarodnega simpozija* strinjali, da kaže za naslednji simpozij, ki bo leta 2002, enega njegovih delov tematsko zasnovati zaradi jasnejšega raziskovanja in spremljanja dogajanja. Bil pa je tudi predlog, da naslednji simpozij zbere strokovnjake iz vseh balkanskih dežel.

Naj za zainteresirane bralce omenim, da bodo referati, predstavljeni na *Drugem mednarodnem simpoziju*, natisnjeni v zborniku, ki bo izšel predvidoma še letos.

Alma Zubović
(prevedel Leon Stefanija)

Musical Intersections Toronto, 1. – 5. novembra 2000

Velikanska hotela Sheraton Centre ter bližnji Hilton v Torontu sta komajda zadostovala za sprejem vsaj dela več kot 3400 registriranih udeležencev in konferenčnih dejavnosti nedvomno najštevilnejšega srečanja znanstvenikov na glasbenem področju v zgodovini. O raznovrstnosti samega srečanja zgovorno priča že seznam strokovnih združenj, ki so se tokrat podala v skupno avanturo (po abecednem vrstnem redu): American Musical Instrument Society, American Musicological Society, Association for Technolo-

gy in Music Instruction, Canadian Society of Music Libraries, Archives and Documentation Centres, Canadian Society for Traditional Music, Canadian University Music Society, College Music Society, Historic Brass Society, International Association for the Study of Popular Music, Lyrica Society for Word-Music Relationships, Society for American Music, Society for Ethnomusicology, Society for Music Perception and Cognition, Society for Music Theory. Zasedanja raznovrstnih združenj niso potekala le drugo poleg drugega; organizatorji so namreč poskrbeli tudi za določeno število kombiniranih srečanj.

V koncertnih prireditvah je dostojno odsevala raznovrstnost združenj in predstavljenih referatov, razstavnih prostorov pa so bili polni recentnih publikacij, posnetkov in glasbil. Med publikacijami žal ni bilo napovedane 2. izdaje The New Grove Dictionary of Music and Musicians, ki bo predvidoma dostopna v spomladanskem času leta 2001.

Kaj reči o prireditvi z več kot 300 srečanj, med katerimi je bilo treba izbirati med kar sedmimi sočasnimi? Bilo je zanimivo v smislu enkratne izkušnje in primerno za letnico 2000, toda to je vse. Tokrat sem na vabilo organizatorjev predsedoval zasedanju, na katerem so Timothy Cooley, Jane Sugarman, Nicola Scaldaferrri in Ljerka Vidić - Rasmussen govorili o glasbi in identiteti na posameznih območjih v Tatrah in na Balkanu. V prihodnje bom še bolj zavzeto dajal prednost manjšim srečanjem.

Svanibor Pettan

Dolarjev simpozij Ptuj, 24. – 25. novembra 2000

Vsakoletni jesenski, zdaj že tradicionalni, običajno enodnevni simpozij pod okriljem Akademije za glasbo in Teološke fakultete v Ljubljani, namenjen podrobnejši predstavitvi življenja in dela posameznih domačih skladateljev (v primeru Mantuanija glasbenih zgodovinarjev), večinoma ustvarjalcev slovenske cerkvene glasbe (Foerster, Hochreiter, Sattner in Tomc ter tudi Gerbič), je bil letos na Ptuj. Glede na tematiko, ki je obravnavala domačega baročnega skladatelja Janeza Krstnika Dolarja, bi bil morda Kamnik bolj "tematsko" smiselni kraj dogajanja, a organizatorji so tokrat izkoristili povabilo Pokrajinskega muzeja na Ptuj, ki je ponudil enega svojih grajskih prostorov za simpozij in viteško dvorano za koncert. Tako je tamkajšnja kustosinja zbirke starih glasbil in obenem docentka na Akademiji za glasbo Darja Koter, tokrat v vlogi glavne

Mednarodni kongres za cerkveno glasbo v Rimu

Vatikan, 25. – 27. januarja 2001

lokalne organizatke, z dogodkom obogatila glasbenokulturno dogajanje na Ptuju; slednje velja še zlasti za dobro obiskan večerni koncert Dolarjevih skladb.

V petek, 24. novembra, se je na simpoziju zvrstilo osem referatov, trije od štirih napovedanih pa naslednje dopoldne. Spored je bil sestavljen tako, da naj bi prvi dve predavanji " uvedli " štiri "osrednje" referate, v katerih so se avtorji tako ali drugače ukvarjali z glasbo J. K. Dolarja, preostali referati pa so iz različnih zornih kotov predstavljali glasbeno življenje v Dolarjevem času in so se skladatelja dotikali bolj ali manj samo posredno. Uvodno predavanje je bilo dodeljeno Igorju Grdini, ki je izčrpno in duhovito podal kulturno zgodovinsko podobo Dolarjevega časa, Edo Škulj pa je na podlagi dostopnih virov osvetlil Janeza Krstnika Dolarja kot jezuita. Hartmut Krones (Dunaj) se je osredotočil na prvi ne glasbene retorike pri J. K. Dolarju in med drugim na primeru maše Missa sopra la Bergamasca predstavil Dolarjevo neobičajno, a zelo izvirno in veščo uporabo tovrstnega znanja oz. sposobnosti. Andrej Misson je na primerih izbranih Dolarjevih skladb (Missa Villana, eden od psalmov Miserere mei Deus, motet Salve Regina ter Balletti à 4 in Balletti à 10) razpravljajal o skladateljevi polifoniji in o tem, kako izvrstno jo je obvladal. Ivan Florjanc je predaval o mutacijah v imitacijskih postopkih pri Dolarju, Jiří Sehnal (Brno) pa o skladateljevi prisotnosti na Moravskem, kjer v arhivih hranijo prepise skladateljevih del. Tematiko jezuitov sta obravnavala Primož Kuret, ki je govoril o delovanju in predstavah njihovega gledališča v Ljubljani, in Ladislav Kačič (Trnava), ki je orisal njihovo delovanje na Slovaškem. Ob koncu simpozija je Edo Škulj v svojem drugem referatu zelo temeljito predstavil glasbeno življenje na Dunaju v Dolarjevem času, Darja Koter je slikovito predstavila glasbeno življenje na Ptuju v 17. stoletju ter Helmut Loos (Dunaj) božično glasbo 17. stoletja.

Petkov večerni koncert so pripravili solisti in komorni zbor Akademije za glasbo iz Ljubljane ter Obalni komorni orkester iz Kopra, okrepljen s študenti in profesorji Akademije, ki so pod vodstvom Marka Vatovca izvedli Dolarjeva dela: Ballette à 4, Sonata à 13 in Misso sopra la Bergamasca.

Ob tem, da je občinstvo koncert lepo sprejelo, pa so razpravljajci v okviru simpozija med drugim opozorili na potrebo po specialističnem, slogovno usmerjenem študiju za izvajalce pri nas (zdaj ko je skrb za notno dediščino že obrodila sadove in sta v zadnjem času tudi restavriranje in pospešeno obnavljanje starih glasbil že dobili državno podporo). Sicer pa je Dolarjev simpozij pripomogel k spoznanju, da glasba tega baročnega mojstra, ki so jo pred več kot 300 leti spoštovali in izvajali glasbeniki dunajske dvorne kapele, v naši zavesti še ni našla pravega prostora, zato je tudi na koncertnih odrih oziroma v t. i. železnih repertoarjih ne srečujemo tako pogosto, kot bi si to zaslužila.

Darja Frelih

Vatikan je gostil mednarodni kongres za cerkveno glasbo – *Congresso internazionale di musica sacra*. Organizatorja sta bila Pontificium Consilium de Cultura ter Accademia Nazionale di Santa Cecilia. Pontificio Istituto di Musica Sacra ter Teatro dell'Opera di Roma pa sta prispevala strokovno svetovalni in izvedbeni del. Udeležencem so bili na voljo prostori nove sinodalne dvorane (Aula Nuova del Sinodo), ki je nad prostori znamenite avle Pavel VI., kjer so običajno avdienco.

Programska in vsebinska zasnova kongresa je izražena v naslovu: *Izročilo in uvajanje novega v sakralni glasbi krščanskih Cerkev (Tradizione e innovazione della musica sacra nelle Chiese cristiane)*. Kongres torej ni bil osredotočen le na katoliško Cerkev, ampak je zajel širšo stvarnost, tako imenovano ekumensko razsežnost, če mislimo na versko pripadnost. Ker je pa bilo med udeleženci nekaj predavateljev, ki so se izrecno označili kot pripadniki judovstva, kar nekaj predavateljev pa se je samooznačilo kot laiki (kar je bilo razvidno tudi iz vsebine njihovih predavanj), lahko sklepamo, da je kongres zavzel tudi širšo med- in nadkonfesionalno razsežnost. Vidik glasbe, ki bi bil omejen na glasbo le krščanskih Cerkev, je bil vsebinsko na kongresu daleč presežen. Tako zastavljena širina je že v jedru zelo obetavna, je pa lahko tudi – zaradi prevelike širine – dvorezna. Oboje, obetavnost in dvoreznost, pa je bilo med predavanji v tesnem vzročno-posledičnem odnosu do vsakega posameznega predavatelja.

Potreba po tako široko zastavljeni vsebinski in konfesionalni (ter glede na predavatelje tudi ne- in nadkonfesionalni) razsežnosti pa je bila lahko razvidna v tematskih poglavjih, ki jih je kongres tri dni dosledno in metodično dobro zastavljeno obravnaval. Delovni naslovi vsakega dneva so tvorili zaokrožen tematski sklop: (1) *Cerkvena glasba v razmerju do kulture, liturgije in devotionalni vidiki*, (2) *Kompozicija in problemi, ki so vezani na modele in prostore uporabe: perspektive ter zadnji dan* (3) *Odnos z institucijami in družbo: naročila, razširjevanje in učenje*.

Poudarek prvega dneva je bil torej na kulturnih, ritualno liturgičnih vidikih sakralne glasbe, kar je lepo razvidno iz naslovov nekaterih najbolj odmevnih predavanj: *Glasba ritual kristjanov?* (L. Ferrero, Italija), *Lascivum aut impurum aliquid* (L. Kantner, Dunaj), *Liturgija danes: priložnost ali mora za glasbenike?* (Katherine Dienes-Williams, Anglija), *Cerkvena glasba med kulturo in liturgijo* (M. Frisina, Italija), *Liturgija: spomin Boga, spomin človeka* (A. Gouzes, Francija), *Filozofska in teološka dediščina cerkvene glasbe* (A. Alygi-

zakis, Grčija), *Gregorijanski koral po II. vatikanskem koncilu* (Dom D. Saulnier, Solesmes, Francija), *Cerkvena glasba krščanskih Cerkva med izročilom in uvajanjem novega* (C.-E. Hecker, Nemčija).

Drugi in tretji dan so bili izpostavljeni bolj praktični vidiki, dasiravno vsa predavanja niso izzvenevala tako. V tem oziru sta zlasti izstopali predavanji dveh Italijanov: *Anketa o svetem med 250 skladatelji* (R. Piacentini) ter *Dostop do svetega* (M. Tutino). Ostala predavanja so posredovala predvsem stanje cerkvene glasbe v različnih verskih središčih in pri narodih sveta, tako v katoliški Cerkvi kakor tudi pri protestantih, pravoslavni in pri Judih. Posebej sta bila obravnavana skladatelja 20. stoletja O. Messiaen in Igor Stravinski (R. Vlad, Italija). Posebno predavanje pa je bilo posvečeno ljudskemu petju (J.-P. Lécot, Lourdes, Francija).

Vsak sklop predavanj je uvedel povabljen gost. Med njimi je zlasti izstopal skladatelj Luciano Berio v vlogi predsednika Akademije Santa Cecilia. Izpostavil je malce provokativno vprašanje *Perché la musica in Vaticano non si fa piu* – Zakaj v Vatikanu ni več glasbe, ne da bi se pri tem zavedel, da je prav koncertna dvorana njihove Akademije v prostorih vatikanskih zgradb na Via Conciliazione. Akademija jih ima že desetletja v najemu, saj mestu Rimu še do danes ni uspelo zgraditi svoje koncertne dvorane, za kar je med drugim tudi on sam kot dolgoletni član vodstva soodgovoren. Vsekakor pa je njegovo vprašanje merilo na vse pogostejšo koncertno prisotnost predstavnikov lahke in pop glasbe v prostorih Vatikana v zadnjem desetletju.

Zanimivo je bilo opaziti in slediti, kako obstaja še vedno močan razkorak med miselno stalnico, ki je zvenela iz podajanj skoraj vseh predavateljev, in pa mislimi, ki so vsebovane v Pismu Janeza Pavla II. umetnikom. Lahko rečemo, da so vsi predavatelji ne glede na konfesionalno pripadnost, cerkveno glasbo še vedno obravnavali kot "okras bogoslužja in kot sredstvo za izobrazbo in vzgojo vernikov", torej so upoštevali le neposredno uporabne vidike, ki so bili – resnici na ljubo – stoletja in doslej uradno prisotni. V tem pismu pa papež (oz. anonimni pisec oz. pisci) preseže vidik umetnosti, tudi glasbe, kot neposredno koristne in uporabne dobrine in jo postavi v neposreden odnos z dejem Stvarnika: *ex nihilo sui et subiecti*. Zanimiv in kot novost zelo pomenljiv je poudarek na "kalokagathia" (hebr. tob, lepo in dobro), ki se sklicuje na vzklik samoobčudovanja, ki ga je Jahve izrekel zadnji dan stvarjenja, ko je z enim pogledom, kakor kipar, objel svoje delo. Slovenski prevajalci novega prevoda Biblije žal tudi tokrat niso – vsaj v opombah – omenili hebrejskega širokega in bogatega pomena besede "tob", lepo in dobro. (Prim. Gen 1, 31)

Kardinal P. Poupard, predsednik papeškega sveta za kulturo in obenem

odgovorni za celotni kongres, je v uvodu dosledno sledil pravkar omenjenim mislim iz *Pisma umetnikom*, ko je glasbo postavil v osrčje "nove bleščeče zveze med Bogom in človekom". Glasbo samo pa je v tem smislu označil kot "izjemen prostor Lepote in Harmonije" (velike začetnice so bile izrecno poudarjene v njegovem uvodnem predavanju). Morda je bila prav v teh mislih najpomembnejša novost kongresa, ki je obravnaval *Izročilo in uvajanje novega v cerkveni glasbi krščanskih Cerkva*, dasiravno gre za misel, ki jo poznamo že od humanizma. Vendar očitno – sodeč po predavateljih – še ni prodrla v zavest tako vernih kot nevernih.

Ivan Florjanc

OCENE IN POROČILA

... monografij

Musica noster amor / Glasbena umetnost Slovenije od začetkov do danes / Antologija. Izbor glasbe in besedilo Ivan Klemenčič. Ljubljana – Maribor; Založba Obzorja, Glasbeno založništvo Helidon, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2000. 16 zgoščenk; 272 str.

Reprezentativna in globalna zvočna predstavitev razvoja slovenske glasbe

Čeprav je naša glasbena preteklost doslej že kar obsežno in sistematično predstavljena v okviru postopno izhajajočih zbirk *Ars musicas Sloveniae*, Glasbena dediščina Slovenije in *Musica sacra Slovenica*, polpreteklo obdobje in predvsem sedanost pa skrbno in načrtno zajema *Musica slovenica*, smo že dalj časa čutili potrebo po antologiji zvočnih posnetkov slovenske glasbe skozi čas, in to še toliko bolj, ker so naši sosedi že an začetku sedemdesetih let zmogli pripraviti antologijo hrvaške glasbe na 12 vinilnih ploščah. Odgovorne naloge, da dobimo Slovenci zbirko, ki zaokroženo v enkratni izdaji ponudi značilne primere iz celotne zakladnice glasbene umetnosti na Slovenskem, se je vneto in z vso znanstveno akribijo lotil Ivan Klemenčič. Izdajo je posvetil svojemu pokojnemu učitelju, akademiku Dragotinu Cvetku, kar ni le lepa, ampak tudi globoko utemeljena gesta, saj je prav ta muzikolog napisal za slovensko glasbeno zgodovino temeljna dela in začel pri nas izdajati skladbe iz naše glasbene preteklosti, to pa je nepogrešljiva osnova za njihovo reprodukcijo in zvočno snemanje. Tako je zdaj zbranih na 16 zgoščenkah več kot 15 ur glasbe s 155 skladbami, z več kot 70 skladatelji in prirejevalci. Med temi so tudi skladatelji, ki so službovali, v tujini in neslovenski avtorji, ki so delovali v mejah slovenskega ozemlja.

Nedvomno se je Ivan Klemenčič znašel pred težavno nalogo, kako predstaviti vsa stoletja slovenske glasbe v okviru omejenih možnosti, namreč na 16 zgoščenkah, katerih števila glede na odmerjena finančna sredstva ni bilo mogoče povečevati, a tudi ko bi bilo to možno, bi bila najbrž širša antologija za kupca prevelik denarni zalogaj. V tej situaciji je bilo toliko bolj pomembno, za katero od možnih zasnov se je pri sestavljanju odločil. Povsem jasno je, da z enim samim kriterijem, tj. absolutnim merilom kakovosti komponistov in njihovih stvaritev, naloge glede na danosti nikakor ne bi mogel obvladati. Indi-

vidualnemu skladateljskemu merilu je bilo treba pridružiti še razvojno. Zlasti to drugo se mi zdi pomembno, saj je zelo pomemben cilj antologije ravno predstaviti, kako in koliko so slovenski skladatelji skozi stoletja sledili evropskemu dogajanju in kaj so tudi vanj prispevali. Gre za prikaz stilnega razvoja slovenske glasbe v širokih lokih in hkrati za odkrivanje njene identitete. Povsem razumljivo, da je avtor odbral dela, ki so v tem pogledu značilna za določeno stilno obdobje oz. za njegovo razvojno stopnjo. Glede na to ne morem biti razočaran, da v antologiji ne najdem del nekaterih sodobnih skladateljev, ki imajo umetniško vrednost, a se za določeno razvojno obdobje Klemenčiču niso zdela dovolj značilna. Seveda pri zasnovi in izboru ni mogoče izključiti subjektivnega dejavnika, pa naj bo prizadevanje za objektivnost še tako močno in resno. Zato antologija vsaj v določeni meri nujno odseva umetnostne poglede in način mišljenja njenega sestavljalca. Nič ni absolutno in povsem mogoče bi se bilo odločiti za katerega drugega avtorja oziroma enako ali morda celo bolj karakteristično drugo skladbo.

Gotovo Klemenčič pri zvočnem ilustriranju starejših obdobj, ki so predstavljena do vključno klasicizma na petih ploščah, ni bil preveč razsipen. Vsekakor bi bilo zgrešeno, ko bi tu izbor skrčil in se v korist novejšje glasbe zadovoljil s skromnejšim obsegom, kar so nekoč naredili Hrvati, saj tako naša časovno odmaknjena glasba ne bi bila dovolj razvidna. Če lahko govorimo pri nas o kakšnih 20 kodeksih in okoli 600 fragmentih gregorijanskega repertoarja, vključitvi enega kompletnega mašnega proprija in ordinarija ter dela enega oficija ne moremo očitati predimenzioniranosti. Tudi Gallus, doslej največja osebnost naše celotne kulture, nedvomno zasluži eno zgoščenko. Za prikaz zgodnejših stoletij v vsej njihovi raznolikosti in mnogoterosti je bil res nujno potreben takšen obseg. Gre za čas, ko je naša glasbena zgodovina še na redko posejana s skladateljskimi imeni in tako so prišli v poštev doma la vsi tvorci slovenske glasbe oz. glasbe na Slovenskem. To pa se že začenja odločilno spreminjati v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja, ko za zaokrožen prikaz posameznih skladateljskih profilov dve plošči ne zadostujeta več. Zato je bila nujna omejitev, ki se vse bolj zaostruje, čim bolj se bližamo sedanosti, ko ima Društvo slovenskih skladateljev že okrog 100 svojih članov. Mislim, da Klemenčičev izbor na štirih zgoščenkah po letu 1945, ne glede na odsotnost vrste skladateljev, ki bi jih prav radi poslušali, vendarle dovolj jasno izpričuje stilno orientacijo in visoko umetniško raven naše sodobne glasbe in da so dvomi o primernosti prikaza odveč, zlasti če vemo, da obsežna glasbena antologija sodobnosti že nastaja pod pokroviteljstvom Društva slovenskih skladateljev. Prav je tudi, da Klemenčičeva antologija vključuje ploščo ljudske glasbe, saj je ta poseben in neodtujljiv del slovenske

glasbene ustvarjalnosti in identitete. Ker gre za zbirko umetne glasbe, ljudska ni vključena v izvorni obliki, ampak v priredbah in obdelavah skladateljev oziroma harmonizatorjev. Tudi v takšni obliki sta razvidni njena raznolikost in izraznost.

Posebno pozornost je Klemenčič posvetil umetniški ravni in stilni ustreznosti reprodukcije, kar je v določenih primerih vplivalo na uvrstitev nekaterih skladb v zbirko. Priznati moramo, da si je vzel veliko časa za poslušanje različnih izvedb istega dela in da je v okviru možnosti preudarno izbral, pri čemer mu lahko mirno dopuščamo določeno mero subjektivne presoje in lastnega okusa. Tako imamo priložnost slišati kar veliko naših kakovostnih in najboljših izvajalcev, včasih tudi nekaj odličnih tujih interpretov.

Čeprav je težišče antologije na zvočnih posnetkih, je njeno pomembno dopolnilo 272 strani obsegajoča knjižna publikacija. Ugotoviti moram, da gre za tehten dodatek, za nekakšno zgodovino slovenske glasbe. To pa ni le povzemanje doslej znanega, ampak razodeva v precejšnji meri avtorjev pogled in naziranja, vključuje pa tudi nekaj izsledkov najnovejših raziskav. Potem ko avtor uvodoma obrazloži svoj namen in merila izbora ter spregovori o slovenski identiteti, sledi strnjena predstavitev posameznih obdobij, komentarji k skladbam in oris njihovih ustvarjalcev. Posebno težo ima razčlenjevanje stilnih tokov 20. stoletja oziroma sedanjosti, ki je utemeljeno in nikakor ni samovoljno, dlakocepsko in apriorno predalčkanje. Dodatno k posameznim poglavjem bralec izve še marsikaj zanimivega o izvajalcih: zborih, orkestrih, inštrumentalnih skupinah, dirigentih, pevskih in inštrumentalnih solistih, predvsem domačih. Knjižno besedilo je pisano tako, da bo navzlic visoki strokovnosti dostopno širokemu krogu ljubiteljev. Zavaljo boljšega razumevanja vokalnih del so objavljena njihova besedila, če so ta v tujem jeziku, tudi slovenski prevodi. Knjigo, ki jo ilustrira bogato slikovno gradivo, je okusno opremil in oblikoval Matjaž Vipotnik.

Prepričan sem, da bo nedavno izšla zvočna antologija aktualna, njena uporaba pa široka. Zadovoljila bo potrebe tako strokovnjakov kot ljubiteljev. Ustrezno njenemu naslovu bo *Musica noster amor* vzbujala ljubezen do slovenske glasbe. Nedvomno pa je njen velik pomen še v tem, da strnjeno pokaže svetu, kaj premore slovenski človek ustvarjalno in poustvarjalno na glasbenem področju, ta cilj pa je dosežen z izdajo v angleškem jeziku. Pri tem je treba poudariti, da se v muzikologiji vse bolj uveljavlja prepričanje, da za pravilno razumevanje razvoja glasbene kulture ne zadostuje le poznavanje njenih glavnih tokov in predstavnikov, ampak je nujno kompleksno poznavanje njenih stranskih, doslej še premalo ali pa sploh še ne upoštevanih tokov. Tako bo antologija v zasnovi, kakršna je pred nami, omogočila neslo-

venskemu poslušalcu oziroma bralcu dober vpogled v našo glasbo preteklih in današnjih dni kot sestavni del evropske glasbene kulture.

Jože Sivec

Lojze Lebič, *Od blizu in daleč*. Izbor besedil in drugega gradiva Jelena Ukmar Lebič. Prevalje, Kulturno društvo Mohorjan, 2000. 197 str.

Hanka Lebič, *Lojze Lebič / katalog del*. Prevalje, Kulturno društvo Mohorjan, 2000. 63 str.

Zadnja knjiga, v celoti posvečena sodobnemu slovenskemu skladatelju, je izšla leta 1984. Pri Slovenski matici so tedaj objavili pogovore Boruta Loparnika s Primožem Ramovšem. V nasprotju z njunimi pogovori prinašata publikaciji, posvečeni Lojzetu Lebiču, svojevrsten portret njegovega dose- danjega dela.

Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti France Bernik je zbornik *Od blizu in daleč* pospremil na pot z mislijo: "Redki so pri nas in v svetu skladatelji, ki so hkrati znanstveni proučevalci glasbe, in redki so teoretiki, ki hkrati ustvarjajo glasbo, instrumentalno in vokalno. Akademik Lojze Lebič je taka osebnost. Je oboje – kot ustvarjalec in kot znanstveni raziskovalec je zavezan glasbi."

Popotnica sprva morda zbega. Celota namreč pušča videz "manj znanstvenega", slavnostnega izbora Lebičevih člankov (skladateljevih poglobljanj v posamezne teme), esejev o glasbi, predgovorov k skladbam, priložnostnih pogovorov z njim, drobcev, izrečenih o njegovi glasbi oziroma o posameznih stvaritvah, in seznam z nagradami, priznanji in (verjetno) vsemi javno objavljenimi ali predstavljenimi članki, pogovori ter oddajami. Vendar je, nasprotno, vez med znanostjo in umetnostjo, poudarjena v Bernikovi spremni besedi, ena glavnih značilnosti dosedanjega dela Lojzeta Lebiča. Ne le za to, ker je poglobljajoči se duh značilen za Lebičevo ustvarjalsko, poustvarjalsko, pedagoško in glasboslovno pot. Pojem znanosti je ob delih Lojzeta Lebiča ključen, če ga razumemo v prvotnem smislu, torej kot "urejanje spoznanj(a)". Lebič namreč ostaja zvest prepričanju, ki je skupno tako znanosti kakor umetnosti – zvest ostaja miselnemu toku, ki v posebnem odkriva splošno in iz splošnega izlušči posebno: "Težko, da se bom kdaj odpovedal nasprotjem med šumom in tonom, med odprto in zaprto obliko, med odrom in poslušalcem, med umetnostjo in vsakdanjostjo." (Radio Ljubljana, 18. 1. 1982; str. 23) Ali je to torej brezinteresna umetniška ali spoznavna drža, ki prek ustvarjenega

“kot podoba ali knjiga neposredno učinkuje na dejavno zavest človeka”, čeprav “ne more spreminjati sveta” (22)? Odgovor ne more biti dvoumen. Prepričan, da je glasba “svojevrsna emancipirana matematika” (30), ki naj se človeka “dotika v odlomkih, v zvočnih znakih, kot madeži čudnih oblik, sinestetičnih prebliskov barvnih harmonij”, (24) je Lebič pravzaprav bližji znanstvenemu načelu “spoznavaj prvobitno” kakor deklarativno umetniški zapovedi “ustvarjaj posebno”.

Plodna ustvarjalska antinomija med znanostjo in umetnostjo je eno od pomembnih vozlišč, ki – v različnih preoblikah in enkrat bolj jasno, drugič v ozadju – prežema celoten zbornik. Seveda pa izbrana pričevanja, ki nikakor ne izčrpajo dosedanje spoznavne zavzetosti – ne Lebičeve niti tiste o njem –, rišejo podobo celovite *osebnosti*. In ta ne dopušča grobega šiva med spoznavanjem (“znanstvenim” raziskovanjem) in spoznanim, izraženim v ustvarjenem: ne dopušča, da bi glasba živela vzvišeno *nad* vsakdanom, temveč od nje zahteva, da se vzvišeno odziva v njem, da ga opazuje.

Zato ponuja zborniško gradivo zaokroženo bogastvo Lebičevih pogledov na glasbo in skladateljski proces. Izbor zaobjema temeljna vsebinska žarišča Lebičevega snovanja, ki jih posamezni odlomki – najsi gre za glasbeno-nazorski utrinek ali komentar ob skladbi – še dodatno priostrijo. In če so ponavljanja določenih misli ponavadi odveč, je zbornik *Od blizu in daleč* privlačen zlasti zato, ker se ponuja kot nekakšna dokumentarna platforma “razvijajočega variiranja” posameznih, za Lebiča osrednjih iztočnic. Tako je izbor besedil dragocen vir spoznavanja Lebičeve ustvarjalske misli, katere širino dodatno nakazujejo podatki kataloga.

Vzorno izdelani slovensko-angleški *Katalog del* vsebuje podatke, ki niso našli mesta v zborniku. Strnjenim biografskim podatkom in izboru nagrad in nazivov ter navedbi založb, pri katerih so izdane Lebičeve stvaritve, sledi seznam glasbenih del za orkester, soliste in orkester, komorne zasedbe, glasbila s tipkami, tolkala, elektronsko glasbo (oz. glasbo za tonski trak), zbor in instrumentalne zasedbe, glas in klavir, mešani, moški, ženski ali mladinski, mladinski ali otroški zbor, scenske in dramske (“priložnostne”) glasbe, izbor diskografije, navedba dirigentskega dela, izbor glasboslovnih prispevkov o njegovem delu in gesel v leksikonih.

Zbornik in katalog (bo)sta torej glavni referenci dosedanjega skladateljskega dela Lojzeta Lebiča in njegove glasboslovne misli. Zbornik je tudi razgledišče skladatelja po sodobni slovenski resni glasbi in glasbeni kulturi. Slednje je v prvi vrsti pomembno zato, ker je glasboslovna misel skladatelja Lojzeta Lebiča – glede na profiliranost in obseg, ki ga nakazuje seznam njegovega pisnega zavzemanja – osamljen primer na Slovenskem. Posameznosti v zborniku

objavljenih besedil lepo dopolnjujejo zlasti Lebičev zgodovinski prerez slovenske glasbe, ki je sredi devetdesetih izhajal v *Naših zborih* in bo predvidoma v kratkem izšel tudi v knjižni obliki.

Ne nazadnje sta publikaciji morda še posebej vredni pozornosti, ker je izbor pričevanj skladatelja in “znakov” ob njegovi poti ter zavidljivo urejen katalog njegovega dela izjemen dar človeku, katerega ustvarjalska sla, glasboslovna misel in bivanjska etičnost rastejo druga iz druge. Zbornik *Od blizu in daleč* ter *Katalog del* je namreč podarila roka najbližjih – budnih in nenadomestljivih razsodnikov.

Leon Stefanija

Marija Gombač: *Pesnika glasbe in krasa: Pavle Merkù – Srečko Kosovel*. Koper, Primorske novice, 1996. 136 str.

... “[Ni še] mogoče ugotoviti natančnega števila doslej uglasbenih Kosovelovih besedil. Skupno jih je vsekakor že več kot dvesto deset. Verze tega največjega primorskega pesnika je v glasbo prelilo prek petdeset komponistov ... Vilko Ukmar je uglasbil kar okrog petdeset Kosovelovih besedil, sledi pa mu Pavle Merkù s šestnajstimi uglasbitvami. Njegove verze so v glasbo prelivali tudi Ivan Grbec, Karol Pahor, Marijan Lipovšek, Rado Simoniti, Marijan Gabrijelčič, Alojz Srebotnjak, Aldo Kumar ...”

Citirani odlomek je iz zgoraj imenovane knjige muzikologinje Marije Gombač. Kot sama pravi: “Pričujoče delo ne predstavlja slovenskega zamejskega skladatelja Pavla Merkùja skozi njegov celoten opus, temveč skozi iskanje vezi, ki so se z leti prepletle med že dolgo pokojnim poetom in plodovitim skladateljem. Trdna stičišča nešteti vidnih in nevidnih čustvenih nitk v tej mreži tvorijo opisi šestnajstih ‘skupnih’ del, ki bodo sčasoma pomagala razbrati celotno Merkùjevo skladateljsko podobo.”

Avtorica v posameznih poglavjih iz različnih zornih kotov razstira intimni svet obeh umetnikov. Merkù je svoj prvi stik s Kosovelovo poezijo leta 1927 označil kot “usodno srečanje, odkritje bistvene, neizčrpne poezije, polne človečnosti in muzikalnosti” (poglavje Preludij za Kraševca). Orisu življenjskih zgodb obeh ustvarjalcev (Življenje v glasbi) sledi pripoved o tem, kako je Kosovel že več desetletij najbolj priljubljen pesnik med celo vrsto naših skladateljev (prim. z uvodnim citatom, iz poglavja Mostovi med generacijami). Poglavje Prebujenje zajema obdobje Merkùjevega italijanskega šolanja, prve stike s ‘prepovedanim jezikom’ in domače učenje slovenščine, maturo na

slovenskem klasičnem liceju v Gorici, študij slavistike v Ljubljani, prvi nesistematični študij kompozicije in njegove prve uglasbitve Kosovela (Pesem s krasa; Veter, veter, deklica; Balada). Med študijem kompozicije pri Vitu Leviju se je Merkù spoprijel tudi s prevajanjem slovenske poezije v italijanščino. Pet Kosovelovih razmišljujočih pesmi: Kadar gre romar, Himna poeta, Sebi, Želja po smrti, Eno besedo – je prevedel in tudi uglasbil (poglavje Med rojstvom in smrtjo – poet). Petintrideseto obletnico Kosovelove smrti (1961) je Merkù zaznamoval z uglasbitvijo treh njegovih pesmi: Pesem št. X, Kako lepo in Ekspresionistična pesem in jih povezal v ciklus Vezilo Srečku Kosovelu za moški oktet (Homage à Srečko Kosovel). Poglavje Ekstaza smrti izpričuje različen odnos obeh umetnikov do smrti; Merkùjev se izraža v ciklusu samospjevov Prijazna smrt za bas in klavir, ki vključuje pesmi: Želja po smrti; Življenje ječa, čas v nji rabelj hudi (na Prešernovo besedilo); O, saj ni smrti. Poglavje Razbito svetišče vsebinsko sega v čas po prvi svetovni vojni, po zlomu Avstro-Ogrske, po požigu kulturnega doma v Trstu leta 1920. Kosovelova pesem Eno besedo, ki jo je Merkù uglasbil v obliki kantate ob ponovni otvoritvi doma čez 44 let, izraža pesnikovo zvestobo "človeku in življenju kot najbolj dragocenima vrednotama". V njej je "zahrepenel, da bi se mogel skloniti nad ranjenega človeka sredi ceste in ga poljubiti na njegovo bolno srce". Merkù ima svojo uglasbitev za "ekspresionistično, neoekspresionistično partituro", ki je "vrhunec njegovih avantgardističnih avantur". V poglavju Z intelektualnim športom do vrha avtorica in skladatelj obravnavata drugo polovico šestdesetih let, ko je bil Merkù zaposlen na slovenskem programu tržaškega radia RAI, čas, ko so na slovensko kulturno prizorišče prišli Kosovelovi Integrali. Tedaj je oblikoval nov ciklus in ga poimenoval Tri majhne kantate na stihe Srečka Kosovela za zbor in nekaj glasbil. Vsebuje pesmi Nocoj smo, Golobčki in Kadar spoznaš. V tem času je med drugim tudi intenzivno zbiral, snemal in zapisoval ljudske pesmi po Benečiji, Reziji in še posebej Terski, Karnijski in Kanalski dolini in jih izdal v knjigi Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji 1976. Do leta 1985, ko je nastala Balada o narodu, ki jo posvetil Komornemu zboru RTV Ljubljana, ni uglasbil nobenega Kosovelovega besedila (poglavje Kosovel v Merkùju zdaj molči). Na Tržaškem je na njegovo pobudo nastala tudi Skupina 85, ki je združila slovenske in italijanske izobražence. Poglavje Duše v pismih tankočutno osvetljuje odnose med pesnikom in njegovimi domačimi ter med skladateljem in pesnikovimi (tedaj) še živečimi sorodniki. Avtorica skupaj s skladateljem skuša osvetliti proces nastajanja posameznih kompozicij in analitično pristopa k besedilom, v katerih obsežno pomensko motiviko nosijo izrazi, kot so na primer kras, drevesa, ptice, veter, smrt, življenje, samota, ljubezen (Miselne teme). V zadnjem poglavju Trije

svetli akordi gre za poskus opredelitve skladateljeve ustvarjalnosti. Ob koncu knjige so še poglavja, ki se nanašajo na skladateljevo bibliografijo: Skladbe Pavla Merkùja na verze Srečka Kosovela so popisane glede na zasedbo oziroma zvrst, kraj in leto nastanka, prvo objavo in prvo izvedbo, posebej so navedene Druge skladbe Pavla Merkùja iz 'Kosovelovega obdobja'; sledijo še Opombe in Viri ter povzetka v italijanskem in angleškem jeziku.

O knjigi bi lahko rekli, da "diha", da sta si avtorica in skladatelj vzela dovolj prostora in časa, da sta posegla v vse tiste prostore in doživetja, ki ustvarjalca določajo v njegovem bistvu, v vseh tistih nevidnih opredelitvah in odločitvah, ki kažejo svoj rezultat v skladateljski etiki, estetiki in poetiki. To je ena prvih knjig pri nas, v kateri se muzikologinja "ukvarja" z živečim skladateljem in tako na neki način prekinja dosedanjo prakso, ko je muzikolog iz dovolj varne časovne razdalje skušal obravnavanega skladatelja ustrezno slogovno opredeliti. V primerjavi s takšnimi, analitično zasnovanimi deli ta knjiga ni značilno "znanstvena", saj se izogiba vsakršnih dokončnih mnenj in sodb. Je pa zato toliko bolj "živa", življenjska, saj v njej dobesedno čutimo energijo obeh "protagonistov", ki sta knjigo ustvarila – na eni strani skladatelj, ki je razprl svoje poglede, in na drugi strani avtorica, ki je zbirala, izbirala, združevala in tematsko "predivo" ustrezno uredila ter z besedo, v kateri je čutiti njen odnos do le-tega, povezala v smiselne enote.

Prijazna knjiga, vredna branja in posnemanja.

Darja Frelih

Dr. Henrik Neubauer, *Vodnik po operah slovenskih skladateljev*. Ljubljana, Forma 7, 2000. 134 str.

Dr. Henrik Neubauer, *Vodnik po baletih slovenskih skladateljev*. Ljubljana, Forma 7, 2000. 85 str.

Z namenom, da bi se na področju uprizarjanja slovenskih oper, operet, baletov in drugih glasbenogledaliških del vendarle nekaj premaknilo, je že v letu 1992 nastala knjiga Henrika Neubauerja z naslovom *Glasbenogledališka dela slovenskih skladateljev*, ki jo je izdal Slovenski gledališki in filmski muzej. Zbrano in urejeno gradivo je omogočilo boljši pregled tega umetniškega ustvarjanja pri nas, podatki o posameznih delih, zbrani v knjigi, pa so postali dostopnejši različnim uporabnikom. Po osmih letih je avtor gradivo dopolnil z nekaterimi imeni skladateljev (Blaž Arnič, John Ivanuš, Lado Jakša, Janez Osredkar, Kazimir Sancin, Marko Vezovišek, Mitja Vrhovnik Smrekar in Lari-

sa Vrhunc), naslovi del ter vsebino razmejil tako, da sta nastali dve knjigi: *Vodnik po baletih slovenskih skladateljev* in *Vodnik po operah slovenskih skladateljev*. Obe sta izšli pri založbi Forma 7 v letu 2000, pri isti založbi pa so doslej izšle tudi nekatere druge Neubauerjeve knjige.

V prvem delu *Vodnika po baletih slovenskih skladateljev* je predstavljenih 66 slovenskih baletov, v drugem delu pa je avtor dodal še 55 skladb, ki so bile baletno uprizorjene, čeprav prvotno niso bile napisane za baletno izvedbo, in s tem razširil vpogled v slovenski gledališki ples. Vsako delo je opremljeno z imenom skladatelja, koreografa, kostumografa, scenarista, dirigenta ter letnico nastanka dela. Posameznemu naslovu so dodana imena oseb, kratka vsebina in podatki o tem, kje je shranjeno notno gradivo. Avtor se v vodniku ni omejil zgolj na podatek o premieri, kot je to storil v prvi izdaji, temveč je popisal tudi vse dosegljive naslednje izvedbe posameznih del z izvajalci. Če je bilo delo posneto na televiziji, je dodal še podatek o dolžini posnetka. Zanimivi so pestro oblikovani podnaslovi baletnih del, ki jih je avtor izpisal pri vsakem posameznem delu kot dopolnitev naslova, na primer *Baletna zgodba v štirih dejanjih*, *Koreografska suita v petih stavkih*, *Mimična igra v enem dejanju*, *Balet po ideji Cankarjevega Kurenta* ali preprosto kar *Balet* in drugo. V sklepnem delu knjige so različna kazala, ki večajo povečajo vodnika: posebej so razvrščeni naslovi del, imena skladateljev, scenaristi in koreografi s svojimi deli.

Vodnik po operah slovenskih skladateljev je zasnovan in oblikovan podobno kot baletni; naslovi so razvrščeni po abecedi in opremljeni z osnovnimi podatki, svojo sorodnost pa vodnika izpričujeta tudi s svojim videzom. V vodniku je predstavljenih 115 opernih del, ki jih je ustvarilo 47 slovenskih skladateljev, izpuščene pa so spevoigre in operete, kar je sicer razvidno že iz naslova publikacije. Predvidevamo, da Henrik Neubauer načrtuje še izid tretje knjižice, vodnik po spevoigrah in operetah slovenskih skladateljev, do takrat pa moramo podatke o Tičniku ali Jamski Ivanki še vedno iskati v prvi Neubauerjevi izdaji iz leta 1992. Povezava treh avtorjevih del je delno nakazana v obširnem kazalu opernega vodnika. Poleg opernih del so tu navedena tudi dela iz baletnega vodnika, kar je avtor posebej označil, pri naštetih spevoigrah in operetah pa manjka lokacijska oznaka, ki bi bralce usmerila v prvo avtorjevo publikacijo, po kateri je kazalo tudi prevzelo naslov – Glasbeno-gledališka dela slovenskih skladateljev. To kazalo bralca zavaja k neuspešnemu iskanju teh del po sami publikaciji tudi zato, ker je izostalo kazalo vseh del, ki so obravnavana zgolj v opernem vodniku. Hkrati kazalo vsebuje tudi dva avtorja in delo, ki ga ni najti v nobeni od doslej imenovanih Neubauerjevih publikacij (Bajka o slavčku Rafka in Viktorja Fabianija). Sledijo še kazala imen libretistov, dirigentov in režiserjev z njihovimi deli. Zanimivi so podatki o

piscih besedil glasbenoscenskih del, saj se je izkazalo, da so to v najštevilnejših primerih kar slovenski skladatelji sami. Izbor njihovih imen je avtor v uvodu pojasnil; upošteval je vse slovenske skladatelje, tako tiste, ki so živeli v tujini (in nam je njihovo delo že znano), kot skladatelje drugih narodnosti, ki so ostali pri nas ali pa delovali le nekaj časa.

Ob prebiranju baletnega in opernega vodnika Henrika Neubauerja je nastal ugoden trenutek, ko lahko premislimo tudi o estetskih merilih, ki bi jih lahko takšno delo vključevalo. Nehote se je porodil pomislek o tem, ali je vrednost vodnika zgolj v doslednem informiranju o dogajanju na določenem področju ali lahko ponudi še kaj več kot to. Vse preveč smo popustili v tolerantnosti, da sprejemamo vsakršno oblikovanje zvoka za umetniško glasbo, avtorje te glasbe pa imenujemo skladatelje, čeprav nam največkrat že slušna izkušnja narekuje drugače. V času, ki hlasta po razvrednotenju vsega, se zdi, da bo že v naslednji dopolnitvi vodnikov bolj problematičen premislek besede "skladatelj", kot pa je bila morda za avtorja tokrat zahtevna določitev pojma "slovenski".

Lidija Podlesnik

Slavica Mlakar: *Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka*. Tolmin, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, 1999. 48 str.

Le ljubeči skrbi sorodstva, ki ni dovolilo, da bi se tisto malo dokumentov in slikovnega gradiva, kar je ostalo v zapuščini pevke Gabrijele Mrak, ne porazgubilo, in predvsem profesorici Slavici Mlakar iz Tolmina, ki je ves ta zaklad zbrala in obogatila z dodatnim informacijami, gre zahvala, da je današnja slovenska javnost – tudi strokovna (!) – tričetrto stoletja po smrti Gabrijele Mrak sploh izvedela, kako imenitno pevko smo imeli Slovenci v časih, ko smo boljše pevce našega rodu lahko prešteli na prste ene roke. Profesorica Mlakarjeva je s pomočjo Knjižnice Cirila Kosmača v Tolminu in občine Tolmin ob razstavi o naši pevki v maju in juniju 1999 v Tolminu izdala strokovno vzorno publikacijo, ki jo tudi zaradi bogate in lepe likovne opreme z veseljem jemljemo v roke. Poleg vsega, kar se dandanes da izvedeti o življenju in delu Gabrijele Mrak, najdemo v knjižici njen rodovnik, njeno umestitev v prostor in čas, podroben kronološki pregled njenih opernih in operetnih nastopov z navedbo imen skladateljev, naslovi del in vlog, v katerih je nastopala, in letnico nastopa. Sledita še strnjen pregled njenih koncertnih nastopov in seznam vseh opernih in operetnih vlog, v katerih so jo videli in slišali.

In kdo je bila ta neznanka Gabrijela Mrak, ki je zdaj končno deležna takšne znanstvene pozornosti?

Rodila se je 28. aprila leta 1852 v Tolminu kot nezakonska hčerka Ane Sfiligoj in finančnega preglednika Jakoba Mraka. V najstniških letih se je skupaj z očetom preselila v Gradec, tam je kmalu opozorila na svoje pevske sposobnosti in začela študij solopetja. Kariero je začela v sezoni 1877/78 v Deželnem gledališču v Gradcu. Zanimivo je, da je v tej prvi sezoni nastopala samo v operah, kar se potem, ko je zaslovela predvsem kot operetna pevka, ni več ponovilo. Kot je bila v tistih časih navada, je skoraj z vsako sezono menjala gledališče, v katerem je nastopala – med njimi so bila tudi zelo ugledna, kot na primer Krollova opera v Berlinu, Theater am Gärtnerplatz v Münchnu, Rezidenčno gledališče v Dresdnu in, tega ne smemo pozabiti, eno sezono (1894/95) tudi v nemškem Deželnem gledališču v Ljubljani. Sicer pa sta bili pomembnejši postaji njene kariere v Innsbrucku, predvsem pa v Regensburgu. Na to bavarsko mesto se je močno navezala, postalo je njen drugi dom in tja je odhajala tudi potem, ko ni več nastopala. Zakaj je odklanjala zelo dobro honorirane nastope na Dunaju, v New Yorku, Peterburgu in Milanu, danes ni mogoče ugotoviti. Operno in operetno publiko je s svojimi nastopi osrečevala s sedeminstiridesetih odrov na Avstro-Ogrskem, v Nemčiji in Odesi. Svojo gledališko kariero je končala po dvajsetih letih nastopanja leta 1896 v Varaždinu in se vrnila domov. Predala se je pedagoškemu delu v Trstu, ob tem pa je, tu in tam, nastopala do svojega enainpetdesetega leta še kot koncertna pevka. Po letu 1915 je začela bolehati, zdravljenje ji je povzročalo precejšnje gmotne težave, ki pa jih je premagovala tudi s prijateljsko pomočjo iz Regensburga. Umrla je 9. aprila leta 1928 v Tolminu, predana poklicu, saj si svoje družine ni nikoli ustvarila.

Vprašati se moramo seveda tudi, zakaj je med Slovenci spomin nanjo zbledel, bolje rečeno, zakaj pravzaprav o njej nikoli nismo ničesar vedeli. Poleg nekaj koncertov, na katerih je sodelovala samo z nekaj točkami v Ljubljani, Tolminu in Portorožu, ter enoletnega angažmaja v ljubljanski nemški operi, ki pa ga je slovenski tisk iz narodnostnih razlogov ignoriral, Gabrijela Mrak na območju današnje Slovenije ni nastopala in torej kakšnih vidnejših sledov v naši zavesti seveda ni mogla zapustiti, na tujem pa si je prislužila vzdevek "operetne primadone".

Peter Bedjanič

Luisa Antoni: *Oder, šola življenja / Operni pevec Danilo Merlak.* Trst, Mladika, 1999. 47 str.

Ob 20. letnici smrti se je škedenjska skupnost s spominsko publikacijo oddolžila svojemu rojaku, velikemu slovenskemu opernemu pevcu Danilu Merlaku. Publikacijo uvaja vezilo pesnika Pavla Oblaka ob 25-letnici umetnikovega delovanja, osrednje besedilo pa uokvirjajo besede slovesa takratnega ravnatelja Opere in baleta ljubljanskega Slovenskega narodnega gledališča Cirila Cvetka ter misli, ki jih je za izdajo prispevala umetnikova hčerka Neva.

Vsebina je razdeljena na posamezne postaje Merlakovega življenja in umetniške poti. Avtorica nas vodi prek Merlakovega domačega Škednja v tržaškem zaledju in spomni bralca na osebnosti, ki so sooblikovale škedenjski glasbeni in kulturni utrip in ki so na umetnikov razvoj posredno vplivale. Opiše Merlakovo pevsko in poklicno šolanje ter prve poklicne izkušnje v zboru tržaškega gledališča Verdi in tudi solistični debut. Krajše poglavje opisuje odločitev za kratko pevsko delovanje v Splitu, kjer je Merlak razširil seznam vlog in si nabral marsikatere potrebne izkušnje.

Sezono 1948/49 je Merlak začel v opernem gledališču v Mariboru. Tam je začel zares uspešno obdobje pevskega dela, najprej z Osminom in pozneje z mnogimi velikimi basovskimi vlogami od Deda Mraza, Basillia in npr. Ferranda. V Mariboru se je prvič spoprijel tudi z Mefistom, ki je postal z leti njegov osrednji glasbenoodrski lik.

Po treh sezonah v Mariboru je bil Danilo Merlak angažiran v ljubljanski Operi. V številnih izjemnih sezonah je bil glavni steber tega gledališča vse do bolezni in smrti v letu 1979. To poglavje izdaje je seveda najobsežnejše in opozori na večino pomembnih umetnikovih vlog od značilnega italijanskega, slovanskega, tudi nemškega repertoarja do postavitve slovenskih opernih junakov in basovskih likov takrat sodobnih opernih junakov. Ta del publikacije je najizčrpnější, čeravno vsebina ne teče vedno enovito in pogrešimo predvsem večjo časovno in krajevno sistematičnost besedila. To je prepredeno z odmevi iz ne vedno navedenih kritik in citatov. Avtorica se dotakne tudi Merlakovega pevskega dela v Trstu in delovanja nekaterih drugih, prav tako pomembnih opernih umetnikov s Tržaškega. V celoti bralec pogreši bolj urejen in sistematičen pristop k bogati snovi.

V osrednjem delu izdaje se seznanimo tudi z uspehi Danila Merlaka na italijanskih in mnogih drugih evropskih odrih, kjer je kot član ljubljanskega ansambla doživel opazne uspehe z Mefistom, italijanskimi junaki in osrednjimi liki slovanskih opernih uspešnic. Opisano je tudi njegovo delovanje, neka-

teri kritiški odmevi opozarjajo tudi na to področje umetnikovega delovanja. Omenjeno je umetnikovo praznovanje 25-letnice glasbenogledališkega dela z Don Kihotom, publikacijo pa zaokrožijo kratki odlomki umetnikovih osebnih spominov in misli.

Ob branju ne vedno preglednega povzetka Merlakove umetniške poti sledimo tudi nekaterim vsebinskim izletom v biografije drugih umetnikov, in poročilom o gostovanjih ljubljanske opere na Tržaškem. Podatki so sicer zanimivi, a vsebinsko vendarle drugotni in izstopajo iz osnovnega monografskega okvira. Ti poudarki, marsikdaj podrobneje opremljeni z opombami kot osrednje besedilo, osnovno vsebino preusmerijo, bralca zbegajo in zavedejo na drugo, sicer prav tako zanimivo področje.

Publikacijo spremljajo številni dokumenti: že omenjeno slovo ravnatelja opere Cirila Cvetka, nekatera pisma: Rada Simonitija, Mitje Šarabona, Ksenije Vidali, Danila Švare. Odrski lik Danila Merlaka pa slikovito prikažejo fotografije, tiste z odra, zaodrja in iz zasebnega življenja. Bralec, ki bi si želel zaokroženega prikaza dela velikega slovenskega opernega pevca, pogreša več malodane statističnih, a nadvse koristnih podrobnosti, npr. temeljit seznam vlog, število predstav, ter še nekatere druge možne indekse in prikaze, ki so v tovrstnih izdajah vedno dobrodošlo vodilo po tudi sicer bogati snovi.

Kljub pripombam pa je izdaja dobrodošel spomin na pomembnega umetnika, ki je več kot dve desetletji oblikoval slovensko operno življenje, in morda začetna pobuda za obširnejše monografsko delo.

Tomaž Faganel

Ljerka Perči: Prilog poznavanju života Ivana Padovca 1800–1973. Varaždin, samozaložba, 2000. 20 str.

Ivan Padovec 1800.–1873. Okviri za životopis. Državni arhiv Varaždin, Varaždin, 2000. 36 str.

Varaždinska voskarnica Rosina. Državni arhiv Varaždin, Varaždin, 2000. 32 str.

Tri izdaje, ki so v lanskem letu izšle v Varaždinu, vsaka na svoj način dopolnjujejo in zaokrožajo vedenje o varaždinskem glasbeniku, kitaristu in skladatelju Ivanu Eugenu Padovcu.

Prispevek k biografiji Ivana Padovca je avtorica Ljerka Perči izdala v samozaložbi. V izdaji se najprej posveti poglobljenemu opisu glasbenih prireditelj na Dunaju l. 1818, v času Padovčevega prvega bivanja v prestolnici. Ti

glasbeni dogodki naj bi ob spremljanju predvsem koncertov slavnega kitarista Giulianija odločilno vplivali na Padovčevo glasbeno pot, čeravno avtorica "kronskih" dokazov za to trditev zaradi raznovrstnosti arhivskega gradiva še ne more navesti. V nadaljevanju Ljerka Perči omenja drugo skladateljevo bivanje na Dunaju v l. 1829 in podrobneje opisuje dokumentirane in druge še možne umetnikove nastope v javnosti in zaprtih meščanskih okoljih. Predvsem želi razjasniti navedbe, ali je Padovec zares nastopal v Theater an der Wien, in to v navzočnosti cesarske družine. Sklepni del publikacije posveti avtorica razjasnjevanju, povzemanju in dopolnjevanju podatkov o izdajah Padovčevih del predvsem s strani založbe Werner – odpira tudi vprašanje sedeža te založbe – in drugih skladateljevih založnikov na Dunaju (Diabelli, Haslinger), v širšem avstrijskem prostoru, Nemčiji (München, Frankfurt, Leipzig, Weimar) in na Češkem (Praga), pri čemer načem tudi vprašanje podrobnosti dosedanjih navedb o skladateljevih tiskih v hrvaškem zgodovinoopisju. Dodaten možen prispevek k opisu življenjske poti in glasbenega delovanja Ivana Padovca vidi Ljerka Perči predvsem v še podrobnejšem pregledu predvsem dunajskih koncertnih sporedov, pogledu v glasbeni utrip dunajskih salonov ter podrobnem popisu prav vseh Padovčevih tiskov. Razprava je izčrpno opremljena z opombami, dodani pa so tudi seznama virov in literature ter povzetek v nemščini.

Druga publikacija je spremna publikacija – mnogo več kot le osnovni katalog – k razstavi Ivan Padovec 1800.–1873. Razstavo je s sodelovanjem Karmen Levanič zasnovala Ljerka Perči, ki je po temeljitem pregledu arhivskega gradiva prispevala podroben prispevek o širših članih skladateljeve družine. Opisane so življenjske poti in poklicno delovanje posameznih prednikov, avtorica pa je sestavila tudi natančen rodovnik, ki kot predhodni kratki življenjepisi prednikov seže daleč nazaj na začetek 18. stoletja in se zaokroži s skladateljevo ožjo družino. Karmen Levanič je za katalog prispevala poročilo o obsegu, vrsti arhivskega in hraniščih virov za študij Ivana Padovca in njegove družine, Darko Petrinjak pa je za publikacijo napisal zgoščen, a izčrpen skladatelj življenjepisi. Sledi podroben popis 120 razstavnih eksponatov, arhivskih dokumentov, portretov, drugih likovnih dokumentov in predmetov z uvodom Ljerke Perči. Vsi vsebinski deli izdaje imajo povzetke v nemščini.

Tretja publikacija Državnega arhiva iz Varaždina pa se varaždinskega rojaka, kitarista Ivana Padovca, dotika samo posredno. Predstavlja razstavni katalog o varaždinski družini medicinarjev Rosina, ki je v rodovniku skladatelja tudi omenjena, sicer pa ob številnih izdelovalcih mila pomeni pomemben člen v zgodovini obrtne dejavnosti v tem mestu. Tudi ta razstavni katalog spremljajo krajše razprave o obeh cehovskih dejavnostih v mestu. Ljerka Perči po-

drobneje piše o obeh obrteh v Varaždinu in predvsem o Padovčevih predhodnikih, ki so se ukvarjali z medicinarstvom. Tudi ta spremna publikacija k razstavi podrobneje navaja vse eksponate, dokumente in predmete, besedila pa spremljajo ustrezne opombe in povzetki v nemškem jeziku. Obe spremni izdaji k razstavama je založil Državni arhiv v Varaždinu, vse tri pa so no del v mozaiku širšem poznavanju pomembnega varaždinskega glasbenika 19. stoletja.

Tomaz Faganel

... prevodov

Niall O'Loughlin: *Novejša glasba v Sloveniji. Osebnosti in razvoj*, prevedla Mojca Menart. Ljubljana, Slovenska matica, 2000. 341 str.

Gre za prevod z novimi raziskavami dopolnjene doktorske disertacije *Slovenian Composition Since the First World War*, obranjene l. 1978/79 na Univerzi v Leicesteru. Avtorja, britanskega muzikologa Nialla O'Loughlina, poznamo predvsem po vrsti prispevkov o sodobni slovenski resni glasbi.

Študija je razčlenjena na trideset poglavij. Premišljeno so opremljena s številnimi notnimi izseki iz obravnavanih glasbenih del. Vendar kljub obsežnosti izvajanja, katerega *narava in namen* (11–13) želita "osvetliti zgodovinsko mesto slovenske glasbe ter pomen in značilnosti mnogih skladb", avtor ne dopušča, skladno z uvodoma predstavljenim načelom, da bi študija "prerasla razumna razmerja".

Kaže, da sta smiselna vsebinska povezava in jasen tok misli rezultat spoznavnega pristopa, za katerega so značilna tri med seboj sicer povezana, vendar teoretsko različna gledišča.

Prvo prinaša splošno, tehtno odmerjeno umestitev dogodkov v zgodovinsko-idejno okolje ali, z avtorjevimi besedami, "miselni okvir", ki je bralcu dejansko vseskozi v oporo. Poleg drugega poglavja (*Slovenska glasba v času in prostoru*) skušajo obravnavane skladbe, skladatelje in idejne vzgibe umestiti v čas in prostor še naslednja poglavja: (3) *Glasbeni predhodniki*, (9) *Zgodnji omejeni vpliv Kogoja in Osterca*, (11) *Neoklasicistični simfoniki*, (12) *Slovenski protitok ljudski glasbi*, (13) *Druge poveljne smeri*, (14) *Skladatelji se iščejo*, (16) *Naprej od tradicionalizma: Škerl in Merkù*, (17) *Povezave z jazzom: Božič in Mihelčič*, (18) *Dvanajsttonska serialnost*, (19) *Nekateri moderni tokovi: Šivic in Štuhec*, (25) *Novi tokovi v glasbi Matičiča, Štuheca, Mihelčiča, Božiča in*

Srebotnjaka, (28) *Nazaj k tradiciji?*, (29) *Mlada avantgarda* in (30) *Odkod ir kam?..*

Drugo gledišče razkriva kompozicijsko-tehnično plat glasbenih del. Posameznega skladatelja in njegovo ustvarjalnost, upoštevajoč časovno zaporedje, prikazuje ob kratkih opisih pomembnejših stvaritev. O'Loughlinove analitične in praktične izvajalske izkušnje tako prispevajo k vsebinski prečiščenosti zlasti naslednjih poglavij: (4) *Lucijan Marija Škerjanc*, (5) *Blaž Arnič*, (6) *Marjan Kozina*, (7) *Marij Kogoj*, (8) *Slavko Osterc*, (10) *Zvonimir Ciglič*, (15) *Uroš Krek*, (20) *Milan Stibilj, samotni svetovljan*, (21) *Jakob Jež*, (22) *Ivo Petrić*, (23) *Lojze Lebič*, (24) *Primož Ramovš*, (26) *Dramska glasba Darijana Božiča* in (27) *Vinko Globokar*.

Tretje gledišče pravzaprav dopolnjuje obe predhodni z avtorjevimi komentarji in vrednotenjem posameznih analitičnih izsledkov. O'Loughlin jih vpleta v ustrezne "postaje" evropske glasbe 20. stoletja in osvetljuje znotraj vogelnikov ustvarjalskega razvoja posameznega skladateljskega opusa z domiselnimi, predvsem pa širokogledimi in jedrnatimi vzporednicami.

Redka stališča, ki so za slovenskega bralca morda preostra – na primer: razen simfonične in koncertantne glasbe Lucijana Marije Škerjanca, meni O'Loughlin, je "druga stran njegove glasbene osebnosti [...] manj pomembna, ne pa zanemarljiva" (20) – , kaže spričo zasnove celote razumeti kot rezultat neizbežne epistemološke samozamejitve. Ne gre za vsebinske šibkosti. Po eni plati je namreč očitno, da avtorjevo vedenje o slovenski kompozicijski praksi izhaja iz temeljitega analitičnega soočanja s posameznimi skladateljskimi opusi. Po drugi plati pa O'Loughlinovo izvajanje temelji na tako rekoč klasični glasbenohistoriografski izkušnji, za katero je značilno, da ohranja za tovrstna dela potrebno "posplošujočo natančnost" – določeno distanco, oprto na piščevo moč avtonomne glasbene in glasboslovne presoje. Oboje mu – utemeljeno – ponekod dopušča odkritosrčno priostrene formulacije, kakršna je recimo o skladbah, ki jih je v petdesetih letih napisal Ivo Petrić (239): "Pisal je primerno glasbo, občasno z navdihom."

O'Loughlinova knjiga je dragocena študija o slovenski glasbi 20. stoletja. Verjetno je bo vesel vsak koncertni obiskovalec, poslušalec resne glasbe, pa tudi tisti, ki se z njo podrobno seznanja. Predvsem slednji bo najbrž opazil nerazumljivo in nekoliko motečo formalno rešitev založbe. Zavaja že neustreznost naslov. Ne gre namreč za knjigo o novejši glasbi v Sloveniji: avtor obravnava izključno *slovenske skladatelje* resne (koncertne, arteficialne, umetniške) glasbe 20. stoletja in njihova glasbena dela, ne pa vseh glasb, ki sodijo v slovenski glasbeni prostor minulega stoletja. Nekoliko tudi zbega, da zadnjemu poglavju sledijo po poglavjih razvrščeni sezname literature, ki je v

celoti (vključno s partituro, izpuščenimi iz končnega seznama) že navedena v opombah pod glavnim besedilom, ni pa potrebnega imenskega in ne – v tem primeru morda manj potrebnega, vendar ne manj uporabnega – pojmovnega kazala. Ob morebitnem ponatisu knjige bi bilo nemara priročno priskrbe ti tudi končni seznam obravnavanih glasbenih del, ki bi bil v precejšnjo pomoč “uporabnem” branju O’Loughlinove knjige.

Njen razved v Sloveniji nakazuje naslednji podatki. Od izida zadnje tematsko vsaj delno sorodne knjige, *Slovenska glasbena dela* Andreja Rijavca, sta pretekli že dobri dve desetletji. Še nedokončani zgodovinski prerez slovenske glasbe Lojzeta Lebiča, ki je sredi devetdesetih let izhajal v Naših zborih, je tehten glasbenozgodovinski prispevek, ki vsebinsko posega tudi v devetdeseta leta 20. stoletja. Toda Lebičeva kratka zgodovina *celotne* slovenske glasbe tako po obsegu kot vsebini in zasnovi ni primerljiva z O’Loughlinovim delom. V drugi polovici devetdesetih izdani informator o sodobnih slovenskih skladateljih Franca Križnarja, ki je opremljen z lepimi fotografijami predstavljenih ustvarjalcev Tihomirja Pinterja, pa sodi v publicistični žanr. Publikacija, zasnovana kot niz mini intervjujev, ne ponuja drugega razen vrste odtržkov iz vsakdana posameznih skladateljev in izbora podatkov iz njihovega dosedanjega življenja in dela. Obstaja sicer še vrsta pomembnih delnih raziskav, objavljenih v glasboslovnih revijah in zbornikih. Vendar O’Loughlinova popotnica knjigi med slovenske bralce, izrečena na tiskovni predstavitvi: “Vesel sem, da vam lahko predstavim vašo glasbo!”, ob omenjenem ne odzvanja le kot (nedvomno dobrodošel) glas “pogleda od zunaj”, kakor je prevajalka pozdravila izid knjige. O’Loughlinove zahvalno izrečene besede imajo namreč (ne le za slovensko glasboslovje) nekoliko širši “orientacijski” pomen, ki načenja vprašanje “vpletanja neizrečenega” (V. Biti), vprašanje o primerljivem “pogledu od znotraj”.

Razumevanje te sistemsko-“teoretične” zagate je seveda prepuščeno bralcu, dejstvo pa je, da je prevod knjige Nialla O’Laughlina edina recentna “zaobjemajoča” študija slovenske glasbe od konca prve svetovne vojne do devetdesetih let 20. stoletja.

Leon Stefanija

Michel Chion: *Glasba v filmu*, prevedli Irena Ostrouška in Anuša Trunkelj. Ljubljana, Slovenska kinoteka, 2000 (Zbirka Imago). 349 str.

Film. Če bi apostrofirali Nietzscheja, bi lahko zapisali: *Rojstvo filma. Duha glasbe*. Besedilo bi seveda posvetili Richardu Wagnerju in njegovi ideji o *Gesamtkunstwerk*. Prav to pa je film v svojem bistvu. Chion je že pred dvajsetimi leti postavil temeljno idejo, na kateri gradi svojo teorijo o filmskem zvoku, o glasu, o glasbi, o vseh pojavnih oblikah slišnega znotraj filmske umetnosti. Njegova najizrazitejša in najdrznejša izjava je prav gotovo ta, da je zvočni film “spodnesel tezo o filmu kot vizualni umetnosti”.¹ Vsekakor pa moramo razumeti njegovo analitično držo skozi optiko študija in teorijo filmske glasbe, kar je mnogo več kot prostodušno besedičenje polpismenih muzikantov ob gibljivih sličicah, kar se med Triglavom in Piranom hitro poime nuje *filmska glasba*, njihovo počenjanje pa celo *komponiranje glasbe za film*. A v tem besedilu ni prostora za *teorijo filmske glasbe*, saj še niti akademski krogi ne zmorejo pogledati v oči filmski in scenski glasbi kot enakovredni partnerici večerne koncertne toalete. Tako pač je. Zato se tudi s komponistom in teoretikom, kot je Michel Chion, ukvarja tako malo ljudi – tukaj. V Franciji, na univerzi Paris III in na inštitutu, kjer predava režijo zvoka – vsaka podobnost z dramaturgijo zvoka je zgolj naključna² –, ga poslušajo veliko številni ljudje iz vse Evrope, založba *Editions de l'Étoile – Chaiers du cinéma* v Parizu pa njegove eseje in knjige tiska v nemajhnih nakladah. Tako tam. Tam kjer se je film pred več kot sto leti rodil.

Knjiga *Glasba v filmu* je nekakšen del njegove trilogije (*Zvok v filmu. Glas v filmu*), morda celo najkompleksnejša, kar se glasbenega polja tiče. Razumljivo je, da se glasba, ki se dotika filma, dotika še marsikatero drugo panogo: od sociologije, psihologije, filozofije in zgodovine, pa vse do fizike elektroakustike, režije, dramaturgije in ne nazadnje kompozicije. Kar zajeter zalogaj. Toda ali nismo uvodoma zapisali, da je film *Gesamtkunstwerk*? Ne, tukaj nam najprej R. Clair ponuja misel: “Opazoval sem odhajajoče gledalce po poslušanju nekega zvočnega filma. Videti je bilo, kot da bi odhajali iz koncertne dvorane. Niso bili zatopljeni v prijetno otrplost, ki nam jo podari vstop v deželo čistih slik. Sproščeno so se pogovarjali, se smejali, si prepevali zadnji refren iz filma. Niso izgubili občutka za realnost.”³ Kaj je v tem primeru *realno*? Vsekakor ne to, kar pri filmu slišimo ali vidimo. Realno nastaja izver

¹ Chion, Michel: *La Voix au cinéma*, Pariz 1982, str. 57.

² Reichenberg, Mitja: *Dramaturgija zvoka*, v: *Glasba v šoli*, Ljubljana 1995, str. 3–6.

³ René Clair v Londonu leta 1929, ob prvih evropskih projekcijah novih zvočnih filmov: *Cinéma d'hier, cinéma d'aujourd'hui*, Pariz 1970, str. 34.

tega: v gledalcu/poslušalcu. Od nemega filma (ki ni bil nikoli "nem") dalje, se vse vrti tako rekoč okoli zvoka. Vendar je bila "... za Edisona projekcija slik dopolnilo fonografu in naj bil rabila predvsem temu, da bi omogočila videti osebe, katerih glas, zapisan na valju, je bilo slišati. Tako kot se dandanes telefon izpopolnjuje z videofonom."⁴ Ne moremo izpustiti dejstva, da je glasba najprej služila samo temu, da je preglasila ropotanje projektorja in še ni imela nobene povezave s filmom. Ali drugače: *film* ni imel nobene povezave z glasbo. Šele njuna poroka pomeni komplementarni razvoj obeh panog, saj je bil film v letih 1905–1907 v veliki zagati: meščanstvo se ga je že naveličalo, revnejših slojev ni zanimal, koncerti pa niso bili slabo obiskani ne od enih ne od drugih ...

Poglejmo samo droben stavek, ki ga M. Chion navrže v podpoglavju dela za naslovom *Glasba kot element in kot sredstvo*: "Preden glasba služi filmu, ga simbolizira."⁵ Če vzamemo za razumevanje tega osnovno tezo simbola, ki lahko prehaja iz imanentnega stanja zavesti na nekakšno površinsko dotikanje vidnega, potem gre v tej trditvi hkrati za izjemno simbiozo in hkrati za absurd: simbolizirati nekaj, kar služi v svojem bistvu že simbolnemu svetu in ga s tem tudi manifestira. V tem kontekstu moramo potem gledati film le kot bežeče negibne slike, ki se šele s pomočjo gledalčeve sposobnosti povezovanja tako ločenih "simbolov" stapljajo v kader, sekvenco ipd. Vendar je to samo ena smer tega razmišljanja. V tem smo lahko celo tako korektni, da jemljemo glasbo kot izjemno avtoritativno umetnost in ji pripišemo sposobnost simboliziranja, čeprav vemo, da to ni njen namen. Pa vendar – le takrat in na takšen način nastane edino umljiv spoj med glasbo/zvokom in filmom/sliko: da ga (film) torej simbolizira, nato pa reinterpreтира skozi svojo abstraktno notranjo kompozicijsko shemo (o tem je že Adorno pisal traktate), ki pa je več kot ukvarjanje z nekako milozvočnostjo v lepozvočju, ali kot bi rekli nekoč *status in statu*. "Zabeležimo še, da nas ta vznemirjeni, razkosani, krivdo čuteči, neprijetni voajerizem, ki ga kaže film ob tem tako nenavadnem delu, kakršna je instrumentalna izvedba, precej spominja na pornografski film. Glasbene izvedbe kot delo materialnega akta (ki prisvaja nematerialna razmerja zvokov in not) dobesedno ni mogoče filmati, tako kot ni mogoče posneti spolnega akta in užitka. Sicer pa je zabavneje videti, kako je v klasičnem hollywoodskem filmu v treh prikazih zelo natančno določeno, da mora biti telo igralca delno zakrito s kadriranjem, z zornim kotom ali pa s kakšno preišljeno postavljeno virtualno oviro: pri delni ali popolni goloti (tu seveda ne mislimo na

⁴ Marcellini, Sergio: *La musica nel film*, Ed. Cinecittá, Milano 1973, str. 132.

⁵ Chion, Michel: *Glasba v filmu*, Ljubljana 2000, str. 142.

spolni akt, niti na tistega ne, ki bi si ga lahko zamišljali v zunanosti polja), kadar nam sugerirajo kakšno grozno pohabljenost ali rano; in končno ... kadar igralec igra klavir in so njegove roke skrite. Tej konvenciji bi se lahko le nasmehnili, če se ne bi hkrati skozi razodevala nekakšna slutnja o nemožnosti filmanja instrumentalne izvedbe v njeni nerazdrobljeni celoti."⁶

Chionova knjiga *Ecrire un scénario (Napisati scenarij)* iz leta 1986 (v slovenskem jeziku je izšel prevod že naslednje leto) pa je sploh temeljni kamen in kulturna knjiga vseh, ki si želijo kakorkoli prav nalahno odškripniti vrata in usmeriti pogled v filmski soj ustvarjalnosti. M. Chion nenehno poudarja, da je pomembno razumeti, kaj je film in kaj sporoča, saj je fabula samo okvir, na katerem ali za katerim visi umetnina. Zvočni prostor je zanj kot za komponista izjemno pomemben, prav zato pa knjiga *Glasba v filmu* razkriva vrsto zakladov in zakladnic, ki naredijo "pravi" film zares tudi velik. V knjigo je z izjemnim občutkom za poante smiselnih izjav uvrstil mnenja mnogih kvalitetnih ustvarjalcev. Tako najdemo v knjigi velika imena, kot so Robert Altman, Ingmar Bergman, Luis Buñuel, Charles Chaplin, Francis Ford Coppola, Sergej Mihajlovič Eisenstein, Federico Fellini, Alfred Hitchcock, Stanley Kubrick, Sergio Leone, Andrej Tarkovski, Luchino Visconti in Wim Wenders, če omenimo le nekatere.

"Danes in tukaj glasba družbenih antinomij ne more drugače upodobiti kot v svoji strukturi, antinomij, ki so krive tudi za njeno izolacijo. Toliko boljša bo, kolikor globlje bo znala v svoji podobi izoblikovati moč teh protislovij in nujnosti, da jih družbeno presežemo; kolikor čisteje bo v antinomijah lastnega jezika oblik izrazila stisko družbenega stanja in v šifrirani pisavi trpljenja klicala k spremembi. Ne pomaga ji, če strmi v družbo zgrožena, da si ne zna pomagati: svojo družbeno funkcijo natančneje izpolnjuje, če upodablja družbene probleme v svojem lastnem gradivu in v skladu s svojimi oblikovnimi zakoni, saj jih v sebi vsebuje vse do najbolj notranjih celic svoje tehnike. Naloga glasbe kot umetnosti postane s tem nekako analogna nalogi družbene teorije."⁷ Nepovezanost in nerazumevanje glasbe kot nekakšni konjunkciji vidnega sveta z notranjimi podobami sta seveda podobni zatiskanju ušes z obema rokama in hkrati izvajanju piruete na valovih Wagnerjevega Rena. Prav zato pa je pomembno, da skupaj z Chionom in Adornom zapišemo, da "glasba ni ideologija nasploh, temveč je samo toliko ideološka, kolikor je sprejnjena

⁶ Chion, Michel: *Filmer la musique / Filmati glasbo*, v: *Zvok v filmu (Le son au cinéma)*, Editions de l'Etoile/Cahiers du cinéma, Pariz 1985, prevod Jelka Kernev v: *Lekcija teme: zbornik filmske teorije*, Ljubljana 1987, str. 212-213.

⁷ Adorno, Theodor W.: *Zur gesellschaftlichen Lage der Musik*, v: *Zeitschrift für Sozialforschung* 1 (1932), str. 105.

zavest. Potemtakem bi morala sociologija glasbe začenjati na razpokah in režah glasbenega dogajanja, kolikor ni vse to samo subjektivna slabost posameznega komponista. Skoz umetniško kritiko je tudi socialna kritika. Kjer je glasba v sebi izoblikovana razklano, antinomično, vendar prekrita s fasado ujemanja, namesto da bi bile antinomije razrešene, je zmeraj ideološka: sama ujeta v spretno zavest. Pri interpretacijah, ki se gibljejo v tem obzorju, mora senzibilnost odzivanja nadomestiti tisto, kar zaenkrat manjka metodi, ki jo je mogoče tradirati in pri kateri to pomanjkanje morda sploh ni naključno.⁸

Knjiga *Glasba v filmu* nas popelje skozi zgodovinske in teoretske koncepte ene in druge umetnosti, tako da lahko najdemo v njej tisto presečišče, ki nas kar najbolj zanima. Njen avtor, Michel Chion, pa z obvladanjem ene in druge plati izjemno tekoče, natančno in pragmatično, z besednjakom in širokim pogledom na zgodovino zarisuje pred nami tako glasbene kot filmske spojke, ki nas skozi vso knjigo bogatijo. Knjiga je v prevodu Irene Ostrouške in Anuše Trunkelj izšla lani pomladi pri založbi Slovenska kinoteka v zbirki Imago. Kljub temu da je nastala že leta 1995, je njena vsebina še danes za tukajšnji prostor dokaj neobdelana njiva, tako rekoč prazno polje na meji zapuščenega pašnika. Samo s takšnimi in podobnimi deli bomo lahko korak za korakom pristopili k razumevanju prave *Glasbe v filmu* kot umetnosti, seveda.

Mitja Reichenberg

⁸ Adorno, Theodor W.: *Uvod v sociologijo glasbe*, Ljubljana 1986, str. 87.

OBJAVA

Svetovni glasbeni dnevi – Slovenija 2003 / World Music Days – Slovenia 2003

Ljubljana, Maribor, Postojna, Piran, Portorož; 26. septembra – 3. oktobra 2003

Svetovni glasbeni dnevi – Slovenija 2003 bodo gostili 50 držav in predstavljali glasbeno ustvarjalnost petdesetih držav. Izkoristili bomo enkratno priložnost za predstavitev slovenske ustvarjalnosti in poustvarjalnosti.

Sedež mednarodne organizacije:

- International Society for Contemporary Music, Secretariat c/o Gaudemus Foundation, Swammerdamstraat 38, 1091 RV Amsterdam, The Netherlands, Tel.: + 31.20.6947349, Fax: + 31.20.6947258; e-mail: info@iscm.nl <http://www.iscm.nl>;
- organizirali bomo 22–26 koncertov (Prizorišča: Cankarjev dom, Union, Opera, zunanja prizorišča – Ljubljana; SNG Maribor; Postojnska jama, Predjamski grad; Tartinijev trg – Piran; Avditorij Portorož);
- generalna skupščina ISCM bo imela 4 zasedanja, vsak dan 9.30 – 12.30, predvideni dnevi so: 27. – 30. 9. 2003;
- razstava vseh glasbenih izdaj, ki so kdaj izšle na Slovenskem;
- razstava računalniških sistemov za pisanje not;
- simpozij na temo Notne pisave tretjega tisočletja;
- muzikološki simpozij, tema še ni izoblikovana.

Slovenska sekcija mednarodnega združenja za sodobno glasbo ISCM je od 22. maja 1992 redna članica te mednarodne organizacije. Od takrat smo v tem najstarejšem društvu za sodobno glasbo aktivni bodisi kot ustvarjalci bodisi kot redni in dejavni člani generalne skupščine, ki zaseda enkrat letno, in sicer v času festivala Svetovni glasbeni dnevi, ki ga vsako leto prireja ena izmed rednih članic ISCM. Predsednik ISCM je švedski skladatelj Arne Mellnäs.

Leta 2003 pričakujemo obisk delegatov iz največ petdesetih držav. Polovico sporeda bomo oblikovali s pomočjo mednarodne strokovne komisije, drugo polovico bo pripravilo umetniško vodstvo Svetovnih glasbenih dnevov leta 2003 v Ljubljani.

Organizacija Svetovnih glasbenih dnevov, za katero smo si vsi skupaj prizadevali, saj gre za dolgoročno mednarodno aktivnost slovenskih skladateljev, ponuja slovenskim skladateljem in izvajalcem ter z njimi slovenski državi veliko možnost mednarodne promocije. Leta 1996 so za svojo promocijo poskrbeli Danci, leta 1997 Korejci, leta 1998 so bili promocijsko izjemno učinkoviti Britanci, leta 1999 Romuni, lani pa so bili Svetovni glasbeni dnevi v

Luksemburgu. Bomo leta 2003 za svojo promocijo poskrbeli Slovenci? Tako upam. Storit moramo vse, da nam bo uspelo.

22. maja leta 1992 je slovenska sekcija za sodobno glasbo v Varšavi postala redna članica Mednarodnega združenja za sodobno glasbo – ISCM. To združenje, ustanovljeno avgusta leta 1922 v Salzburgu, ima zdaj skoraj 50 stalnih in nekaj izrednih članic.

Aprila 1998 sem na četrtem zasedanju generalne skupščine ISCM v Manchestru (Velika Britanija), potem ko sem vse navzoče članice z našo namero seznanil bodisi ustno bodisi s pomočjo gradiva, z nagovorom in podrobno obrazložitvijo predstavil našo kandidaturo za leto 2003 v Ljubljani. Povedal sem, da načrtujemo osemdnevni festival septembra ali oktobra leta 2003, da bomo organizirali najmanj 22 koncertov solistične, komorne, zborovske, elektro-akustične, simfonične in baletne glasbe, in med njimi 4–5 simfoničnih koncertov ter nekaj posebnih glasbenih dogodkov, kot bodo na primer: zvočni projekt v Postojnski jami, glasbeni dogodek na Tartinijevem trgu v Piranu, koncert, ki naj bi slavnostno obeležil 80-letnico koncertne dejavnosti Mednarodnega združenja za sodobno glasbo, pa tudi koncert mladih ustvarjalcev z motom Nova glasba za tretje tisočletje, kar je tudi slogan Svetovnih glasbenih dni leta 2003 v Sloveniji.

V Ljubljano bi radi pritegnili nekatere vrhunske izvajalce in med njimi Svetovni mladinski orkester Gustav Mahler, Simfonični orkester frankfurtskega radia, nemški ansambel Modern, dunajski ansambel Klangforum, godalne kvartete Alban Berg, Arditti ali Kronos, pa tudi naše umetnike, kot so Marjana Lipovšek, Irena Grafenauer, Branimir Slokar in Vinko Globokar.

Republika Slovenija je s svojo kulturno in umetniško ponudbo v Manchestru vzbudila veliko pozornost. Dobili smo javno podporo predsednika ISCM, švedskega skladatelja Arneja Mellnäsa, ter še nekaterih pomembnih in vplivnih članov te organizacije in soglasno podporo vseh navzočih članic. 34 držav je glasovalo za Svetovne glasbene dneve v Ljubljani leta 2003. Dobili smo torej organizacijsko in umetniško oblikovanje največje glasbene manifestacije nove glasbe. Mislim, da to pomeni izjemno veliko tako za naše skladatelje kot za izvajalce, tako za naše kulturno okolje kot za slovensko državo, ki bo leta 2003 gostila številna mednarodna združenja in skladatelje, ki praktično 'pokrivajo' ustvarjalnost vsega sveta.

Čeprav bodo Svetovni glasbeni dnevi v Ljubljani šele leta 2003, priprave tečejo že dve leti, lani jeseni pa so predrazpisi že obkrožili svet. Slovenska sekcija ISCM se povezuje s sosednjimi skladateljskimi združenji in asociacijami za sodobno glasbo (Celovec, Trst, Zagreb), pa tudi v okviru neformalnega združenja desetih držav – Musica Danubiana. Navezali smo stike s

francosko sekcijo, povezali se bomo s švicarsko sekcijo ISCM, dogovarjamo se za poglobitev stikov s še nekaterimi evropskimi sekcijami ISCM.

Vsi skupaj moramo za izmenjavo sodobnih glasbenih informacij, pa tudi za širjenje umetniških pričevanj našega časa še veliko postoriti. Imamo veliko svojih umetniških moči – skladateljev in izvajalcev. Poiskali bomo tudi ansamble in orkestre iz srednjeevropskega območja. Kakovost naj bo merilo, po katerem si bodo udeleženci – umetniki in poslušalci – Svetovne glasbene dni 2003 zapomnili.

“Leta 1701 je v Ljubljani začela delovati Academia Philharmonicorum, leta 2003 bodo v Ljubljani ISCM – World Music Days 2003 – New Music for the Third Millenium”

S temi besedami smo v Manchestru vstopili v nov krog mednarodne dejavnosti Slovenske sekcije ISCM Društva slovenskih skladateljev, pred nami pa je že prvi osnutek z utemeljitvami programskih izhodišč.

Organizacija generalne skupščine ISCM in mednarodnega festivala Svetovni glasbeni dnevi je zahtevno opravilo, saj gre za enkratno prireditev s specifično obliko in vsebino. S sklepom Upravnega odbora DSS, ki predstavlja Slovensko sekcijo ISCM, s tihim soglasjem Ministrstva za kulturo ter s sklepom iniciativnega odbora za organizacijo SGD 2003 sem kot predsednik Slovenske sekcije ISCM DSS in kot pobudnik za kandidaturo generalne skupščine (GS) ISCM in festivala Svetovni glasbeni dnevi prevzel umetniško vodstvo mednarodnega festivala Svetovni glasbeni dnevi. Zavedajoč se kompleksnosti prevzetega dela sem sestavil vodstveno strukturo, ki v posameznostih že deluje, v nekaterih delih se na delovanje pripravlja, nekatere dolžnosti pa se bodo oblikovale poldrugo leto pred prireditvijo, kar pomeni na začetku leta 2002.

Umetniški svet, ki ga sestavljajo skladatelj Alojz Srebotnjak, akademik in skladatelj Lojze Lebič in skladatelj Ivo Petrič, je posvetovalni in hkrati nadzorni organ, ki naj spremlja programsko in umetniško vizijo Svetovnih glasbenih dni. Njegovo področje je program in umetniški načrt, ki v skladu z možnostmi predvideva izvedbo. Ta mora iskati in najti najboljše rešitve. Umetniški svet deluje skupaj s programskim odborom; narava njegovega dela je predvsem svetovalna.

Programski odbor v sestavi skladatelj Pavel Mihelčič, muzikologinja Monika Kartin, skladatelj Dušan Bavdek, režiser Vinko Möderndorfer ter Miljenka Per, ki bo skrbela za finančna opravila, pripravlja in uresničuje umetniško vodenje festivala Svetovni glasbeni dnevi Slovenija 2003.

Tajnica SGD je Jana Kocjancič in je hkrati najožja sodelavka umetniškega vodje in izvršnega producenta.

Člani organizacijskega odbora v ožji sestavi so: Pavel Mihelčič (Društvo slovenskih skladateljev, predsednik) Monika Kartin in Miljenka Per (Cankarjev dom), Dušan Bavdek (DSS), Vesna Jurca Tadel (Ministrstvo za kulturo), Neli-da Nemeč (Mestna občina Ljubljana), Mojca Menart (Slovenska filharmonija), Ivanka Mulec Ploj (Radio Slovenija) in predstavnik Televizije Slovenija. Organizacijski odbor obravnava programsko-organizacijske zadeve, Sestaja se najmanj enkrat letno oziroma po potrebi.

Organizacijski odbor v širši sestavi pa poleg članov ožjega odobra sestavljajo še predstavniki Festivala Ljubljana, Opere in Baleta SNG Ljubljana, Glasbene mladine Slovenije, Postojnske jame, portoroškega Avditorija, Slovenske kinoteke in Slovenskega akustičnega društva. Ta se sestaja vsaj enkrat letno oziroma po potrebi. Člani Organizacijskega odbora v širši sestavi so predstavniki vseh (nastopajočih) slovenskih glasbenih sestavov in organizacijskih skupin. Vabljeni so glede na objavljeni dnevni red oziroma glede na temo, ki se na sestanku obravnava. To pomeni, da ima Organizacijski odbor v ožji sestavi devet (9) članov, medtem ko število članov Organizacijskega odbora v širšem sestavu ni omejeno.

Predvidena strokovna komisija prireditve (Alojz Srebotnjak, Lojze Lebič in Ivo Petrič) naj bi izbirala skladbe, ki bodo na Svetovnih glasbenih dnevih 2003 predstavljale selekcijo Slovenske sekcije ISCM DSS.

Načrtuje se delo Mednarodne žirije ISCM v sestavi Luciano Berio (Italija), Friedrich Cercha (Avstrija), Mikolaj Gorecki (Poljska), Klaus Huber in Helmuth Lachenmann (Nemčija), Zoltan Jeney (Madžarska), Zygmunt Krauze (Poljska), Doina Rotaru (Romunija), Kaija Saariaho (Finska) in Alojz Srebotnjak (Slovenija).

Svetovni glasbeni dnevi so vsako leto poseben dogodek, dogodek za vse tiste, ki hočejo vedeti, kaj ima povedati nova glasba, pa tudi za vse ustvarjalce, ki morajo vedeti, kaj se v glasbenem svetu dogaja. 80 let po prvem koncertu Mednarodnega združenja za sodobno glasbo v Salzburgu bodo Svetovni glasbeni dnevi v Sloveniji. Trajali bodo osem dni – od 26. septembra do 3. oktobra leta 2003.

V soboto bo karavana avtobusov odpotovala na Primorsko. V Predjamskem gradu bo posebna prireditev, zvečer bo na otvoritvenem koncertu igral orkester Slovenske filharmonije. Vrhunec bo nočna prireditev Svetloba in glasba na Prešernovem trgu. Laserski žarki bodo osvetljevali nebo. Na nebu bo izrisana paleolitska piščal, ki je znak Svetovnih glasbenih dni. Naslednji dan bo začel delovati Glasbeni sejem. Stari trg in Mestni trg bosta že s svojo zunanostjo vabila na glasbene nenavadnosti. Zgodaj popoldne bo sledil ogled Postojnske jame, v kateri bo občinstvo prisluhnilo krajši glasbeni instalaciji.

Na Prvomajskem trgu bo v Piranu nastopil Pihalni orkester Slovenske policije. Na sporedu bodo dela, ki jih bo izbrala mednarodna žirija. Zvečer bo na Tartinijevem trgu v Piranu posebna prireditev, ki bo z glasbo usmerjala poslušalce na različna prizorišča. V Piranskem gledališču, v galerijah in cerkvah bodo igrali mali ansambli: začela se bo mednarodna noč slovenskih skladateljev v Tartinijevem mestu. V ponedeljek bo Ansambel Slavko Osterc izvajal dela, ki so doživela svoj krst na prvem koncertu Mednarodnega združenja za sodobno glasbo v Salzburgu, izvedel pa bo tudi dve deli, ki ju bo izbral mednarodna žirija. Svetovni glasbeni dnevi v Sloveniji bodo veliko poudarili mladim skladateljem, poskrbeli pa bodo, da bodo odmevale krstne izvečbe novih del. V opernem gledališču bo svetovna premiera štirih novih baletnih del, poseben program pa bo izvedel Vinko Globokar.

V spremljevalnem programu bodo posebnosti za sladokusce. Za zdaj bi hoteli opozoriti na mini festival glasbenih filmov; ves čas bo odprta razstava vseh slovenskih notnih zapisov v preddverju Cankarjevega doma, načrtujem razstavo grafičnih zapisov, elektronskih zapisovalnih naprav, predviden pa je tudi mednarodni muzikološki simpozij z naslovom Kakšna bo glasba tretjega tisočletja.

To so programska izhodišča, ki bodo dopolnjevana in gotovo tudi spreminjana. Svetovni glasbeni dnevi naj dajo poudarek glasbi, ki išče človeka, ki se dotika njegovih stisk, ki udejanja spoznanja o lepoti harmonije vesolja. Glasba tretjega tisočletja naj ima tudi znamenja mladih ustvarjalcev. Paleolitski piščal s svojo šestinštiridesettisočletno zgodovino pomeni, da se tuc nova glasba zaveda svoje navezanosti na tradicijo.

Svetovni glasbeni dnevi – Slovenija 2003 pripravljajo vrsto izjemnih glasbenih dogodkov. Ti bodo sprožili ustvarjalnost, ki naj zaznamuje čas ob prelomu tisočletij. Uradni razpis bomo objavili 1. oktobra 2001; rok za oddajo del bo 1. marec 2002. Že zdaj pa objavljamo posebne predrazpise, ki bodo sestavn del uradnega razpisa. Želimo spodbuditi skladatelje z vsega sveta, še posebej mlade ustvarjalce. Pričakujemo, da bodo za Svetovne glasbene dneve – Slovenija 2003 napisali nova, izvirna dela. Pričakujemo, da bodo dela, ki se bodo prvič slišala leta 2003 v Sloveniji, vredna tradicije Mednarodnega združenja za sodobno glasbo, ki je novi glasbi postavilo oder leta 1923 v Salzburgu.

NOVOSTI S KNJIŽNIH POLIC

... v Glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani

Knjige

APPLEBY, David P.: Heitor Villa-Lobos. A bio-bibliography. New York, Westport; London, Greenwood Press, 1988. (Bio-bibliographies in music. No. 9).

Das BACH-Lexikon. Herausgegeben von Michael Heinemann. Laaber, Laaber, 2000. (Bach-Handbuch. Bd. 6).

BARBIERI, Marija & Marjana MRAK: Josip Gostič. Homec, Kulturno društvo Jože Gostič, 2000.

BISCHÖFLICHE Zentralbibliothek Regensburg. Thematischer Katalog der Musikhandschriften. 7, Bibliothek Franz Xaver Haberl Manuskripte BH 6001 bis BH 6949. Beschrieben von Dieter Haberl. Vorwort von Paul Mai. München, G. Henle, 2000. (Kataloge Bayerischer Musiksammlungen. Bd. 14/7).

BISCHÖFLICHE Zentralbibliothek Regensburg. Thematischer Katalog der Musikhandschriften. 8, Bibliothek Franz Xaver Haberl Manuskripte BH 7055 bis BH 7865, Anhang BH 8076 bis BH 9340. Beschrieben von Dieter Haberl. Vorwort von Paul Mai. München, G. Henle, 2000. (Kataloge Bayerischer Musiksammlungen. Bd. 14/8).

BRYAN, Paul: Johann Wanhal, viennese symphonist. His life and his musical environment. Stuyvesant (NY), Pendragon, 1997. (Thematic catalogues series, 23).

CRAGGS, Stewart R.: Soundtracks. An international dictionary of composers of music for film. Aldershot /etc./, Ashgate, 1998.

The GARLAND encyclopedia of world music. Vol. 5, South Asia. Editor Alison Arnold. New York – London, Garland, 2000.

GERVINK, Manuel: Arnold Schönberg und seine Zeit. Laaber, Laaber, 2000. (Grosse Komponisten und ihre Zeit).

HABJAN Križaj, Antonija: Moj Lubnik ali Zbor, ki tudi poje. Škofja Loka, PZ Lubnik, 1999.

HALL, Charles, J.: A chronicle of american music, 1700 – 1995. New York, Schirmer Books; London /etc./, Prantice Hall International, 1996.

HANDWÖRTERBUCH der musikalischen Terminologie. Herausgegeben von Hans Heinrich Eggebrecht. 29. Auslieferung. Wiesbaden, F. Steiner, 1999.

HENNESSEE, Don A.: Samuel Barber. A bio-bibliography. New York, Westport; London, Greenwood Press, 1985. (Bio-bibliographies in music. No. 3).

HODGSON, Peter J.: Benjamin Britten. A guide to research. New York – London, Garland, 1996. (Garland reference library of the humanitis. Vol. 1867) (Composers resource manuals, 39).

INTERNATIONAL encyclopedia of dance. Founding editor Selma Jeanne Cohen. New York – Oxford, Oxford University Press, 1998. 6 zvezkov.

KOMPONISTEN der Gegenwart. Herausgegeben von Hanns-Werner Heister und Walter-Wolfgang Sparrer. München, Edition text + kritik, 2000. 19. Nachlieferung. (Musik-Konzepte. Die Reihe über Komponisten).

KOPAČ, Vida: Glasba v gimnaziji. Kranj, /samozal./, 1999.

Die LEHRE vom einstimmigen liturgischen Gesang. Von Michel Huglo ... /et al./ Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2000. (Geschichte der Musiktheorie. Bd. 4).

MERRIAM, Alan P.: Antropologija glasbe. Prevedla Polonca Mesec. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 2000. (Zbirka Spekter. 2000, 2).

MUSIK multimedial. Filmmusik, Videoclip, Fernsehen. Herausgegeben von Josef Kloppenburg. Laaber, Laaber, 2000. (Handbuch der Musik im 20. Jahrhundert. Bd. 11).

MUZYKAL'NYJ Peterburg. Enciklopedičeskij slovar'. 18 vek 1. Knjiga 3, R – JA. Sankt-Peterburg, Kompozitor, 1999.

OB desetletnici Škofijske orglarske delavnice. Uredil Edo Škulj. Maribor, Rimskokatoliška škofija, 1999. (Zbirka ŠOD. Knj. 1).

O'LOUGHLIN, Niall: Novejša glasba v Sloveniji. Osebnosti in razvoj. Prevedla Mojca Menart. Ljubljana, Slovenska matica, 2000.

PRIMORSKA poje 30 let. Zbornik ob 30-letnici revije 1970 – 1999 in ob 30-letnici delovanja Zveze pevskih zborov Primorske. Ajdovščina, Zveza pevskih zborov Primorske, 1999.

RILM abstracts of music literature XXVI (1992). New York, Répertoire International de Littérature Musicale, 1995.

RILM abstracts. Cumulative Index 6, XXVI–XXX (1992 – 96). New York, Répertoire International de Littérature Musicale, 1999.

RUHNKE, Martin: Georg Philipp Telemann. Thematisch-Systematisches Verzeichnis seiner Werke. Telemann-Werkverzeichnis (TWV). Instrumentalwerke, Bd. 3. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1999. (Musikalische Werke / G. Ph. Telemann. Supplement).

SCHMUSCH, Rainer: Hector Berlioz. Autopsie des Künstlers. München, text + kritik, 2000. (Musik-Konzepte. H. 108).

SIRK, Niko: Moški pevski zbor Vesna. 50 let, 1949 – 1999. Križ, Slovensko kulturno društvo Vesna, 1999.

SLOVENSKA bibliografija. Knjige 2000, št. 1–3. Ljubljana, Narodna in univerzitetna knjižnica, 2000.

SLOVENSKI gledališki letopis. 1995/1996. Ljubljana, Slovenski gledališki in filmski muzej, 1997.

SLOVENSKI gledališki letopis. 1996/1997. Ljubljana, Slovenski gledališki in filmski muzej, 1998.

SLOVENSKI gledališki letopis. 1997/1998. Ljubljana, Slovenski gledališki in filmski muzej, 1999.

SLOVENSKI gledališki letopis. 1998/1999. Ljubljana, Slovenski gledališki in filmski muzej, 2000.

STAREC, Roberto: Strumenti e suonatori in Istria. Udine, Pizzicato edizioni musicali, 1990.

STOLETNICA rojstva L. M. Škerjanca. Uredila Tatjana Kralj. Ljubljana, Fundacija Lucijana Marije Škerjanca, 2000.

ŠKULJ, Edo: Clare vir. Ob 450-letnici rojstva Iacobusa Gallusa. Ljubljana, Družina, ZRC SAZU, 2000.

ŠPENDAL, Manica: Iz mariborske glasbene zgodovine. Maribor, Obzorja, 2000.

TRENNER, Franz: Richard Strauss Werkverzeichnis. 2. überarbeitete Auflage. Wien, R. Strauss, 1999.

WHITTEMORE, Joan: Music of the Venetian ospedali composers. A thematic catalogue. Stuyvesant (NY), Pendragon, 1995. (Thematic catalogues series, 21).

WIECK, Friedrich: Clavier und Gesang, didaktisches und polemisches. Peer, Alamire, 1995. (Treatises series, 1).

WOLF, Hugo: Briefe an Hugo Faißt. Herausgegeben von Joachim Draheim und Susanne Hoy. Tutzing, H. Schneider, 1996.

Kritična poročila

BACH, Johann Sebastian: Kantaten zum 2. und 3. Weihnachtstag. Bericht von Alfred Dürr, Andreas Glöckner, Klaus Hofmann, Uwe Wolf und Peter Wollny. Gesamtedition Klaus Hofmann. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Bd. 3.1).

BACH, Johann Sebastian: Sechs kleine Praeludien. Einzelne überlieferte Klavierwerke 1. Bericht von Uwe Wolf. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. V, Bd. 9.2).

BACH, Johann Sebastian: Varia. Kantaten, Quodlibet, Einzelsätze, Bearbeitungen. Mit einem Bericht über Johann Sebastian Bach irrtümlich zugeschriebene Kantaten. Bericht von Andreas Glöckner. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Bd. 41).

BRUCKNER, Anton: Requiem d-moll. Revisionsbericht. Vorgelegt von Robert Haas. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag, 2000. (Sämtliche Werke / A. Bruckner. Bd. 14).

JOSQUIN, Desprez: Mass movements. Critical commentary. Edited by Barton Hudson. Utrecht, Koninklijke vereniging voor nederlandse Muziekgeschiedenis, 1999. (New Josquin edition. Vol. 13).

JOSQUIN, Desprez: Secular works for three voices. Critical commentary. Edited by Jaap van Benthem and Howard Mayer Brown. Utrecht, Koninklijke vereniging voor nederlandse Muziekgeschiedenis, 1991. (New Josquin edition. Vol. 27).

MOZART, Wolfgang Amadeus: Duos und Trios für Streicher und Bläser. Bericht von Dietrich Berke und Marius Flothuis. Kassel, Bärenreiter, 1999. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / W. A. Mozart. Ser. VIII, Kammermusik. Werkgruppe 21, Duos und Trios für Streicher und Bläser).

MOZART, Wolfgang Amadeus: Märsche. Bericht von Faye Ferguson. Kassel, Bärenreiter, 1999. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / W. A. Mozart. Ser. IV, Orchesterwerke. Werkgruppe 13, Tänze und Märsche, Abt. 2).

MOZART, Wolfgang Amadeus: Sinfonien. Bericht von Gerhard Allroger und Faye Ferguson. Kassel, Bärenreiter, 1999. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / W. A. Mozart. Ser. IV, Orchesterwerke. Werkgruppe 11, Sinfonien).

ROSSINI, Gioachino: Armida. Drama per musica in tre atti di Giovanni Schmidt. Commento critico. A cura di Charles S. Brauner e Patricia B. Brauner. Pesaro, Fondazione Rossini, 1997. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 22).

ROSSINI, Gioachino: Bianca e Falliero, ossia Il consiglio dei tre. Melodramma di Felice Romani. Commento critico. A cura di Gabriele Dotto. Pesaro, Fondazione Rossini, 1996. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 30).

ROSSINI, Gioachino: La Cenerentola, ossia La bontà in trionfo. Drama per musica in tre atti di Jacopo Ferretti. Commento critico. A cura di Alberto Zedda. Pesaro, Fondazione Rossini, 1998. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 20).

ROSSINI, Gioachino: Guillaume Tell. Opera en quatre actes de Victor Joseph Etienne de Jouy e Hippolyte Louis Florent bis. Commento critico. A cura di M. Elizabeth C. Bartlet. Pesaro, Fondazione Rossini, 1992. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 39).

ROSSINI, Gioachino: Musique Anodine; Album Italiano. Commento critico. A cura di Marvin Tartak. Pesaro, Fondazione Rossini, 1995. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione VII, Pêchés de vieillesse. Vol. 1).

ROSSINI, Gioachino: Le nozze di Teti, e di Peleo. Azione coro-drammatico di Angelo Maria Ricci. Commento critico. A cura di Guido Johannes Joerg. Commento critico. Pesaro, Fondazione Rossini, 1993. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione II, Musiche di scena e cantate. Vol. 3).

ROSSINI, Gioachino: L'occasione fa il ladro. Burletta per musica in un atto di Luigi Prividali. Commento critico. A cura di Giovanni Carli Ballola, Patricia Brauner, Philip Gossett. Pesaro, Fondazione Rossini, 1994. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 8).

ROSSINI, Gioachino: Otello, ossia Il moro di Venezia. Drama per musica in tre atti di Francesco Berio di Salsa. Commento critico. A cura di Michael Collins. Pesaro, Fondazione Rossini, 1994. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 19).

ROSSINI, Gioachino: Il viaggio a Reims, ossia L'albergo del giglio d'oro. Drama giocoso in uno atto di Luigi Balochi. Commento critico. A cura di Janet L. Johnson. Pesaro, Fondazione Rossini, 1999. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 35).

Notne izdaje

ADAMIČ, Bojan: Fičfirič za solo pikolo in pihalni orkester. Maribor, Hartman, /1999/. (Bojan Adamič in njegov opus).

ARNIČ, Blaženka: Suita Hommage à Bach za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1519).

BACH, Johann Sebastian: Kantaten zum Sonntag nach Weihnachten. Herausgegeben von Klaus Hofmann. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Kantaten. Bd. 3.2).

BACH, Johann Sebastian: Kantaten zum 2. und 3. Weihnachtstag. Herausgegeben von Alfred Dürr, Andreas Glöckner, Klaus Hofmann, Uwe Wolf, Peter Wollny. Gesamtedition Klaus Hofmann. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Kantaten. Bd. 3).

BACH, Johann Sebastian: Lateinische Kirchenmusik, Passionen. Werke zweifelhafter Echtheit, Bearbeitungen fremder Kompositionen. Herausgegeben von Kirsten Beisswenger. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Kantaten. Bd. 9).

BACH, Johann Sebastian: Varia. Kantaten, Quodlibet, Einzelsätze, Bearbeitungen. Herausgegeben von Andreas Glöckner. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. S. Bach. Ser. I, Kantaten. Bd. 41).

BARBER, Samuel: Two scenes from Antony and Cleopatra for soprano and orchestra. New York, G. Schirmer, cop. 1966.

BAVDEK, Dušan: Capricetto za mlade izvajalce (flavta ali violina, violončelo, klavir). Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1508).

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 1 in C-dur. Herausgegeben von Jonathan del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1999.

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 3 in Es-dur, Eroica, op. 55. Herausgegeben von Jonathan del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1999.

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 8 in F-dur, op. 93. Herausgegeben von Jonathan del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1999.

BEETHOVEN, Ludwig van: Symphonie Nr. 9 in d-moll, op. 125. Herausgegeben von Jonathan del Mar. Kassel /etc./, Bärenreiter, 1999.

BERLIOZ, Hector: Grande ouverture der Francs Juges, op. 3. London /etc./, E. Eulenburg, /ok. 1930/.

BRAHMS, Johannes: Klavierquintett, f-Moll, Opus 34. München, G. Henle, 1999. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / J. Brahms. Serie 2, Kammermusik. Bd. 4).

BRITTEN, Benjamin: Quartett no. 1, op. 25. London /etc./, Boosey & Hawkes, cop. 1942. (Hawkes pocket scores).

BRITTEN, Benjamin: Quartett no. 2 in C, op. 36. London /etc./, Boosey & Hawkes, cop. 1946. (Hawkes pocket scores).

BRITTEN, Benjamin: Soirées musicales. Suite of five movements from Rossini for orchestra, op. 9. London /etc./, Boosey & Hawkes, cop. 1938.

BRUCKNER, Anton: Psalm 146. Vorgelegt von Paul Hawkshaw. Wien, Musikwissenschaftlicher Verlag der internationalen Bruckner-Gesellschaft, 2000. (Sämtliche Werke / A. Bruckner. Bd. 20/4).

BYRD, William: A Byrd anthology. 14 anthems and motets. Selected by John Milson. Oxford – New York, Oxford University Press, 1996.

CACCINI, Giulio: Le nuove musiche. Madison, A-R editions, 1970. (Recent researches in the music of the baroque era. Vol. 9).

CIGAN, France: Otroški in mladinski zbori. Duhovne pesmi. Celovec, Krščanska kulturna zveza, 2000.

CIGAN, France: Otroški in mladinski zbori. Posvetne pesmi. Celovec, Krščanska kulturna zveza, 2000.

ČOPI, Ambrož: Lirični akvareli. Štirje mešani zbori na tekste Franceta Balantiča. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1509).

DEBUSSY, Claude: Danse bohémienne; Danse; Ballade; Valse romantique; Suite bergamasque; Rêverie; Mazurka; Deux Arabesques; Nocturne. Édition de Roy Howat. Paris, Durand, 2000. (Œuvres complètes / C. Debussy. Série I, vol. 1).

DEKLEVA, Igor: Klavirske risanice. Učbenik za klavir. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2000.

DEKLEVA, Igor: Misli in igre za violino in klavir. Ljubljana, Škala grafika, 2000.

DEKLEVA, Igor: Suita v barvah. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2000.

FIRŠT, Nenad: Hopska bela zarja za kontrabas solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1549).

HÄNDEL, G. F.: Aci, Galatea e Polifemo. Serenata a tre, HWV 72. Herausgegeben von Wolfram Windyszus. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Hallische Händel-Ausgabe. Kritische Gesamtausgabe. Ser. I, Oratorien und große Kantaten. Bd. 5).

HÄNDEL, G. F.: Radamisto. Opera seria in tre atti. Herausgegeben von Terence Best. Kassel /etc./, 1997–2000. (Hallische Händel-Ausgabe. Kritische Gesamtausgabe. Ser. II, Opern. Bd. 9).

HAYDN, Joseph: Kantaten mit Orchester für das Fürstenhaus Esterházy. Herausgegeben von Sonja Gerlach und Andreas Friesenhagen. München, G. Henle, 2000. (Haydn Werke. Reihe XXVII, Bd. 1).

HINDEMITH, Paul: Sing- und Spielmusik 1. Mainz, Schott, 2000. (Sämtliche Werke / P. Hindemith. Bd. 8,1).

HUDEC, Adam: Post trompeten. Variacije za 2 trobenti in pihalni orkester. Maribor, Hartman, /2000/.

IVES, Charles: Ragtime dances. Set of four ragtime dances for theater orchestra. New York – Hamburg, Peer International Corporation, 1979.

IVES, Charles: Three places in New England. An orchestral set. New York, Mercury Music Corporation, 1935.

JANÁČEK, Leoš: Smyčcový kvartet č. 1, z podnetu L. N. Tolstého "Kreutzerovy sonáty". Editori Leoš Faltus, Miloš Štedron. Praha, Bärenreiter, 2000. (Souborné kritické vydání / L. Janáček. Rada E, svazek 3).

JENKO, Davorin: Štiri pesmi na besedila Franceta Prešerna. Tržič, Astrum, 1999.

JOSQUIN, Desprez: Mass movements. Edited by Barton Hudson. Utrecht, Koninklijke vereniging voor nederlandse muziekgeschiedenis, 1999. (New Josquin edition. Vol. 13).

KLANČIČ, Anton: Ah, ti bori. Zbirka moških, mešanih in ženskih zborov. Miren, /samozal./, 1999.

KOROŠEC, Marjan: Božične melodije za pihalni orkester. Maribor, Hartman, 2000.

KOROŠEC, Marjan: Relax za pihalni orkester. Maribor, Hartman, 2000.

KORPAR, Tanja: Male skladbice za Orffove inštrumente. Ljubljana, DZS, 2000.

KOS, Božidar: Aurora Australis for orchestra. Sidney, /samozal./, 1997.

KREK, Uroš: Rapsodični ples za simfonični orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1098).

KREK, Uroš: Zbori. Vedro je lice stvari. Ljubljana, Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, 1999. (Izbrana dela slovenskih skladateljev, 38).

LAGKHNER, Daniel: Flores Jessaei; Florum Jessaeorum. Transkribiral in revidiral Jože Sivec. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut, 1998. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 34).

LEBIČ, Lojze: V tihem šelestenju časa ... Štiri skladbe za mešani zbor in inštrumente. Besedilo Gregor Strniša. Ljubljana, Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, 1999.

LESKOVAR, Jože: Moški zbori. Dravograd, Občina; Zveza kulturnih društev, 2000.

LESKOVAR, Jože: Mešani zbori. Slovenj Gradec, Cerdonis; Zveza kulturnih društev, 2000.

LOCATELLI, Pietro Antonio: Dodici sonate per flauto traverso e basso. A cura di Fulvia Morabito. London /etc./, Schott, 2000. (Opera omnia / P. Locatelli. Vol. 2).

MATIČIČ, Janez: Sonata no. 2 za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1515).

MAURI, Štefan: Nadavški Mariji Snežni. Slovenska maša za mešani zbor s spremljavo orgel in flavte. Kanal ob Soči – Avče, /samozal./, 1999.

MERKÛ, Pavle: Canzone e danza per flauto solo. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MERKÛ, Pavle: Canzonetta per sax alto (Mi bem.) e pianoforte. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MERKÛ, Pavle: Charis III per gruppo cameristico. /Trst, samozal./, 2000.

MERKÛ, Pavle: J vevi voja di strengi una femina su versi di Leonardo Zanier per coro maschile. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MERKÛ, Pavle: Pater noster per coro misto. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MERKÛ, Pavle: Preludio per flauto e pianoforte. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MERKÛ, Pavle: Two mood songs per sax alto (Mi bem.), pianoforte e contrabbasso. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 2000.

MIHELČIČ, Pavel: Oder za harfo, čelesto in kovinske samozvočnike. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1511).

MIHELČIČ, Slavko: Otroški in mladinski zbori s klavirjem 2. Ljubljana, /samozal./, 2000.

MIHEVC, Marko: Enigmata za flavto solo, zbor in godalni orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1528).

MOČNIK, Irma & Damjan: Jubilej 2000. Himna ob svetem letu. Tržič, Astrum, 2000.

MOČNIK, Janez: Paglovčeve pesmi. Priredbe iz rokopisne pesmarice Cantilenae Variae Franciška Mihaela Paglovca (1679 – 1759). Izbral, priredil za različne zborovske sestave in uredil Janez Močnik. Kamnik, Občina, 2000.

MOZART, Wolfgang Amadeus: Supplement. Vorgelegt von Dietrich Berke. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / W. A. Mozart. Ser. 10, Supplement. Werkgr. 29, Werke zweifelhafter Echtheit. Bd. 3).

PALESTRINA, Giovanni Pierluigi da: Composizioni latine, compositioni italiane, compositioni non vocali. Per cura e studio di Lino Bianchi e Giancarlo Rostirolla. Roma, Istituto Italiano per la storia della musica, 1999. (Le opere di Giovanni Pierluigi da Palestrina. Vol. 35, T. 1, 2).

PÄRT, Arvo: Beatus Petronius per due cori e due organi. Wien, Universal Edition, 1990.

POJEMO, pojemo. Zbrala in uredila Katja Virant Iršič. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000. (Zbirka Murenček).

POMLADNO sončece. Priredbe za otroški zbor in Orffov inštrumentarij. Priredil Ladislav Györek. Tržič, Astrum, 1999.

POMPE, Urška: Solo za violončelo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1516).

PRO musica nova. Studien zum Spielen Neuer Musik für Violine. Herausgegeben von Igor Ozim. Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, 1986.

PROKOFJEV, Sergej Sergejevič: Symphony no. 2, opus 40. London, Boosey & Hawkes, cop. 1929.

PROKOFJEV, Sergej Sergejevič: Symphony no. 3, opus 44. London, Boosey & Hawkes, cop. 1931.

PROKOFJEV, Sergej Sergejevič: Symphony no. 4, opus 112. London, Boosey & Hawkes, cop. 1930.

PROKOFJEV, Sergej Sergejevič: Sinfonietta, opus 5/48. London, Boosey & Hawkes, cop. 1932.

RAMOVŠ, Primož: Pihalni diptih za pihalni trio. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1522).

RANČIGAJ, Ljubo: Passacaglia za dva klavirja. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1517).

ROJKO, Uroš: Bagatellen für Klavier und Akkordeon. Berlin, Verlag Neue Musik, 1996.

ROJKO, Uroš: "...für eine Piccolospielerin". Milano, Ricordi, 1986.

ROJKO, Uroš: Music for twelve. Milano, Ricordi, 1987.

ROJKO, Uroš: Sinfonia concertante. Milano, Ricordi, 1994.

ROJKO, Uroš: Whose song per fisarmonica. Milano, Ricordi, 1992.

ROSSINI, Gioachino: Armida. Drame per musica in tre atti di Giovanni Schmidt. A cura di Charles S. Brauner e Patricia B. Brauner. Pesaro, Fondazione Rossini, 1997. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 22).

ROSSINI, Gioachino: Bianca e Falliero, ossia Il consiglio dei tre. Melodramma di Felice Romani. A cura di Gabriele Dotto. Pesaro, Fondazione Rossini, 1996. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 30).

ROSSINI, Gioachino: La Cenerentola, ossia La bontà in trionfo. Drame per musica in tre atti di Jacopo Ferretti. A cura di Alberto Zedda. Pesaro, Fondazione Rossini, 1998. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 20).

ROSSINI, Gioachino: Guillaume Tell. Opera en quatre actes di Victor Joseph Etienne de Jouy e Hippolyte Louis Florent bis. A cura di M. Elizabeth C. Bartlet. Pesaro, Fondazione Rossini, 1992. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 39).

ROSSINI, Gioachino: Musique Anodine; Album Italiano. A cura di Marvin Tartak. Pesaro, Fondazione Rossini, 1995. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione VII, Pêchés de vieillesse. Vol. 1).

ROSSINI, Gioachino: Le nozze di Teti, e di Peleo. Azione coro-drammatico di Angelo Maria Ricci. A cura di Guido Johannes Joerg. Pesaro, Fondazione Rossini, 1993. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione II, Musiche di scena e cantate. Vol. 3).

ROSSINI, Gioachino: L'occasione fa il ladro. Burletta per musica in un atto di Luigi Prividali. A cura di Giovanni Carli Ballola, Patricia Brauner, Philip Gossett. Pesaro, Fondazione Rossini, 1994. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 8).

ROSSINI, Gioachino: Otello, ossia Il moro di Venezia. Drame per musica in tre atti di Francesco Berio di Salsa. A cura di Michael Collins. Pesaro, Fondazione Rossini, 1994. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 19).

ROSSINI, Gioachino: Il viaggio a Reims, ossia L'albergo del giglio d'oro. Drame giocoso in un atto di Luigi Balochi. A cura di Janet L. Johnson. Pesaro, Fondazione Rossini, 1999. (Edizione critica delle opere di Gioachino Rossini. Sezione I, Opere teatrali. Vol. 35).

SCHÖNBERG, Arnold: Pelleas und Melisande. Nach dem Drama von Maurice Maeterlinck. Symphonische Dichtung für Orchester. Herausgegeben von Nikos Kokkinis. Mainz, Schott; Wien, Universal Edition, 1998. (Sämtliche Werke / A. Schönberg. Abteilung IV, Orchesterwerke. Reihe A, Bd. 10).

SCHÖNBERG, Arnold: Quintett für Flöte, Oboe, Klarinette, Horn und Fagott. Wien, Universal Edition, cop. 1925. (Philharmonia Partituren).

SCHUBERT, Franz: Werke für Klavier zu zwei Händen. Bd. 1, Klaviersonaten. Vorgelegt von Walburga Litschauer. Kassel /etc./ Bärenreiter, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / F. Schubert. Ser. VII, Klaviermusik. Abt. 2).

SCHUMANN, Robert: Klavierbüchlein für Marie. Der Handschrift im Beethoven-Haus I Faksimile-Ausgabe. Bonn, Beethoven-Haus, 1998. (Ausgewählte Handschriften in Faksimile-Ausgabe. Reihe 3, Bd.11).

SCHUMANN, Robert: Ouverture, Scherzo und Finale, op. 52. Herausgegeben von : Gerlach unter Mitarbeit von Matthias Wendt. Mainz /etc./, Schott, 2000. (Neue Ausgabe sämtlicher Werke / R. Schumann. Ser. 1, Werkgr. 1. Bd. 5).

SCHÜTZ, Heinrich: Historia, der Freuden- und Gnadenreichen Geburth Gottes und M. Sohnes, Jesu Christi ... London – Zürich – New York, E. Eulenburg, /1935/.

SCHÜTZ, Heinrich: Historia, des Leidens und Sterbens unsers Herrn und Heylandes Christi nachdem Evangelisten St. Johannes. London – Zürich – New York, E. Eulenburg /1934/.

SCHÜTZ, Heinrich: Die Sieben Worte unseres lieben Erlösers und seeligmachers Christi so Er am Stamm des Heiligen Creutzes gesprochen. London – Zürich – New York, E. Eulenburg, /1934/.

SLOVENSKE ljudske pesmi za otroke. 3, Sijaj, sijaj, sončece. Izbrala in uredila Albinca Pečnik. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000. (Zbirka Murenček).

SREBOTNJAK, Alojz: Pet makedonskih plesov za godalni orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1052).

SREBOTNJAK, Alojz: Scherzando za klavir. Ljubljana, Glasbena šola Vič – Rudnik, 1999.

STAUDT, Johann Bernhardt: Mulier Fortis. Drama des Wiener Jesuitenkollegium. Veröffentlichung von Walter Pass und Fumiko Niiyama-Kalicki. Graz, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, 2000. (Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Bd. 152).

STRMČNIK, Maks: Tractus za obo solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1523).

SVETE, Tomaž: Dyphtongue za kvartet saksofonov. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1524).

ŠALJIĆ, Bojana: Izvir. Rondo za violino in klavir. Ljubljana, Društvo Srbska skupnost, 2000.

ŠAVLI, Peter: Three homages, homages to Debussy, homage to Schönberg, homage to Messiaen za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1529).

ŠKERL, Danijel Dane: Trije koncertantni utrinki za rog in pihalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1542).

ŠUKAR, Milica: Romske pesmi s slovarjem. Pripravil in uredil Miha Švent. Šempeter v Savinjski dolini, KD Etno karavana, 2000.

TELEMANN, Georg Philipp: Die last-tragende Liebe oder Emma und Eginhard. Singspiel in drei Akten nach einem Libretto von Christoph Gottlieb Wend, TWV 21 : 25. Herausgegeben von Wolfgang Hirschmann. Kassel /etc./, Bärenreiter, 2000. (Georg Philipp Telemann Musikalische Werke. Bd. 37).

TOMC, Matija: Aj, zelena je vsa gorá. Priedbe belokranjskih ljudskih pesmi za otroke in mladinske in dekliške zборе. Uredil Mitja Gobec. Metlika, Belokranjsko muzejsko društvo, 1999.

VAUDA, Zlatan: Gúgalice za otroški zbor in klavir. Maribor, Mariborska literarna družba, 1999. (Zbirka Čriček, 1).

WAGNER, Richard: Der fliegender Holländer. Romantische Oper in drei Aufzügen, WWV 63 (Fassung 1842 – 1880). Erster und zweiter Aufzug (Ouvertüre, Nr. 1–6). Herausgegeben von Egon Voss. Mainz, Schott, 2000. (Sämtliche Werke / R. Wagner. Bd. 4,3).

ZBIRKA skladbic za kljunasto flavto. /Zbrala in uredila/ Katarina Virant Iršič. Ljubljana, DZS, 2000.

Plošče

60 let Glasbene šole Trbovlje. 1939 – 1999. Trbovlje, Glasbena šola, 1999.

CENTER za glasbeno vzgojo Koper: 50 let Glasbene šole Koper. Solisti, ansambli in orkestri. Koper, Center za glasbeno vzgojo, 1999. CGV-001.

DALEČ je ... Uglasbena prekmurska poezija. Murska Sobota, ONEJ, 1999.

EVHARISTIČNE pesmi 3. /Ljubljana/, Slovenski komorni zbor, 1998. (Musica sacra slovenica).

GOLOB, Žiga: Kontra&bas. /Ljubljana/, KUD France Prešeren, 2000. KUD 003.

GREENTOWN Jazz Band: The best of Greentown jazz band. Ljubljana, samozal., 1999.

GRUPPO folkloristico Val Resia. Plešta ziz nami. /Udine/, AVF, 1998.

HEJ brigade. Partizanske pesmi in koračnice. Ljubljana, Helidon, 1998.

HOBBY Brass Band: HobbyBrassBand. Murska Sobota, KUD Štefan Kovačič, 1999. ŠK CD 001.

HYMNUS carniolus. Mi Dunaj vam. /Dunaj/, Slovenski kulturni center Korotan, 1999. SKC 0001.

KAUČIČ, Zlatko: Glasba za Romana. /S. l./, samozal., 1998.

KLARISE: Z večno ljubeznijo te ljubim. /Ljubljana/, Družina, 1999.

KLAVIRSKKE pisanice. Zbirka slovenskih klavirskih skladb za otroke in mladino. /Koper/, Zveza primorskih glasbenih šol, 1999. ZPGŠ 1.

KOMORNI moški zbor Lek: Na tujem in doma. /Kamnik/, Dream studio Krt, 1999. KCD-025.

MARIJINE pesmi 2. /Ljubljana/, Slovenski komorni zbor, 1999. (Musica sacra slovenica).

MAŠNE pesmi. /Ljubljana/, Slovenski komorni zbor, 1998. (Musica sacra slovenica).

MEŠANI pevski zbor KUD Primož Trubar: Ne čakaj na maj. Velike Lašče, KUD Primož Trubar, 1999. PTCD 001.

MEŠANI pevski zbor Mačkolje: Dober večer, Bog daj! Mačkolje, MePZ Mačkolje; PD Mačkolje, 1999. PDMZ 50.

MOŠKI pevski zbor Kajuh (Velenje): Naših 80 let. Pameče, Melopoja, 2000.

OKTET Tosama: Oktet Tosama, 30 let. /Kamnik/, Dream studio Krt, 1999. KCD 029.

PARTIZANSKI pevski zbor: Partizanski pevski zbor ob 55-letnici ustanovitve 1944–1999. Pesmi skladateljev Karla Pahorja in Radovana Gobca. /Ljubljana/, samozal., 1999. PPZ CD 001.

POJEMO, pojemo. Avtorica projekta Katja Virant Iršič. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000. (Zbirka Murenček).

PRAZNIČNE pesmi 1. /Ljubljana/, Slovenski komorni zbor, 1997. (Musica sacra slovenica).

RAJTERIČ, Tomaž: Tomaž Rajterič, kitara. Maribor, Obzorja; Ljubljana, Helidon, 2000.

ROJKO, Blaž: Male pesmice. /Zagorje ob Savi/, samozal., /1998/. BRCD 01.

RUDARSKI oktet Premogovnika Velenje: So knapje skup' zbrani. Zagorje, Zlati zvoki, 1999. ZZCD 070.

STRUNE: Ritmi in zvoki Makedonije. /Ljubljana/, Gong records, 1998. CD 104.

SVETNIŠKE pesmi. /Ljubljana/, Slovenski komorni zbor, 1998. (Musica sacra slovenica).

ŠUMI. Stazione di Topolò. San Pietro al Natisone, Društvo beneških likovnih umetnikov, 1998. CD 01.

TARTINI, Giuseppe: Sinfonia v D-duru; Koncert št. 87 za violončelo v A-duru; Koncert št. 45 za violino v E-duru; Koncert za trobento v D-duru. /Ljubljana/, Slovenicum, 1999.

TRINKO, Ivan: Adoramus. Canti sacri. Čedad, Kulturno društvo Ivan Trinko, /1999/. AAS 020.

VOKALNA skupina Cantate: Travnički so že zeleni. Zagorje, Zlati zvoki, 1999. ZZCD 068.

VOKALNI kvintet Drumlca: Slovenske ljudske pesmi in kolednice. Kranj, Kvintet Drumlca; Kulturno društvo Sava, 1998. D 5309-1.

VOKALNO instrumentalna skupina Strune: Sem deklič vesel. Zagorje, Zlati zvoki, 1999. ZZCD 069.

ŽENSKI nonet Voličina: Pesmi od tu in tam. /Voličina, samozal., 1999/.

Zbrala in uredila Simona Moličnik Šivic

... v knjižnici Muzikološkega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU

Knjige

- BARBIERI, Marija & Marjana MRAK: Josip Gostič. Homec, Kulturno društvo Jože Gostič, 2000.
- BIAS, Iwona & Monika BIEDA: Wladislawa Markiewiczówna (1900 – 1982). Kompozytorka, pianistka, pedagog. Katowice, Akademia muzyczna, 2000.
- BJÖRKSTRAND, Carita: Kvinnans ställning i det finländska musiksamhället. Utbildningsmöjligheter och yrkesvillkor för kvinnliga organister, musikpedagoger och solister 1890 – 1939. Abo, Abo Akademis förlag, 1999.
- CAVALLINI, Ivano: Musica, cultura e spettacolo in Istria tra '500 e '600. Firenze, L. S. Olschki, 1990. (Studi di musica veneta, 17).
- CHARTERIS, Richard: Giovanni Gabrielli (cca 1550 – 1612). A thematic catalogue of his music with a guide to the source materials and translations of his vocal texts. Stuyvesant (NY), Pendragon Press, 1996. (Thematic catalogues series, 20).
- CVETKO, Ciril: Dirigent Niko Štritof in sopranistka Zlata Gjungjenac v Ljubljanski Operi. Ljubljana, Slovenski gledališki muzej, 1999. (Zbirka Gledališke monografije).
- DONORÁ, Luigi: Antiche musiche sacre e profane di Dignano d'Istria. Fiume, Unione Italiana; Trieste, Università popolare; Dignano, Comune, 1997. (Collana degli Atti, 2).
- FOERSTERJEV zbornik. Uredil Edo Škulj. Ljubljana, Družina, 1998. (Knjižnica Cerkvenega glasbenika. Zv. 12).
- The GARLAND encyclopedia of world music. Vol 8, Europe. Editors Timoty Rice, James Porter, and Chris Goertzen. New York – London, Garland, 2000. (Dodan 1 CD).
- HELLER, Karl: Antonio Vivaldi. The red priest of Venice. Translated from the German by David Marinelli. Portland (Oregon), Amadeus Press, 1997.
- HILL, John Walter: Roman monody, cantata and opera from the circles around Cardinal Montalto. Oxford, Clarendon Press; New York, Oxford University Press, 1997. (Oxford monographs on music).
- MERRIAM, Alan P.: Antropologija glasbe. Prevedla Polonca Mesec. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 2000. (Zbirka Spekter. 2000, 2).
- NOVE orgle v zavodu sv. Stanislava. Uredil Borut Soban. Ljubljana, Zavod sv. Stanislava, 2000.
- PLAMENAC, Dragan: Glazba 16. i 17. stoljeća u Dalmaciji. Osam studija. Zagreb, Muzički informativni centar Koncertne direkcije Zagreb; Split, Književni krug, 1998. (Biblioteka Prilozi za povijest hrvatske glasbe).
- REARDON, Colleen: Agostino Agazzari and music at Siena Cathedral 1597 – 1641. Oxford, Clarendon Press, 1993. (Oxford monographs on music).
- RICHARD Wagner und die Juden. Herausgegeben von Dieter Borchmeyer, Ami Maayani und Susanne Will. Stuttgart – Weimar, J. B. Metzler, 2000.

SCHWARZ, David: Listening subjects. Music, psychoanalysis, culture. Durham – London, Duke University Press, 1997.

SLOVENSKI glasbeni dnevi (1999 ; Ljubljana). Ideja celostne umetnine ob koncu tisočletja. Koncerti, simpozij [in] okrogla miza, posvečena slovenskemu skladatelju Primožu Ramovšu. Ljubljana, 13.–16. IV. 1999. Uredil Primož Kuret. Ljubljana, Festival, 2000.

STOLETNICA rojstva L. M. Škerjanca. Uredila Tatjana Kralj. Ljubljana, Fundacija Lucijana Marije Škerjanca, 2000.

ŠPENDAL, Manica: Iz mariborske glasbene zgodovine. Maribor, Obzorja, 2000.

Notne izdaje

- ADAMIČ, Bojan: Dve skladbi za alt saksofon in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1447).
- AJDIČ, Alojz: Slavkov solo za klarinet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1463).
- AVSEC, Vitja: Danza ritmica za harmoniko. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1465).
- AVSEC, Vitja: Dva haiku za sopran in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1432).
- BAVDEK, Dušan: Prvi godalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1436).
- ČOPI, Ambrož: Humoreska /za klarinet solo/; Tri koncertne skladbe za klarinet solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1433).
- ČOPI, Ambrož: Pet metamorfoz za dve violini. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1474).
- FEGUŠ, Maksimiljan: Deset človeških zapovedi za deset izvajalcev. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1279).
- FIRŠT, Nenad: O mejah, ki so ostale za violino in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1437).
- FIRŠT, Nenad: Tretji godalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1461).
- GOLOB, Jani: Godalni kvartet št. 3. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1483).
- HABE, Tomaž: Tri skladbe za alt saksofon in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1445).
- JEŽ, Brina: Perfume composition za violino solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1438).
- KUMAR, Aldo: Pet preludijev za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1478).

- KUMAR, Aldo: Tantadrujeve želje za flavto solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1447).
- LESKOVIC, Bogo: Dva plesa h gamelanu za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1447).
- LESKOVIC, Bogo: Suita za tri violončela. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1391).
- MIHELČIČ, Pavel: Sedmi angel za sopran, trobento in orgle. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1439) (Musica nova sacra slovenica).
- MISSON, Andrej: Prolog in fuga za godalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1475).
- PESMARICA Glasbene matice. Zv. 1, Moški zbori iz Čerinove (1897) in Čerin-Hubadove (1922) Pesmarice Glasbene matice. Glasbeno kritično pregledal Josip Čerin. 3. izd. V Ljubljani, Glasbena matica, 1944.
- PETRIĆ, Ivo: Introdukcija in kontakti med klarinetom in tolkali. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1440).
- PETRIĆ, Ivo: Quatuor 1996. Quatuor à cordes. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1451).
- RANČIGAJ, Ljubo: Cantabile in modo classico za violončelo in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1462).
- RANČIGAJ, Ljubo: Tri monotematske skladbe za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1444).
- SREBOTNJAK, Alojz: Variacije na temo Lucijana M. Škerjanca za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1427).
- STRAJNAR, Aleš: Sporočilo 2 za kitaro. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1435).
- ŠKERL, Danijel: Osmi simfonija z zvonovi. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1372).
- ŠKERL, Danijel: Piccolo ballata za trobento in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1464).
- ŠTUHEC, Igor: Sonata 74 za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1476).
- VRHUNC, Larisa: À Kogoj za klavirski trio. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1488).
- VRHUNC, Larisa: Gratis 0 – 6 za flavto, klarinet in kontrabas. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1426).

Zbrala in uredila Darja Frelih

... v knjižnici Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani

Knjige

- ADDIS, Laird: Of mind and music. Ithaca – London, Cornell University Press, 1999.
- AUBREY, Elizabeth: The music of the troubadours. Bloomington – Indianapolis, Indiana University Press, 1996.
- BARRY, Barbara R.: Musical time. The sense of order. Stuyvesant (NY), Pendragon Press, 1990. (Harmonologia series. No. 5).
- BEETHOVEN-Symposion. Wien 1970. Bericht. Wien, H. Böhlau Nachf., Kommissionsverlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1971.
- CROCKER, Richard L.: An introduction to gregorian chant. New Haven – London, Yale University Press, 2000.
- CVETKO, Ciril: Dirigent Niko Štritof in sopranistka Zlata Gjungenac v ljubljanski operi. Ljubljana, Slovenski gledališki muzej, 1999. (Zbirka Gledališke monografije).
- DAHLHAUS, Carl & Norbert MILLER: Europäische Romantik in der Musik. Band 1, Oper und symphonischer Stil 1770 – 1820. Stuttgart – Weimar, Metzler, 1999.
- EISENLOHR, Henning: Einblick in das Studium der Musikwissenschaft. München, OPS-Verlagsgesellschaft, 2000.
- FORCHERT, Arno: Johann Sebastian Bach und seine Zeit. Laaber, Laaber, 2000. (Grosse Komponisten und ihre Zeit).
- FRITH, Simon & Andrew GOODWIN: On record. Rock, pop, and the written word. London, Routledge, 1994.
- FUX, Johann Joseph: The study of counterpoint. Gradus ad Parnassum. Translated and edited by Alfred Mann with the collaboration of John Edmunds. New York – London, W. W. Norton, cop. 1971.
- Die GEGENWART der musikalischen Vergangenheit. Meisterwerke der Musik in der Dirigenten-Werkstatt. Herausgegeben von Christoph Wolff. Salzburg – Wien, Residenz, 1999.
- GERVINĀK, Manuel: Arnold Schönberg und seine Zeit. Laaber, Laaber, 2000. (Grosse Komponisten und ihre Zeit).
- GLASBENO-pedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani. Zvezek 3. Ljubljana, Akademija za glasbo, 2000.
- GLAZBA, folklor i kultura. Svečani zbornik za Jerka Bezića. Urednice Naila Ceribašić, Grozdana Marošević. Zagreb, Institut za etnologiju i folkloristiku; Hrvatsko muzikološko društvo, 1999.
- HECTOR Berlioz. Autopsie des Künstlers. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 2000. (Musik-Konzepte. H. 108).
- ISANG Yun. Die fünf Symphonien. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 2000. (Musik-Konzepte. H. 109/110).
- JUNGHEINRICH, Hans-Klaus: Unser Musikjahrhundert. Von Richard Strauss zu Wolfgang Rihm. Salzburg – Wien, Residenz, 1999.

- KÜSTER Konrad: Studium Musikwissenschaft. München, W. Fink, 1996. (Kritische Informationen. Studium).
- LEACH, Gerald: British composer profiles. 2nd edition. A biographical dictionary and chronology of past british composers 1800 – 1989. London, The British Music Society, 1989.
- Die LEHRE vom einstimmigen liturgischen Gesang. Herausgegeben von Michel Huglo ... /et al./. Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2000. (Geschichte der Musiktheorie. Bd. 4).
- LOJZE Lebič, od blizu in daleč. Uredili Jelena in Hanka Lebič. Prevalje, Kulturno društvo Mohorjan, 2000.
- LOJZE Lebič. Katalog skladb. Zbrala in uredila Hanka Lebič. Prevalje, Kulturno društvo Mohorjan, 2000.
- MERRIAM, Alan P.: Antropologija glasbe. Prevedla Polonca Mesec. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 2000.
- MILKO Matičetov, raziskovalec ljudske ustvarjalnosti. Ob osemdesetletnici dr. Milka Matičetovega. Urednik Mirko Ramovš. Ljubljana, SAZU, 1999. (Traditiones, 28/1).
- МИНАЕВ, Е. А.: Музыкально-информационное поле в эволюционных процессах искусства. Москва, Музыка, 2000.
- MLAKAR, Slavica: Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka. Tolmin, Knjižnica Cirila Kosmača, 1999.
- MUSICA noster amor. Glasbena umetnost Slovenije od začetkov do danes. Antologija na 16 zgoščenkah s spremno knjižno publikacijo. Izbor glasbe in besedilo Ivan Klemenčič. Maribor, Obzorja; Helidon; Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2000.
- Die MUSIK, das Leben und der Irrtum. Thomas Bernhard und die Musik. Herausgegeben von Otto Kolleritsch. Wien – Graz, Universal Edition für Institut für Wertungsforschung an der Universität für Musik und darstellende Kunst, 2000. (Studien zur Wertungsforschung. Bd. 37).
- MUSIK und Mythos. Neue Aspekte der musikalischen Ästhetik 5. Herausgegeben von Hans Werner Henze. Frankfurt am Main, Fischer Taschenbuch Verlag, 1999.
- MUSIKWISSENSCHAFT, eine verspätete Disziplin? Die akademische Musikforschung zwischen Fortschrittsglauben und Modernitätsverweigerung. Herausgegeben von Anselm Gerhard. Stuttgart – Weimar, Metzler, 2000.
- NEUBAUER, Henrik: Gib skozi stoletja. Obnašanje, gibanje in odnosi med ljudmi od 15. do 19. stoletja. Ljubljana, Forma 7, 1997.
- NEUBAUER, Henrik: Ples skozi stoletja. Starinski plesi, mejniki v razvoju plesne umetnosti. Ljubljana, Forma 7, 1998.
- NEUBAUER, Henrik: Vodnik po baletih slovenskih skladateljev. Ljubljana, Forma 7, 2000.
- NEUBAUER, Henrik: Vodnik po operah slovenskih skladateljev. Ljubljana, Forma 7, 2000.
- OB 75-letnici dr. Zmage Kumer. Urednik Mirko Ramovš. Ljubljana, SAZU, 1999. (Traditiones, 28/2).
- O'LOUGHLIN, Niall: Novejša glasba v Sloveniji. Osebnosti in razvoj. Prevedla Mojca Menart. Ljubljana, Slovenska matica, 2000.
- PEČMAN, Rudolf: Jevištni dílo Ludwiga van Beethovena. Brno, Masarykova univerzita, 1999. (Spisy Filozofické fakulty. Č. 328).
- PEROTINUS Magnus. Herausgegeben von Heinz-Klaus Metzger und Rainer Riehn. München, text + kritik, 2000. (Musik-Konzepte. H. 107).
- 65 /PETINŠESTDESET/ let Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. 1934 – 1999. Uredil Marko Terseglav. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2000.
- PHILOSOPHISCHER Gedanke und musikalischer Klang. Zum Wechselverhältnis von Musik und Philosophie. Herausgegeben von Christoph Asmuth ... /et al./. Frankfurt – New York, Campus, 1999.
- ROEDER, Michael Thomas: Das Konzert. Laaber, Laaber, 2000. (Handbuch der musikalischen Gattungen. Bd. 4).
- ROHMER, Eric: Von Mozart zu Beethoven. Salzburg – Wien, Residenz, 1997.
- SCHUBERT durch die Brille. Tutzing, H. Schneider, 2000. (Internationales Franz Schubert Institut. Mitteilungen 25).
- SCHUBERT-Studien. Festgabe der Österreichischen Akademie der Wissenschaften zum Schubert-Jahr 1978. Herausgegeben von Franz Grasberger und Othmar Wessely. Wien, Österreichische Akademie der Wissenschaften, 1978. (Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Sitzungsberichte, Bd. 341).
- SIMIČ-SIME, Slobodan & Duška ŽITKO: Giuseppe Tartini. Ljubljana, Inštitut za komunikacije in informatiko, 2000.
- STOLETNICA rojstva L. M. Škerjanca. Uredila Tatjana Kralj. Ljubljana, Fundacija Lucijana Marije Škerjanca, 2000.
- SUPPAN, Wolfgang: Werk und Wirkung. Musikwissenschaft als Menschen- und Kulturgüterforschung. Teil 1–3. Tutzing, H. Schneider, 2000.
- ŠKULJ, Edo: Clare vir. Ob 450-letnici rojstva Iacobusa Gallusa. Ljubljana, Družina, ZRC SAZU, 2000.
- ŠPENDAL, Manica: Iz mariborske glasbene zgodovine. Maribor, Obzorja, 2000.
- TADDAY, Ulrich: Das schöne Unendliche. Ästhetik, Kritik, Geschichte der romantischen Musikanschauung. Stuttgart – Weimar, Metzler, 1999.
- UROŠ Krek. Katalog skladb. Adliswil, Pizzicato Verlag Helvetia, 1999.

Zbrala in uredila Lidija Podlesnik

... v knjižnici Akademije za glasbo

Knjige

- BACH-Handbuch. Herausgegeben von Konrad Kuster. Kassel /etc./, Bärenreiter; Stuttgart, Metzler, cop. 1999.
- BARBIERI, Marija & Marjana MRAK: Josip Gostič. Homec, Kulturno društvo Jože Gostič, 2000.
- The CAMBRIDGE companion to the violin. Edited by Robin Stowell. Cambridge, Cambridge University Press, 1999.
- CVETKO, Ciril: Dirigent Niko Štritof in sopranistka Zlata Gjungjenac v ljubljanski operi. Ljubljana, Slovenski gledališki muzej, 1999. (Zbirka Gledališke monografije).
- DEWHURST-Maddock, Olivea: Zdravilna moč glasbe in zvoka. Ljubljana, Tangram, 1999.
- ELSTE, Martin: Meilensteine der Bach-Interpretation 1750 – 2000. Eine Werkgeschichte im Wandel. Stuttgart, Metzler; Kassel /etc./, Bärenreiter, cop. 2000.
- GECK, Martin: "Denn alles findet bei Bach statt". Erforshtes und Erfahrenes. Stuttgart, Metzler, 2000.
- GECK, Martin: Johann Sebastian Bach. His life, work and influence 1685 – 1750. Bonn, Inter Nationes, 2000.
- GLASBENO-pedagoški zbornik. Ljubljana, Akademija za glasbo, Oddelek za glasbeno pedagogiko, 1995–<2000>.
- GREEN, Barry & Timothy W. GALLWEY: The inner game of music. London, Pan Books, 1987.
- HILDESHEIMER, Wolfgang: Der ferne Bach. Eine Rede. Frankfurt am Main, Insel, cop. 1985. (Insel-Bucherei. Nr. 1025).
- HINDEMITH, Paul: Johann Sebastian Bach. Ein Verpflichtendes Erbe. Frankfurt am Main, Insel, 1953. (Insel-Bucherei. Nr. 575).
- KOVIČ, Jurij: Amadeusov abecednik. Mala šola glasbe. Ljubljana, Modrijan, 2000.
- LESBAHER, Franček: Slovensko nemške šolske vzporednice. Koroški ravnatelj v Nemčiji 14. in 15. oktobra 1999. Prevalje, Osnovna šola; Slovenj Gradec, Zavod RS za šolstvo, Območna enota, 2000.
- The MUSICIAN'S hand. A clinician's guide. Edited by Christopher Berkeley, Wynn Parry, Ian Winspur. London, M. Dunitz, 1998.
- MUSIKGESCHICHTE zwischen Ost- und Westeuropa. Symphonik-Musiksammlungen. Tagungsbericht Chemnitz 1995. Sankt Augustin, Academia, 1997. (Deutsche Musik im Osten. Bd. 10).
- NEUBAUER, Henrik: Baletni besednjak. Leksikon baletnega strokovnega izrazja. Ljubljana, Forma 7, 1999.
- NEUHAUS, Heinrich: O umjetnosti sviranja klavirja. Bilježke profesora. Zagreb, J. Zlatar, 2000.

- OBLAK, Breda: Glasba do 18. stoletja. Učbenik za glasbeno vzgojo. 7. razred devetletne šole. Ljubljana, DZS, 2000.
- OBLAK, Breda: Glasba do 18. stoletja. Učbenik za 7. razred devetletne šole. Priročnik za učitelje. Ljubljana, DZS, 2000.
- OBLAK, Breda: Glasba v 18. in 19. stoletju. Učbenik za glasbeno vzgojo. 8. razred devetletne šole. Ljubljana, DZS, 2000.
- OBLAK, Breda: Glasba v 18. in 19. stoletju. Učbenik za 8. razred devetletne šole. Priročnik za učitelje. Ljubljana, DZS, 2000.
- OBLAK, Breda: Glasbena slikanica 2. Učbenik za 2. razred devetletne šole. Priročnik za učitelje. Ljubljana, DZS, 2000.
- O'LOUGHLIN, Niall: Novejša glasba v Sloveniji. Osebnosti in razvoj. Prevedla Mojca Menart. Ljubljana, Slovenska matica, 2000.
- PASI, Mario: George Gershwin. Praha, Statni hudbeni vydavatelstvi, 1958. (Hudbeni profily. Sv. 13).
- PESEK, Albinca: Glasba 1. Zapoimo, zaigramo in zapešimo. Delovni zvezek za 1. razred osnovne šole. 3. natis. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000.
- PESEK, Albinca: Glasba 2. Z igro v glasbeni svet. Delovni učbenik za drugi razred osnovne šole. 2. natis. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000.
- RACEK, Jan: Leoš Janaček: Človek a umelec. V Brne, Krajske nakladatelstvi, 1963.
- RAVNIKAR, Bruno: Osnove glasbene akustike in informatike. Ljubljana, DZS, 1999.
- SAARY, Margareta: Franz Joseph Reini 1903 – 1977. Komponist zwischen den Zeiten. Purkendorf, K. Schwarzer, 1999.
- SANDBERGER, Wolfgang: Bach, 2000. 24 Inventionen über Johann Sebastian Bach. Stuttgart, Metzler, cop. 1999.
- STOLETNICA rojstva L. M. Škerjanca. Uredila Tatjana Kralj. Ljubljana, Fundacija Lucijana Marije Škerjanca, 2000.
- STRAWINSKY, Theodore: Le message d'Igor Strawinsky. Lausanne, Rouge S. A., 1948.
- ŠPENDAL, Manica: Iz mariborske glasbene zgodovine. Maribor, Obzorja, 2000.
- UKMAR, Vilko: Srečanja z Julijem Bettetom. Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1961. (Zbirka Obrazi).
- WALTER, Bruno: Tema s variacemi. Vzpominky a uvahy. Praha, Statni hudebni vydavatelstvi, 1965.
- WERNER-JENSEN, Arnold: Johann Sebastian Bach. Bd. 1, Instrumentalmusik. Stuttgart, Ph. Reclam jun., 1993. (Reclams Musikführer).
- WERNER-JENSEN, Arnold: Johann Sebastian Bach. Bd. 2, Vokalmusik. Stuttgart, Ph. Reclam jun., 1993. (Reclams Musikführer).
- WOLFF, Christian: Johann Sebastian Bach. The learned musicians. Oxford, Oxford University Press, 2000.

Notne izdaje

- ADAMIČ, Bojan: Dve skladbi za alt saksofon in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1997. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1447).
- AJDIČ, Alojz: Chorus za alt saksofon in tolkala. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1506).
- AJDIČ, Alojz: Slavkov solo za klarinet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1463).
- ARNIČ, Blaženka: Suita Hommage à Bach za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1519).
- AVSEC, Vitja: Danza ritmica za harmoniko. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1465).
- BACH, Johann Sebastian: Vierstimmige Choralgesänge. Budapest, Editio musica, cop. 1982.
- BAVDEK, Dušan: Capriccetto za mlade izvajalce (flavta ali violina, violončelo, klavir). Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1508).
- BAVDEK, Dušan: Uverture giocosa za pihalni orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1489).
- BERNSTEIN, Leonard: It must be me. New York – Amberson, G. Schirmer, 1957. (Candide's meditation).
- BERNSTEIN, Leonard: West side story. /London/, Boosey & Hawkes, 2000.
- BRAHMS, Johannes: Akademische Festouverture, op. 80. London /etc./, E. Eulenburg, cop. 1976.
- BRAHMS, Johannes: Konzert für Klavier und Orchester Nr. 2, B-Dur, op. 83. Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, 1986. (Breitkopf & Härtel Partitur-Bibliothek. Nr 3211).
- BRAHMS, Johannes: Symphonie no. 3, F dur, op. 90. Leipzig, Peters, /ca. 1926/.
- BRITTEN, Benjamin: Opera arias. Soprano. Book 1. Edited by Dan Dressen. London, Boosey & Hawkes, cop. 1992.
- BRUCH, Max: Konzert für Violine mit Begleitung des Orchesters, op. 26. Leipzig, Peters, /med 1960 in 1980/.
- CHOPIN, Frederic: Concerto no. 1, e minor for pianoforte and orchestra, op. 11. London – New York, E. Eulenburg, /ca. 1957/.
- ČOPI, Ambrož: Lirični akvareli. Štirje mešani zbori na tekste Franceta Balantiča. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1509).
- ČOPI, Ambrož: Pet metamorfoz za dve violini. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1474).
- DEKLEVA, Igor: Klavirske risanice. Učbenik za klavir. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2000.
- DEKLEVA, Igor: Maškarada. Klavir solo. Ilustriral Vili Vrhunc. Ljubljana, Edition Bizjak, 1995.
- DEKLEVA, Igor: Misli in igre za violino in klavir. Ljubljana, Škala grafika, 2000.

- DEKLEVA, Igor: Suita v barvah. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2000.
- DVOŘÁK, Antonín: Slavonic dances, op. 46, nos. 1. – 4. London – New York, E. Eulenburg, cop. 1955.
- DVOŘÁK, Antonín: Slavonic dances, op. 72, nos. 1. – 4. London – New York, E. Eulenburg, cop. 1955.
- DVOŘÁK, Antonín: Smičcovy kvintet G dur, op. 77. Praha, Bärenreiter Editio Supraphon, /1997/, cop. 1958.
- FIRŠT, Nenad: Ob enajstih za violončelo in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev; Udine Pizzicato edizioni musicali, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1510).
- FIRŠT, Nenad: Tretji godalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1461).
- GABUCCI, Agostino: Vingt-six cadences en forme de préludes. Concertant particulièrement la technique de la main gauche. Paris, A. Leduc, cop. 1951. (Technique du clarinettiste virtuose).
- GEISPIELER, Frederic: Dix grandes études pour la clarinette. Annotation & révision de Jacques Lancelot. Paris, Editions musicales transatlantiques, cop. 1972.
- GOLOB, Jani: Godalni kvartet št. 3. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1483).
- GORECKI, Henryk Mikołaj: Trzy tance na orkiestre, op. 34, wyd. 1. Krakow, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1998.
- HARTLEY, Walter Sinclair: Trio for saxophones (1984), alto, tenor, baritone. /United States/, Tenuto; Bryn Mawr, Pa., Solle selling agent, T. Presser, cop. 1985.
- HAYDN, Joseph: Die Jahreszeiten. Wien, Wiener Philharmonischer Verlag, /s. a./.
- JEANJEAN, Paul: 18 études de perfectionnement pour clarinette si B. Paris, G. Billaudot, /1976?/, cop. 1928.
- KODALY, Zoltan: 22 ketszolamu enekgyakorlat. Budapest, Editio musica, cop. 1965.
- KREK, Uroš: Rapsodični ples za simfonični orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1098).
- KUMAR, Aldo: Jutra za flavto in čembalo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1507).
- KUMAR, Aldo: Pet preludijev za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1478).
- LEBIČ, Lojze: Aprilske vinjete (chalumeau 3) za flavto solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1490).
- LEBIČ, Lojze: Per oboe (chalumeau 2) za oboe solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1491).
- LESKOVIC, Bogo: Dva plesa h gamelanu za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1477).

MAHLER, Gustav: Lieder eines fahrenden Gesellen. London /etc./, E. Eulenburg, /1959?/.

MATIČIČ, Janez: Sonata no. 2 za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1515).

MIHELČIČ, Pavel: Oder za harfo, čelesto in kovinske samozvončnike. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1511).

MIHELČIČ, Pavel: Vrnitev v tišino za simfonični orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1392).

MIHEVC, Marko: Enigmata za flavto solo, zbor in godalni orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1528).

MISSON, Andrej: Prolog in fuga za godalni kvartet. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1475).

MISSON, Andrej: Trije moteti za mešani zbor a cappella. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1521a).

MISSON, Andrej: Trije moteti za mešani zbor a cappella. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1521b).

MOZART, Wolfgang Amadeus: Werke für Klavier zu vier Händen. Herausgegeben von Ewald Zimmermann, Walther Lampe. München, G. Henle, cop. 1985.

MOZART, Wolfgang Amadeus: Serenade, G-Dur, KV 525. Eine kleine Nachtmusik. Wien, Wiener philharmonischer Verlag, /1935/.

ORCHESTER-Probespiel. Kontrabass. Sammlung wichtiger Passagen aus der Opern- und Konzertliteratur. Herausgegeben von Fritz Masmann und Gerd Reinke. Mainz, Schott, 1992.

ORCHESTER-Probespiel. Viola. Sammlung wichtiger Passagen aus der Opern- und Konzertliteratur. Herausgegeben von Kurt Jenisch und Eckart Schloifer. Mainz, Schott, 1994.

ORCHESTER-Probespiel. Violoncello. Sammlung wichtiger Passagen aus der Opern- und Konzertliteratur. Herausgegeben von Rolf Becker und Rudolf Mandalka. Mainz, Schott, 1992.

PESEK, Albinca & Svanibor Hubert Pettan: Pesmi in plesi ljudstev sveta za otroke. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000. (Zbirka Murenček).

PETRIČ, Ivo: Portrait d'automne. Quatuor 1992. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1513).

PETRIČ, Ivo: Quatuor 1996. Quatuor à cordes. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1451).

POJEMO, pojemo. Uredila Katja Virant Iršič. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2000. (Zbirka Murenček).

POMPE, Urška: Solo za violončelo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1516).

PROKOFJEV, Sergej Sergejevič: Four orchestral works. Classical symphony, Lieutenant Kije suite, Peter and the wolf, Alexander Nevsky cantata. New York, Dover, 1974.

RAMOVŠ, Primož: Pihalni diptih za pihalni trio. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1522).

RANČIGAJ, Ljubo: Cantabile in modo classico za violončelo in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1462).

RANČIGAJ, Ljubo: Passacaglia za dva klavirja. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1517).

SEMLER-Collery, Jules: ETUDES de concert pour clarinette avec accompagnement de piano ad libitum. Annotation & révision de Jacques Lancelot. Paris, Editions musicales transatlantiques, cop. 1972.

SMETANA, Bedrich: Aus böhmens hain und flur. Aus dem Zyklus symphonischer Dichtungen Mein Vaterland. Leipzig, Peters, /1914?/.

SREBOTNJAK, Alojz: Pet makedonskih plesov za godalni orkester. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1052).

STRMČNIK, Maks: Tractus za oboo solo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1523).

SVETE, Tomaž: Dyphtongue za kvartet saksofonov. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev 1524).

SVETE, Tomaž: Evocazione za sopran in komorni ansambel. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1486).

ŠAVLI, Peter: Three homages. Homage to Debussy, homage to Schönberg, homage to Messiaen za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1529).

ŠIJANEC, Marjan: Dežuje. Za osem izvajalcev, Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1501).

ŠKERL, Danijel Dane: Tri skice za trobento in tolkala. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1999. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1512).

ŠKERL, Danijel Dane: Piccola ballata za trobento in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1464).

ŠTUHEC, Igor: Sonata 74 za klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1476).

TELEMANN, Georg Philipp: Ich will den Kreuzweg gerne gehen. Kantate zum 21. Sonntag nach Trinitatis für Bass, Violine und Basso continuo, BWV 1:884. Herausgegeben von Wolf Hohohm. Leipzig, Deutscher Verlag für Musik, cop. 1998

TIMAKIN, Evgenij Mihajlovič: Klavirska pedagogija. Zagreb, J. Zlata, 1977.

VIVALDI, Antonio: All'ombra di sospetto. Cantata for voice (high), flute and basso continuo, RV 678. Herausgegeben von Manfred Fehner. Leipzig, Deutscher Verlag für Musik, cop. 1970.

VREMŠAK, Samo: Tri balade Petrice Kerempuha za bariton in klavir. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 2000. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1525).

VRHUNC, Larisa: À Kogoj za klavirski trio. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, 1998. (Edicije Društva slovenskih skladateljev, 1488).

WEBER, Carl Maria von: Konzert für Fagott und Orchester, F-Dur, op. 75. Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, /s. a./ (Breitkopf & Härtels Partitur-Bibliothek, Nr. 4867).

Diplomske naloge

BURGER, Andreja: Učitelj zborovodja. Ljubljana, /A. Burger/, 2000.

GAGULIČ, Branka: Nivojski pouk pri nauku o glasbi. Ljubljana, /B. Gagulič/, 2000.

GALIČ, Cita: Citrarstvo na Slovenskem in prva slovenska šola za citre Frana Koruna Koželjskega. Ljubljana, /C. Galič/, 2000.

HOFERLE, Monika: Instrukтивna analiza Sonate v G-duru, Hb. XVI/35 Josepha Haydna. Ljubljana, /M. Hoferle/, 2000.

NANUT, Melita: Analiza štirih klavirskih začetnic, E. Kvartič, I. Dekleva, A. Nikolajev, M. Aaron. Ljubljana, /M. Nanut/, 2000.

NEUMAN, Petra: Instrukтивna analiza Haydnove sonate v G-duru, Hob. XVI/40. Ljubljana, /P. Neuman/, 2000.

SEME, Igor: Motivacija. /S. I., I. Seme/, 2000.

ŠUŠTAR, Katarina: Instrukтивna analiza Haydnove sonate v G-duru, Hob. XVI/48. Ljubljana, /K. Šuštar/, 2000.

Magistrska naloga

ŽVAR, Dragica: Vzgojno-izobraževalni in splošnokulturni pomen slovenskih šolskih zborov. Razvoj skozi čas. Ljubljana, /D. Žvar/, 2000.

Zbrala in uredila Ksenija Požar Žižek

... na Glasbenonarodopisnem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU

Knjige

BOMBEEK Gobec Jerneja: Pesmi 'z lükarske dežele. Zabovske pevke. Markovci, Občina, 2000.

BURLASOVÁ, Sona: Katalóg slovenských naratívnych piesní. Zväzok 1–3. Bratislava, Slovenská akadémia vied Ústav etnológie, 1998.

CARBONE, Donata-Maria & Staro PLACIDO: Introduzione alla scrittura del movimento. Cine-tografia Laban. Bologna, Università degli studi di Bologna, Dipartimento di Musica e spettacolo, 1987.

CORRAIN, Cleto & Pierluigi ZAMPINI: Documenti etnografici e folkloristici nei sinodi diocesani delle Venezie. Palestro del clero anno XLIII n. 22/1964 (pag. 1228– 1239); anno XLIII n. 23/1964 (pag. 1263– 1270). Rovigo, Istituto Padano di Arti Grafiche, 1964.

CORRSIN, Stephen D.: Sword dancing in Europe. A history. London, Hisarlik Press, 1997. (Publication of the Folklore society).

COSTANTINE, Mary-Ann: Breton Ballads. Aberystwyth, CSMS Publication; University of Wales, 1996.

ELO. Estudos de Literatura Oral. No 4/1998. Algarve, Centro de Estudos Ataíde Oliveira; Universidade do Algarve, 1998.

FOLKLOR u Vojvodini. Sveska 10. Novi Sad, Udruženje folklorista Vojvodine, 1999.

INTERNATIONAL encyclopedia of dance. Founding editor Selma Jeanne Cohen. New York – Oxford, Oxford University Press, 1998. 6 zvezkov.

IVANČAN, Ivan: Folklor i scena. Priručnik za rukovodioce folklornih skupina. Zagreb, Prosvjetni sabor Hrvatske, 1971.

JAHRBUCH für Volkslied. Forschung 44/1999. Berlin, E. Schmidt, 2000.

JOSIP Ipavec in njegov čas. Uredil Igor Grdina. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2000.

KNUST, Albrecht: Dictionary of kinetography laban (Labanotation). Vol. 1–2. Aestover – Plymouth, MacDonald and Evans, 1979.

KOROŠKI etnološki zapisi. In memoriam Pavle Zablatnik. Glasilo Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jamnik 1/1999. Celovec, Narodopisno društvo Urban Jarnik, 1999.

KRAŠOVEC, Jure: Ohcet po stari šegi. Svatbene šege na Kozjanskem v drugi polovici 19. stoletja in še kakšno desetletje kasneje. Celje, NT&RC, 1998.

LOŽAR- Podlogar, Helena: V adventu snubiti – o pustu ženiti. Svatbene šege Ziljanov. Celovec, Mohorjeva, 1995.

MAKAROVIČ, Marija & Teja ROPOŠA & Ludvik MORI: Noše, plesi in šege od Mute do Kaple. Muta, IS SO Radlje, Odbor za kulturo in turizem, 1996.

MALETIĆ, Ana: Pokret i ples. Teorija, praksa i metodika suvremene umjetnosti pokreta. Zagreb, Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, 1983.

MERKÙ, Pavle: Katalog skladb. Udine, Pizzicato, 1999.

MERRIAM, Alan P.: Antropologija glasbe. Prevedla Polonca Mesec. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 2000. (Zbirka Spekter. 2000, 2).

MLAKAR, Pino: Ples kot umetnost in gledališče. Celje, Mohorjeva družba, 1999.

MUZIKA. Časopis za muzičku kulturo. God. III, br. 2 (4). Sarajevo, Muzička akademija, muzikološko društvo, 1999.

MUZIKOLOŠKI zbornik. Uredil Matjaž Barbo. 35. zvezek. Ljubljana, Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1999.

NEUBAUER, Henrik: Gib skozi stoletja. Obnašanje, gibanje in odnosi med ljudmi od 15. do 19. stoletja. Ljubljana, Forma 7, 1997.

NEUBAUER, Henrik: Ples skozi stoletja. Starinski plesi – mejniki v razvoju plesne umetnosti. Ljubljana, Forma 7, 1998.

The ORIGIN of music. Edited by Nils L. Wallin, Björn Merker, Steven Brown. London, A Bradford Books, The MIT Press; Cambridge, Massachusetts, 2000.

RAVNIKAR, Bruno: Koreografija. Ljubljana, Republiški svet zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, Odbor za folkloro, 1969.

SACHS, Curt: Svetovna zgodovina plesa. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 1997.

SACHS, Curt: Eine Weltgeschichte des Tanzes. Hildesheim – Zürich – New York, G. Olms, 1992.

SLOVENSKA slovstvena folklor. Uredila Marija Stanonik. Ljubljana, DZS, 1999.

SLOVENSKE narodne pivske in vesele. Celje, Mavrica, 1999.

SPECOGNA, Nino: Cantiamo. /San Pietro al Natisone/, Lipa Editrice, 1997.

STORIA del gruppo folkloristico Val Resia, 1838 – 1990. /S. l., s. n./, 1991.

ŠKULJ, Edo: Clare vir. Ob 450-letnici rojstva Iacobusa Gallusa. Ljubljana, Družina, ZRC SAZU, 2000.

ŠPEH, Rožana: Šupeter je na lepa vas. Ljubljana, Kres, 1999.

ŠPEKONJA, Nino: Pod lipo. 25 let zbora Pod lipo. Špeter, Lipa, 1999.

TOELKEN Barre: Morning dew and roses. Nuance, metaphor, and meaning in folksongs. Urbana – Chicago, University of Illinois Press, 1995.

TOMMASINI, Giacomo Filippo: Zgodovinski komentarji o Istri. Ljubljana, Kres, 1993.

TRADITIONES. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta, 28/1,2. Ljubljana, SAZU, 1999.

TRADIZIONI popolari nella trasposizione scenica. Coreografica, scenografica. Gorizia, Istituto di Sociologia Internazionale, 1973.

TRANSYLVANIAN review. Vol. 7, no. 4. Cluj - Napoca, The Center of Transylvanian Studies; The Romanian Cultural Foundation, 1998.

UZ pedesetu obljetnicu Instituta za etnologiju i folkloristiku. Zagreb, Institut za etnologiju i folkloristiku, 1998.

VARTAC. Slovenska narečna besedila in risbe otrok iz Videnske pokrajine. Špeter, Beneški študijski center Nediža, 1999.

YEARBOOK for traditional music. Vol. 31. New York, International Council for Traditional Music, 1999.

ZBORNİK ob jubileju Jožeta Sivca. Uredila Jurij Snoj in Darja Frelih. Ljubljana, Slovensko muzikološko društvo, 2000.

ZIMA, Luka: Figure u našem narodnom pjesništvu, s njihovom teorijom. Zagreb, Globus, 1988.

Plošče

DOCUMENT. Romanian folk archives. Roots. Bucarest, The Institute for Ethnography and folklore Constantin Brailou, 1999. EDC 322.

The FESTIVAL of Folk music from North-Eastern Serbia. /S.l., s. a./ Promocija CD 10010.

FOLK festival. 19. festival sodobne ljudske glasbe evropske radiotelevizijske zveze (1998 ; Portorož). Ljubljana, RTV Slovenija, 1998.

GOETHE und das Volkslied. Röslein auf der Heiden. Freiburg, Deutsches Volksliedarchiv, 1999. SWR 108–99 CD.

HRVATSKA tradicijska glazba. Gorska i primorska Hrvatska. Zagreb, Institut za etnologiju i folkloristiku, 2000. 2 CD, IEF 00/1, IEF 00/2.

MARIJA gre na božjo pot. Obirski mešani pevski zbor z želinjskimi pevci ... Dokument zgodovine petja na Koroškem. Celovec, ORF Radio Kärnten, 1999. LoKa A9908-02

MARKO skače. Glasbeni tabor Svetinje '99. Ljubljana, MOST, 1999.

PESMI 'z lükarske dežele. Zabovske pevke. Ptuj, Radio Tednik, 2000. RP 003 CD.

PORTUGUESE folk music. Música regional Portuguesa, Michel Giacometti, Fernando Lopes-Graça. Instituto Portugues das artes do Espectáculo. 5 CD, SP 4201, 4202, 4198, 4199, 4200.

SLOVENJGRAŠKI oktet Lesna. 20 let, 1977 – 1997. Slovenj Gradec, GEC, 1997. GEC CD006.

SODOBNA ljudska glasba na Slovenskem 1. Ljubljana, Kulturno društvo Folk Slovenija, 1999. KD FS CD 01

STIMMPORTRÄTS. Serie 2. Tondokumente aus dem Phonogrammarchiv der Österreichischen Akademie der Wissenschaften Gesamtausgabe der Historischen Bestände 1899 – 1950. Wien, Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1999. OEAW PHA CD 8/1–2, 3–4 + CD-ROM.

VODOMEC. Prvi let. Črnomelj, Vodomec /s. a./ D-6506-2.

Zbrala in uredila Maša Komavec

Muzikološki simpoziji na svetovnem spletu

- *Victorian Nocturnes*, Providence, RI, april 2001
- *Victorian Endings*, Chicago, april 2001
- *The Victorians and America*, Worcester, UK, april 2001
- *Society for Seventeenth-Century Music, 9th Annual Conference*, Lancaster, PA, april 2001
- *Musikalischer Alltag im 15. und 16. Jahrhundert (I. Trossinger Symposium zur Renaissance-musikforschung)*, april 2001
- *Byzantine, Medieval & Late Roman Drama*, Columbus, OH, april 2001
- *Gods, Men, and Monsters*, Oxford, april 2001
- *South-Central Renaissance Conference*, College Station, TX, april 2001
- *Society for Textual Scholarship: Eleventh Biennial International Conference*, New York, april 2001
- *Ways of Knowing (Frühe Neuzeit Interdisziplinär)*, Durham, NC, april 2001
- *Twenty-Fourth National Conference of the Musicological Society of Australia*, Melbourne, april 2001
- *Music and Power, British Forum for Ethnomusicology*, London, april 2001
- *Seventh International Congress, International Society for Ethnology and Folklore*, Budapest, april 2001
- *American Musicological Society, Greater New York Chapter*, Princeton, NJ, april 2001
- *American Musicological Society, South-Central Chapter*, Atlanta, april 2001
- *Thirteenth Meeting of the Brazilian Association for Research and Graduate Studies in Music (ANPPOM)*, Belo Horizonte, Brazil, april 2001
- *Enseñanza y aprendizaje de la música*, Cipolletti, Argentina, april 2001
- *The Origins of Aura*, New Orleans, april 2001
- *British Braids: Intercultural Dynamics in the British Isles Today*, Twickenham, april 2001
- *The Cultural Agencies of American Institutions: Analysing Sites for the Production, Dissemination, and Appropriation of Cultural Capital*, Madison, WI, april 2001
- *The Silicon Coyote: Where Past Meets Future in the Southwest*, Albuquerque, april 2001
- *Fifth Annual Schuylkill Conference: Liberal Arts in Transition*, Philadelphia, april 2001
- *Poetry and Music*, Liège, april 2001
- *Frank Zappa and Captain Beefheart*, Liège, april 2001
- *The Art of David Tudor: Indeterminacy and Performance in Postwar Culture*, Los Angeles, maj 2001
- *Occitania-Provence and the Mediterranean*, Aix-en-Provence, maj 2001
- *Translatio, 1500–1750: Europe and the Atlantic World*, Aberdeen, maj 2001
- *Renaissance Conference of Southern California, Annual Meeting*, San Marino, CA, maj 2001
- *Victorian Studies and Interdisciplinarity*, Quebec, maj 2001
- *Die Frau im Bildnis 1600 bis 1750: barocke Repräsentationskultur im höfischen Kontext*, Kassel, maj 2001
- *2001 Maryland Handel Festival & Conference*, College Park, MD, maj 2001
- *Representations of the "Medieval" on the Early Modern Stage*, Kalamazoo, maj 2001
- *The Irish and Anglo-Saxons on the Continent, 550–800*, Kalamazoo, maj 2001
- *The Teaching and Performance of Medieval Music in Undergraduate, Graduate, and Interdisciplinary Programs*, Kalamazoo, maj 2001
- *Music and Literature in the Nineteenth and Twentieth Centuries*, London, maj 2001
- *Society for American Music, 27th Conference*, Port of Spain, maj 2001

- *Europe and the Asia-Pacific: Culture, Identity and Representations of Region*, Norwich, UK, maj 2001
- *European Identity and Nationalism*, New Brunswick, NJ, maj 2001
- *Arnold Schoenberg in America*, Vienna, maj 2001
- *Rousseau: Music and Language (12th Biennial Colloquium of the Rousseau Association)*, Montréal, maj 2001
- *Canadian Association of Slavists*, Quebec City, maj 2001
- *The Art of David Tudor: Indeterminacy and Performance in Postwar Culture*, Los Angeles, maj 2001
- *About Gothics: Imagery, Horror, Cruelty*, Łódź, maj 2001
- *Gothic Cults and Gothic Cultures*, Vancouver, junij 2001
- *Romanticism and Europe*, Newcastle, junij 2001
- *The Music of György Kurtág*, Balatonföldvár, Hungary, junij 2001
- *Digital Media and Humanities Research: ACH/ALLC Conference*, New York, junij 2001
- *Technology and Play*, Chemnitz, junij 2001
- *International Summer Institute for Semiotic and Structural Studies*, Imatra, Finland, junij 2001
- *Musical Ekphrasis (ICMS7)*, Imatra, junij 2001
- *Colloque International Molière: Molière et la fête*, Pezenas, junij 2001
- *Opera in Context: Interdisciplinary Approaches to Creation, Performance, and Reception*, Iowa City, junij 2001
- *No Sense Of Discipline: An International Conference on Interdisciplinarity*, Brisbane, junij 2001
- *Other(ing) England*, High Wycombe, UK, junij 2001
- *Second Biennial International Conference on Twentieth-Century Music*, London, junij/julij 2001
- *Romantic Nationalisms 1750–1850*, London, junij/julij 2001
- *Medieval Household Entertainments*, Leeds, julij 2001
- *Territory and Access in the Medieval and Early Modern Period*, Perth, Western Australia, julij 2001
- *Between Empires: Orientalism Before 1600*, Cambridge, julij 2001
- *Cultural Studies: Between Politics and Ethics*, Bath, julij 2001
- *Textual Intersections in the Nineteenth Century: European Literatures, Histories, Arts*, Cardiff, julij 2001
- *Third Conference on Music in Nineteenth-Century Britain*, London, julij 2001
- *Nationalism and Identity in Third Republic France*, Keele (UK), julij 2001
- *Thirty-Sixth World Conference, International Council for Traditional Music*, Rio de Janeiro, julij 2001
- *Women, Gender and the Extreme Right in Europe, 1919–1945*, Cardiff, julij 2001
- *VIII Brazilian Symposium on Computer Music*, Fortaleza, Brazil, julij/avgust 2001
- *Fifth International Congress of Hungarian Studies*, Jyväskylä, avgust 2001
- *Hollywood Musicals and Music in Hollywood*, Boulder, CO, avgust 2001
- *Romantic Subjects*, Seattle, avgust 2001
- *Operatic Subjects: Music and Literature, 1800–1850*, Seattle, avgust 2001
- *Thirtieth Annual Conference of the International Double Reed Society (IDRS)*, Morgantown, WV, avgust 2001
- *Towards Normality? Social and Cultural Change within German-Speaking Jewry, 1812–1918*, Cambridge, september 2001
- *Germania Latina – Latinitas teutonica*, Munich, september 2001

- *Wissenssicherung, Wissensordnung und Wissensverarbeitung: Das europäische Modell der Enzyklopädien*, Augsburg, september 2001
- *Southern Comparative Literature Association, 27th Annual Meeting*, Durham, NC, september 2001
- *Central Renaissance Conference*, Emporia, KS, september 2001
- *The Renaissance in the Nineteenth Century*, Toronto, oktober 2001
- *Life and Works of Peter Abelard*, Nantes, oktober 2001
- *Cinema and Theatre of Andrzej Wajda*, Łódź, oktober 2001
- *Vincenzo Bellini and France: History, Performance and Reception of His Work*, Paris, november 2001
- *American Musicological Society, Annual Meeting*, Atlanta, GA, november 2001
- *Association for Canadian Studies in the United States*, San Antonio, TX, november 2001
- *College Music Society, Forty-Fourth Annual Meeting*, november 2001
- *Web Delivering of Music (WEDELMUSIC2001)*, Florence, november/december 2001
- *The Future of Cultural Memory*, Columbia, SC, februar 2002
- *Fourth European Social Science History Conference (ESSHC)*, The Hague, februar/marec 2002
- *Fifth European Music Analysis Conference (EuroMAC)*, Bristol, april 2002
- *Schoenberg and his God*, Vienna, junij 2002
- *Messiaen 2002*, Sheffield, julij 2002
- *International Musicological Society, 17th International Congress*, Leuven, avgust 2002
- *A Concert of Paintings (IMS)*, Leuven, avgust 2002
- *Berlioz Conference*, London, oktober 2002

Podrobnejše informacije o posameznih simpozijih dobite na domači strani:

www.sun.rhbnc.ac.uk/Music/Conferences/index.html

Zbral in uredil Zoran Krstulović

Slovensko muzikološko društvo
 Oddelek za muzikologijo
 Filozofska fakulteta
 Aškerčeva 2
 1000 Ljubljana

Uredništvo Biltena, Tel.: 470-62-17, 200-12-36, 241-14-34

Bilten Slovenskega muzikološkega društva, 15, 2001

Izdaja Slovensko muzikološko društvo

Uredniški odbor: Tomaž Faganel, Simona Moličnik Šivic, Leon Stefanija

Lektorirala: Irena Androjna – Mencinger

Tisk: Tiskarna Pleško, d.o.o.

Ljubljana 2001

ISSN 1318-167X